

**KO HONO TOLU ‘OE TOHI ‘A
MOSESE,
‘OKU UI KO E TOHI ‘OE FONO
FAKALOTU, PE KO
LEVITIKO**

1 Ko e ngaahi feilaulau tutu, 3 ‘Oe fanga manu lalahi, 10 ‘Oe fanga manu si’i, 14 ‘Oe fanga manupuna.

¹Pea na’e ui ‘a Sihova kia Mōsese, ‘o folofola kiate ia mei he fale fehikitaki ‘oe kakai, ‘o pehē, ²Lea ki he fānau ‘a ‘Isileli, ‘o tala kiate kinautolu, Kapau ‘oku ai ha tangata ‘iate kimoutolu ‘oku ‘omi ha me’a’ofa kia Sihova, temou ‘omi ho’omou me’a’ofa ‘i he fanga manu, ‘io, ‘i he fanga manu lalahi, mo e fanga manu si’i. ³Kapau ko e feilaulau tutu mei he fanga manu lalahi ‘a ‘ene me’a’ofa, tuku ke ne ‘atu ‘ae manu tangata ta’ehanomele, te ne ‘atu ia ‘i hono loto lelei pe ‘i he matapā ‘oe fale fehikitaki ‘oe kakai, ‘i he ‘ao ‘o Sihova. ⁴Pea te ne hilifaki hono nima ki he ‘ulu ‘oe feilaulau tutu; pea ‘e ma’u ia mei ai koe’uhi ke fai ‘aki ‘ae fakalelei ma’ana. ⁵Pea ‘e tāmata ‘i ‘e ia ‘ae pulu tangata ‘i he ‘ao ‘o Sihova: pea ko e kau taula’eiki ko e ngaahi foha ‘o ‘Elone, tenau ‘omi ‘ae toto, pea luluku ‘ae toto ‘o fakatakatakamilo ‘i he feilaulau’anga, ‘aia ‘oku ofi ki he matapā ‘oe fale fehikitaki ‘oe kakai. ⁶Pea te ne fohi ‘i ‘ae feilaulau tutu, pea tafa ia ‘o mavahevahe. ⁷Pea ko e ngaahi foha ‘o ‘Elone ko e kau taula’eiki, tenau ‘ai ‘ae afi ki he feilaulau’anga, pea hili totonu ‘ae fefie ki he afi: ⁸Pea ko e kau

taula'eiki, ko e ngaahi foha 'o 'Elone, tenau hili totonu 'ae ngaahi kongā, ko e 'ulu, mo e ngako ki he fefie 'aia 'oku 'i he afi 'i he feilaulau'anga: ⁹ Ka ko hono to'oto'onga mo hono kauva'e, 'e fufulu'aki 'ae vai: pea 'e tutu kotoa pē 'e he taula'eiki 'i he feilaulau'anga, ko e feilaulau tutu, ko e feilaulau kuo ngaahi 'aki 'ae afi, ko e me'a namu kakala kia Sihova.

¹⁰ ¶ Pea kapau 'oku 'omi mei he fanga manu si'i 'ene me'a'ofa, 'i he fanga sipi, pe 'i he fanga kosi, koe'uhi ko e feilaulau tutu; te ne 'omi ia ko e manu tangata ta'ehanomele. ¹¹ Pea te ne tāmāte'i ia 'i he potu fakatokelau 'oe feilaulau'anga 'i he 'ao 'o Sihova: pea 'e luluku'aki hono toto 'e he kau taula'eiki, ko e ngaahi foha 'o 'Elone 'o takatakai 'i he funga feilaulau'anga. ¹² Pea te ne tafa ia ki hono ngaahi kongā, mo hono 'ulu mo hono ngako: pea 'e hili totonu ia 'e he taula'eiki 'i he fefie, 'aia 'oku 'i he afi 'i he funga feilaulau'anga: ¹³ Ka 'e fufulu 'e ia hono to'oto'onga mo hono kauva'e 'aki 'ae vai: pea 'e 'omi kotoa pē ia 'e he taula'eiki, 'o tutu ia 'i he feilaulau'anga: ko e feilaulau tutu ia, ko e feilaulau kuo ngaahi 'aki 'ae afi, ko e me'a namu kakala kia Sihova.

¹⁴ ¶ Pea kapau ko 'ene feilaulau kia Sihova, ko e manupuna ki he'ene feilaulau tutu, pea te ne 'omi 'ae kulukulu 'e ua, pe ko e lupe mui 'e ua. ¹⁵ Pea 'e 'omi ia 'e he taula'eiki ki he feilaulau'anga, 'o motuhi hono 'ulu, 'o tutu ia 'i he feilaulau'anga; pea 'e tatau hono toto 'i he potu 'oe feilaulau'anga: ¹⁶ Pea te ne to'o mai hono ngākau mo hono fulufulu, 'o lī ia ki he potu hopo'angala'ā 'oe feilaulau'anga 'o ofi ki he potu 'oe efuefu. ¹⁷ Pea te ne fahiua ia mo

hono kapakau, kae'oua na'a motuua ia; pea 'e tutu ia 'e he taula'eiki 'i he feilaulau'anga, ki he fefie 'oku 'i he afi; ko e feilaulau tutu ia, ko e feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi, ko e me'a namu kakala kia Sihova.

2

1 Ko e feilaulau me'akai 'oe maho'a'a mo e lolo mo e me'a namu kakala, 4 Ke ta'o 'i he ngoto'umu, pe 'i he ukamea, 7 Pe 'i he fakapaku. 12 Ko e feilaulau 'oe uluaki fua 'oe uite. 13 Ko e mā'sima 'ae feilaulau me'akai.

¹ Pea ka fie 'atu 'e ha tokotaha 'ae feilaulau me'akai kia Sihova, te ne feilaulau 'aki 'ae maho'a'a lelei; pea 'e lilingi 'e ia 'ae lolo ki ai, pea 'e 'ai ki ai 'ae me'a namu kakala. ² Pea te ne 'omi ia ki he ngaahi foha 'o 'Elone ko e kau taula'eiki: pea te ne to'o mei ai ha falukunga 'e taha 'oe maho'a'a, mo e lolo 'o ia, mo e me'a namu kakala 'o ia: pea 'e tutu 'e he taula'eiki hono fakamanatu 'i he feilaulau'anga, ko e feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi, ko e me'a namu kakala kia Sihova: ³ Pea ko e toenga 'oe feilaulau me'akai 'e 'ia 'Elone ia mo hono ngaahi foha: ko e me'a fungani mā'oni'oni ia 'i he ngaahi feilaulau kia Sihova kuo ngaohi 'aki 'ae afi.

⁴ ¶ Pea kapau te ke 'omi ha me'a'ofa ko e feilaulau me'akai kuo ta'o 'i he ngoto'umu, 'omi ia ko e ngaahi fo'i mā ta'efakalēvani 'oe maho'a'a lelei kuo fefiofi mo e lolo, pē ko e ngaahi fo'i mā manifinifi pehē kuo pani 'aki 'ae lolo.

⁵ ¶ Pea kapau ko ho'o feilaulau me'akai ko e me'a kuo ta'o 'i he ukamea lafalafa, 'e mei he maho'a'a lelei ia ta'efakalēvani, kuo fefiofi mo e lolo. ⁶ Te ke

vahevahe ia, pea lingi 'ae lolo ki ai: ko e feilaulau me'akai ia.

⁷ ¶ Pea kapau ko ho'o me'a'ofa ko e feilaulau me'akai kuo fakapaku 'i he fakapaku, 'e ngaohi 'aki ia 'ae maho'a lelei mo e lolo. ⁸ Pea te ke 'omi 'ae feilaulau me'akai kuo ngaohi 'aki 'ae ngaahi me'a ni kia Sihova: pea ka 'atu ia ki he taula'eiki, te ne 'omi ia ki he feilaulau'anga. ⁹ Pea 'e to'o 'e he taula'eiki mei he feilaulau me'akai hono faka'ilonga, 'o tutu ia ki he feilaulau'anga: ko e feilaulau ia kuo ngaohi 'aki 'ae afi, ko e me'a namu kakala kia Sihova. ¹⁰ Pea ko ia 'oku toe 'i he feilaulau me'akai, 'oku ia 'Elone 'ia mo hono ngaahi foha: ko e me'a fungani mā'oni'oni ia 'oe ngaahi feilaulau kia Sihova kuo ngaohi 'aki 'ae afi. ¹¹ 'E 'ikai ngaohi 'aki ha me'a fakalēvani ha feilaulau me'akai 'oku mou 'omi kia Sihova: koe'uhi 'e 'ikai te mou tutu ha lēvani, pe ha honi, 'i ha feilaulau 'oku ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova.

¹² ¶ Pea koe'uhi ko e me'a'ofa 'oe ngaahi 'uluaki fua, temou 'atu ia kia Sihova: kae'oua na'a tutu ia ki he feilaulau'anga 'oe me'a namu kakala. ¹³ Pea ko e me'a'ofa kotoa pē 'o ho'o feilaulau me'akai, ke ke fakamāsima'i; pea 'oua na'a ke tuku ha'o feilaulau me'akai 'e taha ke masiva 'i he māsima 'oe fuakava 'a ho 'Otua: te ke 'atu 'ae māsima 'i ho'o ngaahi feilaulau kotoa pē. ¹⁴ Pea kapau te ke 'atu kia Sihova 'ae feilaulau me'akai 'i ho'o ngaahi 'uluaki fua, pea ke 'atu ko e feilaulau me'akai 'ae ngaahi fua mata 'oe uite kuo āngaki 'i he afi, 'io 'ae uite kuo tuki mei he ngaahi fua haohaoa. ¹⁵ Pea ke 'ai 'ae lolo ki ai, pea 'ai ki ai mo e laipeno: ko eni 'ae feilaulau me'akai. ¹⁶ Pea 'e tutu 'e he taula'eiki hono faka'ilonga 'o ia, 'i he uite na'e tuki; mo e me'i

lolo 'i ai, mo e laipeno kotoa pē 'i ai; ko e feilaulau ia kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova.

3

1 Ko e feilaulau fakalelei mei he fanga manu lalahi, 6 'Oe fanga manu si'i, 7 'Ae lami, 12 Pe ko e kosi.

¹ Pea kapau ko 'ene feilaulau ko e feilaulau fakalelei, pea kapau 'oku 'atu ia mei he fanga manu lalahi; kapau ko ha tangata pe ha fefine, 'e 'atu ia, 'i he 'ao 'o Sihova ta'ehanomele. ² Pea 'e hilifaki 'e ia hono nima ki he 'ulu 'o 'ene feilaulau, pea 'e tāmata'i ia 'i he matapā 'oe fale fehikikitaki 'oe kakai; pea ko e ngaahi foha 'o 'Elone ko e kau taula'eiki tenau luluku fakatakamilo 'ae feilaulau'anga 'aki 'ae toto. ³ Pea 'e 'atu 'e ia 'i he feilaulau 'oe feilaulau fakalelei 'ae feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova; 'ae punukete, mo e ngako kotoa pē 'oku 'i loto, ⁴ Pea mo e kofuua 'e ua, mo e ngako 'oku 'i ai, 'aia 'oku 'i he ngutukete; pea ko e 'ahu 'i 'olunga 'i he 'ate, mo e kofuua, 'e to'o ia 'o 'ave. ⁵ Pea 'e tutu ia 'e he ngaahi foha 'o 'Elone, 'i he funga feilaulau'anga mo e feilaulau tutu, 'aia kuo hili ki he fefie 'oku 'i he afi; ko e feilaulau ia kuo ngaohi 'aki 'ae afi, ko e me'a namu kakala kia Sihova.

⁶ ¶ Pea kapau ko 'ene feilaulau ko e feilaulau fakalelei kia Sihova, mei he fanga manu si'i, ko e tangata pe ko e fefine, 'e 'atu ia ta'ehanomele. ⁷ Kapau 'oku ne 'atu ha lami ko 'ene feilaulau, pehē te ne 'atu ia 'i he 'ao 'o Sihova. ⁸ Pea 'e hili 'e ia hono nima ki he 'ulu 'o 'ene feilaulau, pea 'e tāmata'i ia 'i he mata fale fehikikitaki 'oe kakai, pea 'e luluku takatakai 'aki hono toto 'ae funga feilaulau'anga

‘e he ngaahi foha ‘o ‘Elone. ⁹ Pea ‘e ‘atu ‘e ia ‘i he feilaulau ‘oe fakalelei ‘ae feilaulau kuo ngaohi ‘aki ‘ae afi kia Sihova: ko hono ngako ‘o ia, mo hono iku kotoa ‘e to‘o ‘o motuhi mei he tu‘ungaiku: mo e punukete, mo e ngako kotoa pē ‘oku ‘i loto, ¹⁰ Mo e kofuua ‘e ua, mo e ngako ‘oku ‘i ai, ‘aia ‘oku ‘i he ngutukete, mo e ‘ahu ‘i ‘olunga ‘i he ‘ate, mo e kofuua, ‘e to‘o ia ‘o ‘ave. ¹¹ Pea ‘e tutu ia ‘e he taula‘eiki ‘i he funga feilaulau‘anga: ko e me‘akai ia ‘oe feilaulau kuo ngaohi ‘aki ‘ae afi kia Sihova.

¹² ¶ Pea kapau ko e kosi ‘a ‘ene feilaulau, pea ‘e ‘atu ia ‘i he ‘ao ‘o Sihova. ¹³ Pea ‘e hili ‘e ia hono nima ki hono ‘ulu, ‘o tāmata‘i ia ‘i he mata fale fehikitaki ‘oe kakai: pea ‘e luluku takatakai ‘aki hono toto ‘o ia ‘e he ngaahi foha ‘o ‘Elone ‘ae funga feilaulau‘anga. ¹⁴ Pea ‘e ‘atu ‘e ia mei ai ‘a ‘ene feilaulau, ko e feilaulau kuo ngaohi ‘aki ‘ae afi kia Sihova; ko e punukete, mo e ngako kotoa pē ‘oku ‘i loto, ¹⁵ Mo e kofuua ‘e ua, mo e ngako ‘oku ‘i ai, ‘aia ‘oku ‘i he ngutukete, mo e ‘ahu ‘i ‘olunga ‘i he ‘ate, mo e kofuua, ‘e to‘o ia ‘o ‘ave. ¹⁶ Pea ‘e tutu ia ‘e he taula‘eiki ki he funga ‘oe feilaulau‘anga: ko e me‘akai ia ‘oe feilaulau kuo ngaohi ‘aki ‘ae afi, ko e me‘a namu kakala: ‘oku ‘a Sihova ‘ae ngako kotoa pē. ¹⁷ Ko e tu‘utu‘uni ta‘engata ia ki homou ngaahi to‘utangata ‘i homou ngaahi nofo‘anga, koe‘uhi ke ‘oua na‘a mou kai ngako pe ko e toto.

4

1 Ko e feilaulau ma‘ae angahala ta‘e‘ilo. 3 Ma‘ae taula‘eiki. 13 Ma‘ae fakataha ‘oe kakai. 22 Ma‘ae pule. 27 Ma‘ae kakai taki taha.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē,
² Tala ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē, Kapau 'e fai hala
'e ha tokotaha 'i he ta'e'ilo ki ha fekau 'a Sihova,
'aia 'oku 'ikai ngofua ke fai, pea fai 'e ia 'o angatu'u
ki ai: ³ Kapau 'oku fai hala 'ae taula'eiki 'aia kuo
fakanofu, 'o hangē ko e angahala 'ae kakai; ke 'omi
'e ia ma'a 'ene angahala 'aia kuo ne fai, 'ae pulu
mui ta'ehanomele kia Sihova ko e feilaulau ma'ae
angahala. ⁴ Pea 'e 'omi 'e ia 'ae pulu ki he matapā
'oe fale fehikitaki 'oe kakai 'i he 'ao 'o Sihova: pea 'e
hili hono nima ki he 'ulu 'oe pulu pea 'e tāmātē 'i 'ae
pulu 'i he 'ao 'o Sihova. ⁵ Pea 'e to'o 'e he taula'eiki
kuo fakanofu 'ae toto 'oe pulu 'o 'omi ia ki he fale
fehikitaki 'oe kakai. ⁶ Pea 'e 'ai 'e he taula'eiki
hono tuhu ki he toto, pea 'e luluku 'aki 'ae toto ke
liunga fitu 'i he 'ao 'o Sihova, 'i he tu'a puipui 'oe
faletapu. ⁷ Pea 'e 'ai 'e he taula'eiki 'ae toto ki he
ngaahi nifo 'oe feilaulau'anga namu kakala 'i he
'ao 'o Sihova, 'aia 'oku 'i he fale fehikitaki 'oe kakai:
pea 'e lingi 'e ia 'ae toto kotoa pē 'oe pulu ki he
tefito'i feilaulau'anga 'oe feilaulau tutu, 'aia 'oku
'i he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai. ⁸ Pea 'e
to'o 'e ia mei ai hono ngako, kotoa pē 'oe pulu ki
he feilaulau ma'ae angahala; ko e punukete, mo
e ngako kotoa pē 'oku 'i loto, ⁹ Mo e kofuua 'e ua,
mo e ngako 'oku 'i ai, 'aia 'oku 'i he ngutukete, mo
e 'ahu 'oku 'i 'olunga 'i he 'ate, mo e ongo kofuua,
'e to'o ia 'o 'ave, ¹⁰ Hangē ko hono to'o 'o 'ave
mei he pulu 'i he feilaulau fakalelei: pea 'e tutu
ia 'e he taula'eiki ki he funga 'oe feilaulau'anga
'oe feilaulau tutu. ¹¹ Pea ko e kili 'oe pulu, mo
hono kanomate, mo hono 'ulu, mo hono ngaahi
kau va'e, mo hono to'oto'onga, mo hono kinoha'a,

12 'Io, hono kotoa 'oe pulu 'e fetuku atu 'e ia kitua'ā 'i he 'apitanga, ki he potu ma'a, 'aia 'oku lilingi ki ai 'ae efuefu, pea 'e tutu ia 'i he fefie 'aki 'ae afi: 'e tutu ia 'i he potu 'oku lilingi ki ai 'ae efuefu.

13 ¶ Pea kapau 'oku fai hala 'i he ta'e'ilo 'e he fakataha kotoa 'o 'Isileli, pea fufū 'ae me'a mei he mata 'oe fakataha, pea kuo nau fai ki he ngaahi fekau 'a Sihova, 'aia 'oku 'ikai ngofua ke fai, pea 'oku nau halaia; 14 Pea ka hoko 'o 'ilo 'ae angahala ko ia kuo nau fai, pea 'e toki 'atu 'e he fakataha 'ae pulu mui 'i he'enau angahala, 'onau 'omi ia ki he fale fehikitaki 'oe kakai. 15 Pea 'e hili 'e he kau mātu'a 'oe fakataha honau nima ki he 'ulu 'oe pulu 'i he 'ao 'o Sihova: pea 'e tāmata'i 'ae pulu 'i he 'ao 'o Sihova. 16 Pea 'e 'omi 'ae toto 'oe pulu 'e he taula'eiki 'aia kuo fakanofu, ki he fale fehikitaki 'oe kakai: 17 Pea 'e 'ai 'e he taula'eiki hono tuhu ki he toto, 'o luluku 'aki ia ke liunga fitu 'i he 'ao 'o Sihova, 'i he tu'a puipui. 18 Pea 'e 'ai 'e ia 'ae toto 'i he nifo 'oe feilaulau'anga 'aia 'oku 'i he 'ao 'o Sihova, 'i he fale fehikitaki 'oe kakai, pea 'e lingi 'e ia 'ae toto kotoa pē ki he tefito'i feilaulau'anga 'oe feilaulau tutu, 'aia 'oku 'i he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe fakataha. 19 Pea 'e to'o 'e ia hono ngako kotoa pē, 'o tutu ia ki he funga 'oe feilaulau'anga. 20 Pea 'e fai 'e ia ki he pulu ni 'o hangē ko 'ene fai ki he pulu 'i he feilaulau ma'ae angahala, 'e pehē pē 'ene fai 'eni: pea 'e fai 'e he taula'eiki ha fakalelei koe'uhi ko kinautolu, pea 'e fakamolemole ia kiate kinautolu. 21 Pea 'e fetuku 'e ia 'ae pulu kitua'ā 'i he 'apitanga, pea 'e tutu ia 'o hangē ko 'ene tutu 'ae 'uluaki pulu: ko e feilaulau ia ma'ae angahala 'ae fakataha.

22 ¶ 'Oka fai hala 'ae pule, pea fai hala 'i he ta'e'ilo ki he ngaahi fekau 'a Sihova ko hono 'Otua 'aia 'oku 'ikai ngofua ke fai, pea ne halaia ai; 23 Pea kapau kuo toki 'ilo 'e ia 'ene angahala; 'e 'omi 'e ia 'ene feilaulau, ko e 'uhiki'i kosi, ko e *manu* tangata ta'ehanomele; 24 Pea 'e hili 'e ia hono nima ki he 'ulu 'oe kosi, 'o tāmāte'i ia 'i he potu 'oku nau tāmāte'i ai 'ae feilaulau tutu 'i he 'ao 'o Sihova: ko e feilaulau ia ma'ae angahala 25 Pea 'e to'o 'e he taula'eiki 'ae toto 'oe feilaulau ma'ae angahala 'aki hono tuhu, 'o 'ai ia ki he ngaahi nifo 'oe feilaulau'anga 'oe feilaulau tutu, pea lingi hono toto ki he tefito'i feilaulau'anga 'oe feilaulau tutu. 26 Pea 'e tutu 'e ia hono ngako kotoa pē ki he funga 'oe feilaulau'anga, 'o hangē ko e ngako 'oe feilaulau fakalelei: pea 'e fai 'e he taula'eiki 'ae fakalelei ma'ana 'i he'ene angahala, pea 'e fakamolemole ia kiate ia.

27 ¶ Pea kapau 'e fai angahala 'e he tokotaha 'i he kakai lāuvale 'i he ta'e'ilo, 'o fai hala ki he fekau 'a Sihova 'i he me'a 'oku 'ikai ngofua ke fai; pea ne halaia ai: 28 Pea kapau 'e toki 'ilo 'e ia 'ae angahala kuo ne fai: pea 'e 'omi 'e ia 'ene feilaulau, ko e 'uhiki'i kosi, ko e *manu* fefine ta'ehanomele, ma'a 'ene angahala 'aia kuo ne fai. 29 Pea 'e hili 'e ia hono nima ki he 'ulu 'oe feilaulau ma'ae angahala, 'o tāmāte'i 'ae feilaulau ma'ae angahala 'i he potu 'oe feilaulau tutu. 30 Pea 'e to'o 'e he taula'eiki 'ae toto 'aki hono tuhu 'o 'ai ia ki he nifo 'oe feilaulau'anga tutu, pea 'e lingi 'e ia 'a hono toto kotoa pē ki he tefito'i feilaulau'anga. 31 Pea 'e to'o 'e ia 'ae ngako kotoa pē, 'o hangē ko e to'o 'o 'ave 'ae ngako mei he feilaulau 'oe

fakalelei; pea 'e tutu ia 'e he taula'eiki ki he funga feilaulau'anga ko e me'a namu kakala kia Sihova; pea 'e fai 'e he taula'eiki 'ae fakalelei ma'ana pea 'e fakamolemole ia kiate ia. ³² Pea kapau 'e 'omi 'e ia ha lami ko e feilaulau ma'ae angahala, pea 'e 'omi ia ko *emanu* fefine ta'ehanomele. ³³ Pea 'e hili 'e ia hono nima ki he 'ulu 'oe feilaulau ma'ae angahala, 'o tāmata'i ia ko e feilaulau ma'ae angahala, 'i he potu 'oku nau tāmata'i ai 'ae feilaulau tutu. ³⁴ Pea 'e to'o 'e he taula'eiki 'ae toto 'oe feilaulau ma'ae angahala 'aki hono tuhu, 'o 'ai ia ki he nifo 'oe feilaulau'anga tutu, 'o lingi hono toto kotoa pē ki he tefito'i feilaulau'anga: ³⁵ Pea 'e to'o 'o 'ave hono ngako kotoa pē, 'o hangē ko e 'ave 'ae ngako 'oe lami mei he feilaulau 'oe feilaulau fakalelei; pea 'e tutu ia 'e he taula'eiki ki he funga feilaulau'anga, 'o fakatatau ki he ngaahi feilaulau kuo fai 'aki 'ae afi kia Sihova: pea 'e fai 'ae fakalelei 'e he taula'eiki ma'a 'ene angahala 'aia kuo ne fai, pea 'e fakamolemole ia kiate ia.

5

1 'Oku fai angahala 'aia 'oku fufū 'ene 'ilo. 2 Mo ia 'oku ala ki ha me'a ta'ema'a, 4 Pea 'i he fai 'ae fuakava. 6 Ko 'ene feilaulau mei he fanga manu, 7 'I he fanga manu kapakau, 11 Pe 'i he mahoa'a. Ko e feilaulau ma'ae angahala, 17 Pea 'i he ngaahi angahala ta'e'ilo.

¹ Pea kapau 'oku fai angahala 'e ha tokotaha, 'o ongo'i 'ae kape, pea 'oku ne fa'a fakamo'oni, pe ko ha'ane mamata, pe ko 'ene 'ilo pe: kapau 'e 'ikai te ne fakahā ia, 'e 'iate ia 'ene hia. ² Pea kapau 'e ala 'e ha tokotaha ki ha me'a ta'ema'a, pe ko e sino

‘oe manu ta‘ema‘a, pe ko e sino ‘oe manu lalahi ta‘ema‘a, pe ko e sino ‘oe manu totolo ta‘ema‘a, pea kapau ‘oku fufū ia kiate ia: ‘e ta‘ema‘a foki ia mo hala ai. ³ Pea kapau ‘oku lave ia ki he ta‘ema‘a ‘ae tangata, ‘i he me‘a kehekehe ‘oku ta‘ema‘a ai ‘ae tangata, pea ‘oku fufū ia kiate ia; ‘oka hoko ‘o ne ‘ilo ia, ‘e toki hala ai ia. ⁴ Pea kapau ‘e kape ‘e ha tokotaha, ‘o ne lea ‘aki hono lOUNGUTU ke fai kovi, pe ke fai lelei, ha me‘a ‘oku fuakava ki ai ‘ae tangata, pea fufū ia ‘iate ia; ‘oka hoko ‘o ne ‘ilo ia, pea ‘e hala ai ia ‘i ha taha ‘i he ngaahi me‘a ni. ⁵ Pea ‘e pehē, ‘i he‘ene halaia ‘i ha taha ‘oe ngaahi me‘a ni pea ‘oku totonu ‘a ‘ene vete ‘ene hala ‘i he me‘a ko ia: ⁶ Pea ‘e ‘omi ‘e ia ‘ene feilaulau ma‘ae angahala kia Sihova koe‘uhi ko ‘ene angahala kuo ne fai, ko e manu fefine mei he fanga manu, ko e lami, pe ko e ‘uhiki‘i kosi, ko e feilaulau ma‘ae angahala; pea ‘e fai ‘ae fakalelei ‘e he taula‘eiki koe‘uhi ko ‘ene angahala. ⁷ Pea kapau ‘oku ‘ikai te ne fa‘a ‘omi ha lami, pea ‘e ‘omi ‘e ia kia Sihova koe‘uhi ko e angahala kuo ne fai, ‘ae kulukulu ‘e ua, pe ko e lupe mui ‘e ua; ko e taha ko e feilaulau ma‘ae angahala, mo e taha ko e feilaulau tutu. ⁸ Pea te ne ‘omi ‘e ia ia ki he taula‘eiki, ‘aia te ne tomu‘a ‘atu ko e feilaulau ma‘ae angahala, ‘o ne mimio ke motu hono ‘ulu mei hono kia, kae ‘ikai vaeua ia: ⁹ Pea ‘e luluku ‘e ia ‘ae toto ‘oe feilaulau ma‘ae angahala ki he potu tafa‘aki ‘oe feilaulau‘anga: pea ‘e tatau hono toe ‘oe toto ki he tefito‘i feilaulau‘anga: ko e feilaulau ia ma‘ae angahala. ¹⁰ Pea ‘e ‘atu ‘e ia hono ua ko e feilaulau tutu, ‘o taau mo hono anga: pea ‘e fai ‘ae fakalelei ‘e he taula‘eiki kiate ia koe‘uhi ko ‘ene angahala, pea ‘e fakamolemole

ia kiate ia.

¹¹ ¶ Pea kapau 'e 'ikai fa'a 'omi 'e ia 'ae ongo kulukulu, pe ko e ongo lupe mui, pea 'e 'omi 'aia na'e fai hala, ma'a 'ene feilaulau ko e feilaulau ma'ae angahala, ko hono hongofulu 'oe vahe 'oe efa 'oe mahoa'a lelei; 'e 'ikai 'ai 'e 'ia ha lolo ki ai, pe 'e 'ikai te ne 'ai ki ai ha me'a nanamu: he ko e feilaulau ia ma'ae angahala. ¹² Pea 'e 'omi ia 'e ia ki he taula'eiki, pea 'e to'o 'e he taula'eiki 'ae faluku 'e taha mei ai, ko hono me'a faka'ilonga, 'o tutu ia ki he feilaulau'anga, 'o taau mo e ngaahi feilaulau tutu kia Sihova: ko e feilaulau ia ma'ae angahala. ¹³ Pea 'e fai 'e he taula'eiki 'ae fakalelei ma'ana 'i he'ene angahala 'aia kuo ne fai 'i ha taha 'oe ngaahi me'a ni, pea 'e fakamolemole ia kiate ia: pea ko hono toe 'e 'i he taula'eiki ia, 'o hangē ko e feilaulau me'akai.

¹⁴ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ¹⁵ Kapau 'e fai hala 'e ha tokotaha, pea fai angahala 'i he ta'e'ilo, 'i he ngaahi me'a mā'oni'oni 'a Sihova; pehē 'e 'omi 'e ia koe'uhi ko 'ene faihala kia Sihova, 'ae sipitangata ta'ehanomele mei he fanga sipi, mo e feilaulau ma'ae angahala 'i he ngaahi sikeli siliva, te ke lau kiate ia 'o tatau mo e sikeli 'oe faletapu: ¹⁶ Pea 'e fai 'e ia 'ae totongi ki he kovi kuo ne fai ki he me'a mā'oni'oni, pea te ne fakalahi 'aki 'e ia hono nima 'oe vahe, 'o 'atu ia ki he taula'eiki: pea 'e fai 'ae fakalelei ma'ana 'e he taula'eiki 'aki 'ae sipitangata 'oe feilaulau ma'ae angahala, pea 'e fakamolemole ia kiate ia.

¹⁷ ¶ Pea kapau 'oku fai angahala 'e ha tokotaha, 'o fai ha me'a 'i he ngaahi me'a 'aia kuo fakatapui 'e he ngaahi fekau 'a Sihova; neongo na'e 'ikai te

ne 'ilo ia, ka 'oku ne halaia ai, pea 'e fua 'e ia 'ene hia. ¹⁸ Pea te ne 'omi 'e ia ha sipitangata mei he fanga sipi ki he taula'eiki, 'o hangē ko ho'o lau, ko e feilaulau ma'ae angahala; pea 'e fai 'e he taula'eiki 'ae fakalelei ma'ana 'i he'ene ta'e'ilo 'aia na'e hē ai ia 'o 'ikai 'ilo, pea 'e fakamolemole ia kiate ia. ¹⁹ Ko e feilaulau ia ma'ae angahala: kuo fai hala mo'oni ia kia Sihova.

6

1 Ko e feilaulau ki he angahala 'oku fai 'oka 'ilo. 8 Ko e fono 'oe feilaulau tutu, 14 Mo e feilaulau me'akai. 19 Ko e feilaulau 'i he fakanofa 'oe taula'eiki. 24 Ko e fono 'oe feilaulau 'ae angahala.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ² Kapau 'e fai angahala 'e ha tokotaha, 'o fai ha me'a hala kia Sihova, pea loi ki hono kaungā'api 'i ha me'a na'e tuku kiate ia ke tauhi, pe 'i ha fakatau, pe 'i ha me'a kuo 'ave fakamālohi, pe 'i he kākaa'i hono kaungā'api; ³ Pe kuo ne 'ilo ha me'a na'e mole, pea 'oku loi ki ai, 'o fuakava loi, 'oka fai hala 'ae tangata 'i ha taha 'oe ngaahi me'a ni: ⁴ Pea 'e pehē, ko e me'a 'i he'ene angahala, pea kuo ne halaia, 'e toe 'atu 'e ia 'aia na'a ne 'ave fakamālohi, pe ko e me'a kuo ne ma'u fakakākā pe ko e me'a na'e 'atu kiate ia ke tauhi, pe ko e me'a na'e mole 'aia na'a ne 'ilo'i. ⁵ Pe ko e me'a ko ia kotoa pē kuo ne fuakava loi ki ai; 'e toe 'atu ia 'i hono tatau totonu, pea ke fakalahi 'aki 'e ia hono nima 'oe vahe, 'o 'atu kiate ia 'aia 'oku totonu ke ma'u, 'i he 'aho 'o 'ene feilaulau ma'ae angahala. ⁶ Pea te ne 'omi 'e ia 'ene feilaulau ma'ae angahala kia Sihova, ko e sipitangata ta'ehanomele mei he

fanga sipi 'o tatau mo ho'o lau, ko e feilaulau ma'ae angahala, ki he taula'eiki: ⁷ Pea 'e fai 'e he taula'eiki 'ae fakalelei ma'ana 'i he 'ao 'o Sihova: pea 'e fakamolemole kiate ia 'i he me'a kotoa pē ko ia kuo ne fai hala ai.

⁸ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ⁹ Fekau kia 'Elone mo hono ngaahi foha, 'o pehē, Ko 'eni 'ae fono 'oe feilaulau tutu: Ko e feilaulau tutu ia, ko e me'a 'i he'ene vela 'i he pō kotoa 'o a'u ki he pongipongi 'i he funga feilaulau'anga, pea ko e afi 'oe feilaulau'anga 'e mo'ui pe 'i ai. ¹⁰ Pea 'e 'ai 'e he taula'eiki hono kofu tupenu tu'ovalevale, pea 'ai mo hono kofuva'e tupenu tu'ovalevale ki hono sino, pea te ne hiki 'ae efuefu kuo vela 'e he afi mo e feilaulau tutu 'i he feilaulau'anga, pea 'e lilingi 'e ia ia 'i he tafa'aki 'oe feilaulau'anga. ¹¹ Pea 'e vete 'e ia hono ngaahi kofu 'o tuku, kae 'ai 'ae kofu kehe, pea te ne fetuku 'ae efuefu ki he potu ma'a 'i tua'ā 'i he 'apitanga. ¹² Pea 'e mo'ui ma'uaipē 'ae afi 'i he feilaulau'anga; 'e 'ikai tāmāte'i: pea 'e tutu 'ae fefie ki ai 'e he taula'eiki 'i he pongipongi kotoa pē, pea hilifaki lelei pe ki ai 'ae feilaulau tutu: pea 'e tutu 'e ia ki ai 'ae ngako 'oe ngaahi feilaulau fakamelino. ¹³ 'E mo'ui ma'uaipē 'ae afi 'i he feilaulau'anga; 'e 'ikai mate ia 'o ta'engata.

¹⁴ ¶ Pea ko e fono eni 'oe feilaulau me'akai: 'e 'atu ia 'e he ngaahi foha 'o 'Elone 'i he 'ao 'o Sihova, 'i he mu'a feilaulau'anga. ¹⁵ Pea 'e to'o 'e ia 'ae faluku 'e taha 'oe maho'a 'ae feilaulau me'akai, pea mo hono lolo 'o ia, mo e laipeno kotoa pē 'aia 'oku 'i he feilaulau me'akai, 'o tutu ia ki he funga 'oe feilaulau'anga, 'io, ko hono fakamanatu 'o ia, kia Sihova. ¹⁶ Pea ko hono toe 'e kai 'e 'Elone mo

hono ngaahi foha: 'e kai ia mo e mā ta'efakalēvani 'i he potu mā'oni'oni; tenau kai ia 'i he loto'ā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai. ¹⁷ 'Oua na'a ta'o ia mo e lēvani. Kuo u tuku ia ko honau 'inasi 'i he ngaahi feilaulau tutu kiate au: 'oku fungani mā'oni'oni ia, 'o hangē ko e feilaulau ma'ae angahala, pea hangē ko e feilaulau ma'ae fai hala. ¹⁸ 'E kai ia 'e he fānau tangata kotoa pē 'i he fānau 'a 'Elone. Ko e fekau fai ma'u pe ia 'o ta'engata 'i homou ngaahi to'utangata ki he ngaahi feilaulau tutu 'a Sihova: ko ia kotoa pē 'e ala ki ai 'e tapu ia.

¹⁹ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ²⁰ Ko e feilaulau eni 'a 'Elone mo hono ngaahi foha, 'aia tenau 'atu kia Sihova 'i he 'aho 'oku fakanofa ai ia; ko hono hongofulu 'oe vahe 'oe efa 'oe mahoa'a lelei ko e feilaulau me'akai fai ma'u pe, ko hono vahe 'e taha 'i he pongipongi, mo hono vahe 'e taha 'i he efiafi. ²¹ 'E ngaohi ia 'i he fakapaku 'aki 'ae lolo: pea hili 'a hono fakapaku, te ke 'omi ia ki loto: pea ko e ngaahi kongā 'oe feilaulau me'akai kuo fakapaku ke ke 'atu ia ko e me'a namu kakala kia Sihova. ²² Pea ko e taula'eiki 'i hono ngaahi foha 'aia kuo fakanofa ko hono tongia 'e 'atu 'e ia ia; ko e fekau fai ma'u ia 'o ta'engata kia Sihova; 'e tutu ke vela 'a hono kātoa 'o ia. ²³ He ko e feilaulau me'akai kotoa pē ki he taula'eiki 'e tutu hono kotoa 'o ia 'e 'ikai kai ia.

²⁴ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ²⁵ Lea kia 'Elone pea ki hono ngaahi foha, 'o pehē, Ko eni 'ae fono 'oe feilaulau ma'ae angahala; 'i he potu ko ia 'oku tāmata'i ai 'ae feilaulau tutu 'e tāmata'i 'i ai 'ae feilaulau ma'ae angahala 'i he 'ao 'o Sihova: 'oku fungani mā'oni'oni ia. ²⁶ Ko e

taula'eiki 'oku ne 'atu ia ma'ae angahala 'e kai 'e ia ia: 'e kai ia 'i he potu tapu 'i he loto'ā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai. ²⁷ Ko ia kotoa pē 'e ala ki hono kakano 'e tapu ai ia: pea ka luluku 'aki 'ae toto 'o ia ki ha kofu, te ke fō 'aia na'e luluku 'i he potutapu. ²⁸ Ka ko e kulo 'umea na'e haka ai ia 'e fōa ia: pea kapau na'e haka 'i he kulo palasa, pea 'e olo ia, pea fufulu 'aki 'ae vai. ²⁹ Ko e fānau tangata kotoa pē 'i he kau taula'eiki 'e kai ia: 'oku fungani mā'oni'oni ia. ³⁰ Pea 'e 'ikai kai 'ae feilaulau ma'ae angahala, 'aia kuo 'omi 'a hono toto ki he fale fehikitaki 'oe kakai ke fai 'aki 'ae fakalelei, 'i he potu mā'oni'oni: 'e tutu ia 'i he afi.

7

1 Ko e fono 'oe feilaulau 'ae fai hala, 11 Mo e feilaulau fakalelei. 12 Ko e me'a fakafeta'i, 16 Pe ko e lea fakapapau, pe ko e feilaulau tukumo'ui. 22 Ko e ngako, 26 Mo e toto 'oku tapu. 28 Ko hono 'inasi 'oe taula'eiki 'i he feilaulau fakalelei.

¹ Ko e fono foki eni 'oe feilaulau ma'ae fai hala: 'oku mā'oni'oni lahi ia. ² 'I he potu 'oku nau tāmāte'i ai 'ae feilaulau tutu tenau tāmāte'i 'ae feilaulau ma'ae fai hala: pea ko e toto 'o ia 'e luluku 'aki 'ae feilaulau'anga 'o fakatakamilo. ³ Pea 'e 'atu 'e ia hono ngako kotoa pē 'o ia; ko hono tu'unga iku, mo e punukete, ⁴ Mo e kofuua 'e ua, mo e ngako 'oku 'i ai, 'aia 'oku ofi ki he ngutukete, mo e 'ahu 'oku 'i 'olunga 'i he 'ate, mo e ongo kofuua, 'e to'o 'e ia ia 'o 'ave. ⁵ Pea 'e tutu ia 'e he taula'eiki ki he funga feilaulau'anga ko e feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova: ko e feilaulau ia ma'ae fai hala. ⁶ Ko e tangata kotoa pē

‘i he kau taula‘eiki ‘e kai ia: ‘e kai ia ‘i he potu tapu ‘oku fungani mā‘oni‘oni ia. ⁷ Hangē ko e feilaulau mā‘ae angahala, ‘oku pehē pe ‘ae feilaulau mā‘ae fai hala: ‘oku taha pe ‘ae fono ki ai: ko e taula‘eiki ‘oku fai ‘aki ia ‘ae fakalelei ‘e mā‘u ‘e ia ia. ⁸ Pea ko e taula‘eiki ‘oku ne ‘atu ‘ae feilaulau tutu ‘a ha tangata, ‘e mā‘u ‘e he taula‘eiki mā‘ana ‘ae kili ‘oe feilaulau tutu ‘aia kuo ‘atu ‘e ia. ⁹ Pea ko e feilaulau me‘akai kotoa pē ‘oku ta‘o ‘i he ngoto‘umu, mo ia kotoa pē ‘oku fai ‘i he fakapaku, pe ‘i he ukamea lafalafa ‘e ‘i he taula‘eiki ia ‘aia ‘oku ne ‘atu ia. ¹⁰ Pea ko e feilaulau me‘akai kotoa pē, ‘oku feofi mo e lolo, pea mo ia ‘oku mōmoa, ‘e mā‘u tatau pe ‘e he ngaahi foha ‘o ‘Elone. ¹¹ Pea ko e fono eni ‘oe feilaulau ‘oe ngaahi feilaulau fakamelino, ‘aia ‘e ‘atu ‘e ia kia Sihova. ¹² Kapau ‘oku ne ‘atu ia ko e me‘a fakafeta‘i, pea ‘e ‘atu ‘e ia fakataha mo e feilaulau fakafeta‘i ‘ae ngaahi mā ta‘efakalēvani kuo fefiofi mo e lolo, mo e ngaahi mā manifinifi ta‘efakalēvani kuo pani ‘aki ‘ae lolo, mo e ngaahi mā ‘oe mahoa‘a lelei ‘oku fefiofi mo e lolo, ‘oku fakapaku. ¹³ Pea ‘e ‘atu ‘e ia fakataha mo e ngaahi mā ‘i he‘ene feilaulau ‘ae mā kuo ‘i ai ‘ae me‘a fakalēvani fakataha mo e feilaulau ‘oe fakafeta‘i ‘o ‘ene feilaulau fakamelino. ¹⁴ Pea ‘e ‘atu ‘e ia ‘ae taha mei he me‘a‘ofa kotoa pē ko e feilaulau hiki hake kia Sihova, pea ‘e ‘i he taula‘eiki ia ‘aia ‘oku ne luluku ‘ae toto ‘oe feilaulau fakamelino. ¹⁵ Pea ko e kanomate ‘oe feilaulau ‘o ‘ene feilaulau fakamelino ko e me‘a fakafeta‘i, ‘e kai ia ‘i he ‘aho ‘oku ‘atu ai ia: ‘e ‘ikai tuku ‘e ia hano toe ki he ‘apongipongi. ¹⁶ Pea kapau ‘oku ‘atu ‘a ‘ene feilaulau ko e me‘a ‘i he lea fakapapau, pe ko e feilaulau loto lelei pe, ‘e kai ia ‘i he ‘aho ko ia ‘oku

‘atu ai ‘ene feilaulau pea ko e ‘apongipongi foki ‘e kai hono toe: ¹⁷ Ka ko hono toe ‘oe kanomate ‘oe feilaulau ‘i hono tolu ‘oe ‘aho ‘e tutu ‘aki ia ‘ae afi. ¹⁸ Pea kapau ‘e kai ‘i hono tolu ‘oe ‘aho ha kanomate ‘oe feilaulau ‘o ‘ene feilaulau fakamelino, ‘e ‘ikai ma‘u ia, pea ‘e ‘ikai lau ia kiate ia na‘e ‘atu ia: ko e me‘a kovi lahi ia, pea ko ia ‘oku ne kai ai ‘e fua ‘e ia ‘ene hia. ¹⁹ Pea ko e kanomate ‘oku lave ki ha me‘a ta‘ema‘a ‘e ‘ikai kai ia: ‘e tutu ‘aki ia ‘ae afi; pea koe‘uhi ko e kanomate, ko ia kotoa pē ‘oku ma‘a ‘e kai ‘e ia ia. ²⁰ Ka ko ia ‘oku kai ‘ae kanomate ‘oe feilaulau ‘oe feilaulau fakamelino, ‘aia ‘oku kau kia Sihova, ka ‘oku ‘iate ia ‘a ‘ene ta‘ema‘a, ‘e motuhi ‘ae laumālie ko ia mei hono kakai. ²¹ Pea ko ia foki ‘e lave ki ha me‘a ta‘ema‘a, ki he ta‘ema‘a ‘ae tangata, pe ha manu, pe ha me‘a fakalielia ‘o ta‘ema‘a, pea kai ‘e ia ‘ae kanomate ‘oe feilaulau ‘oe feilaulau fakamelino, ‘aia ‘oku kau kia Sihova, ‘e motuhi ‘ae laumālie ko ia mei hono kakai.

²² ¶ Pea na‘e folofola ‘a Sihova kia Mōsese, ‘o pehē, ²³ Lea ki he fānau ‘a ‘Isileli, ‘o pehē, ‘oua na‘a mou kai ha ngako ‘oe pulu, pe ko e sipi, pe ko e kosi. ²⁴ Pea ko e ngako ‘oe manu mate mahaki pe, mo e ngako ‘o ia kuo mate ‘i he haehae ‘e he manu kehe, ke mou ngāue‘aki ia ‘i ha ngāue kehe: ka ‘e ‘ikai ‘aupito te mou kai ia. ²⁵ He ko ia ‘oku ne kai ‘ae ngako ‘oe manu, ‘aia ‘oku ‘atu mei ai ‘e he kakai ‘ae feilaulau tutu kia Sihova, ‘io, ko ia ‘oku ne kai ai ‘e motuhi ia mei hono kakai. ²⁶ Pea ‘e ‘ikai foki te mou kai ha toto ‘o ha manu kapakau pe ha manu kehe, ‘i homou ngaahi nofo‘anga. ²⁷ ‘Ilonga ha taha ‘e kai ha toto, ‘e motuhi ‘ae laumālie ko ia mei hono kakai.

²⁸ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ²⁹ Lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē, Ko ia 'oku ne 'atu 'ae feilaulau 'o 'ene ngaahi feilaulau fakamelino kia Sihova, 'e 'omi 'e ia 'ene me'a'ofa kia Sihova, 'i he feilaulau 'o 'ene ngaahi feilaulau fakamelino. ³⁰ 'E 'omi 'e hono nima 'o'ona pe 'ae ngaahi feilaulau kia Sihova, 'oku tutu 'i he afi, 'e 'omi 'e ia 'ae ngako mo e fatafata, koe'uhi ke ta'alo'alo 'aki 'ae fatafata, ko e feilaulau ta'alo'alo 'i he 'ao 'o Sihova. ³¹ Pea 'e tutu 'ae ngako 'e he taula'eiki 'i he funga 'oe feilaulau'anga: ka 'oku 'ia 'Elone mo hono ngaahi foha 'ae fatafata. ³² Pea te mou 'atu ki he taula'eiki 'ae alanga mu'a to'omata'u ko e feilaulau hiki hake ia 'i he ngaahi feilaulau 'o ho'omou ngaahi feilaulau fakamelino. ³³ Ko ia 'i he ngaahi foha 'o 'Elone, 'oku 'atu 'ae toto 'oe feilaulau fakamelino, mo e ngako, 'e ma'u 'e ia 'ae alanga mu'a to'omata'u ko hono 'inasi. ³⁴ He ko e fatafata ta'alo'alo mo e alanga mu'a hiki hake kuo u to'o mei he fānau 'a 'Isileli, mei he ngaahi feilaulau 'o 'enau ngaahi feilaulau fakamelino, pea kuo u 'atu ia kia 'Elone ko e taula'eiki, pea ki hono ngaahi foha 'i he tu'utu'uni ta'engata, mei he fānau 'a 'Isileli.

³⁵ ¶ Ko eni'ae 'inasi 'oe fakanofa 'o 'Elone, mo e fakanofa 'o hono ngaahi foha, mei he ngaahi feilaulau kia Sihova 'oku tutu 'i he afi, 'i he 'aho 'oku ne 'atu 'akinautolu ke ngāue kia Sihova 'i he ngāue fakataula'eiki; ³⁶ 'Aia na'e fekau 'e Sihova ke 'atu kiate kinautolu mei he fānau 'a 'Isileli, 'i he 'aho na'a ne fakanofa ai 'akinautolu, 'i he tu'utu'uni ta'engata 'i honau ngaahi to'utangata kotoa pē. ³⁷ Ko eni 'ae fono 'oe feilaulau tutu,

‘oe feilaulau me‘akai, pea mo e feilaulau ma‘ae angahala, mo e feilaulau ‘i he fai hala, mo e ngaahi fakatapu, mo e feilaulau ‘oe ngaahi feilaulau fakamelino; ³⁸ ‘Aia na‘e fekau ‘e Sihova kia Mōsese ‘i he mo‘unga ko Sainai, ‘i he ‘aho na‘a ne fekau ai ki he fānau ‘a ‘Isileli, ke ‘atu ‘enau ngaahi me‘a‘ofa kia Sihova, ‘i he toafa ‘o Sainai.

8

1 ‘Oku fakanofa ‘e Mōsese ‘a ‘Elone mo hono ngaahi foha. 14 Ko ‘enau feilaulau ‘i he angahala. 18 Ko ‘enau feilaulau tutu. 22 Ko e sipitangata ‘oe fakanofa. 31 Ko hono potu mo e ‘aho ‘o honau fakanofa.

¹ Pea na‘e folofola ‘a Sihova kia Mōsese, ‘o pehē, ² “Ke ke ‘ave ‘a ‘Elone mo hono ngaahi foha, mo e ngaahi kofu mo e lolo ‘oe fakatapui, mo e pulu ki he feilaulau ma‘ae angahala, mo e sipitangata ‘e ua, mo e kato mā ta‘efakalēvani; ³ Pea ke tānaki ‘ae kakai ke fakataha ki he matapā ‘oe fale fehikitaki ‘oe kakai.” ⁴ Pea na‘e fai ‘e Mōsese ‘o hangē ko e fekau ‘a Sihova kiate ia; pea na‘e tānaki fakataha ‘ae kakai ki he matapā ‘oe fale fehikitaki ‘oe kakai. ⁵ Pea pehē ‘e Mōsese ki he kakai, “Ko eni ‘aia kuo fekau ‘e Sihova ke fai.” ⁶ Pea na‘e ‘omi ‘e Mōsese ‘a ‘Elone mo hono ngaahi foha, ‘o ne kaukau‘i ‘akinautolu ‘aki ‘ae vai. ⁷ Pea na‘a ne ‘ai kiate ia ‘ae kofutu‘a, ‘o ne nono‘o ‘aki ‘e ia ‘ae no‘o, ‘o ‘ai kiate ia ‘ae kofu fakatōtōlofa, mo ne ‘ai kiate ia ‘ae ‘efoti, ‘o ne nono‘o ‘aki ia ‘ae no‘o fakanikoniko‘i ‘oe ‘efoti, ‘o nono‘o ‘aki ‘e ia ia. ⁸ Pea na‘a ne ‘ai ‘ae kofu fatafata kiate ia: pea ne ‘ai foki ki he kofu fatafata ‘ae ‘Ulimi mo e Tumemi. ⁹ Pea na‘a ne ‘ai ‘ae tatā ki hono ‘ulu pea na‘a ne ‘ai ‘ae

pale koula ki he mu'a tatā, ko e tatā mā'oni'oni; 'o hangē ko e fekau 'a Sihova kia Mōsese. ¹⁰ Pea na'e to'o 'e Mōsese 'ae lolo tākai, 'o ne tākai 'aki 'ae fale fehikitaki mo ia kotoa pē na'e 'i ai, 'o ne fakatapui kotoa pē ia. ¹¹ Pea na'a ne luluku 'aki ia 'ae feilaulau'anga 'o liunga fitu, 'o ne tākai 'aki 'ae feilaulau'anga mo hono nāunau kotoa pē, mo e sene mo hono tu'unga, ke fakatapui ia. ¹² Pea na'a ne lingi mei he lolo tākai ki he 'ulu 'o 'Elone, 'o ne tākai 'aki ia, ko hono fakatapui. ¹³ Pea na'e 'omi 'e Mōsese 'ae ngaahi foha 'o 'Elone, 'o ne 'ai 'ae ngaahi kofu kiate kinautolu, 'o ne nono'o 'aki 'akinautolu 'ae ngaahi no'o, 'o ne 'ai 'ae tatā kiate kinautolu; 'o hangē ko e fekau 'a Sihova kia Mōsese. ¹⁴ Pea na'a ne 'omi 'ae pulu ki he feilaulau ma'ae angahala: pea na'e hilifaki 'e 'Elone mo hono ngaahi foha honau nima ki he 'ulu 'oe pulu ki he feilaulau ma'ae angahala. ¹⁵ Pea na'a ne tāmata'i ia: pea 'ave 'e Mōsese 'ae toto, 'o 'ai takatakai ia 'aki hono tuhu ki he ngaahi nifo 'oe feilaulau'anga, ko e fakama'a 'oe feilaulau'anga, 'o ne lingi 'ae toto ki he tefito'i feilaulau'anga, ko e fakatapui ia, ke fai 'i hono funga 'ae fakalelei. ¹⁶ Pea na'a ne 'ave 'ae ngako kotoa pē na'e 'iloto, mo e 'ahu mei 'olunga 'i he 'ate, mo e kofuua 'e ua, mo hona ngako, pea tutu ia 'e Mōsese 'i he funga feilaulau'anga. ¹⁷ Ka ko e pulu, mo hono kili, ko hono sino, mo hono kinoha'a, na'a ne tutu 'aki 'ae afi 'i tua'ā 'i he 'apitanga; 'o hangē ko e fekau 'a Sihova kia Mōsese.

¹⁸ ¶ Pea na'a ne 'omi 'ae sipitangata ki he feilaulau tutu: pea hilifaki 'e 'Elone mo hono ngaahi foha honau nima ki he 'ulu 'oe sipitangata.

¹⁹ Pea na'a ne tāmata'i ia; pea luluku 'aki 'e Mōsese

‘ae toto ‘ae funga ‘oe feilaulau‘anga ‘o takatakai. ²⁰ Pea na‘a ne tafa ‘ae sipitangata; pea tutu ‘e Mōsese ‘ae ‘ulu, mo e ngaahi konga, mo e ngako. ²¹ Pea fufulu ‘e ia ‘ae to‘oto‘onga mo e keukeu ‘aki ‘ae vai; pea tutu ‘e Mōsese hono kotoa ‘oe sipitangata ‘i he funga feilaulau‘anga: ko e feilaulau tutu ia ko e me‘a namu kakala, ko e feilaulau kuo ngaahi ‘aki ‘ae afi kia Sihova: ‘o hangē ko e fekau ‘a Sihova kia Mōsese.

²² ¶ Pea na‘e ‘omi ‘e ia ‘ae sipitangata ‘e taha, ko e sipitangata ‘oe fakanofa: pea na‘e hilifaki ‘e ‘Elone mo hono ngaahi foha honau nima ki he ‘ulu ‘oe sipitangata. ²³ Pea na‘a ne tāmata‘i ia; pea ‘ave ‘e Mōsese ‘a hono toto ‘o ne ‘ai ia ki he mu‘a telinga to‘omata‘u ‘o ‘Elone, pea ki he motu‘a nima ‘o hono nima to‘omata‘u, pea ki he motu‘a va‘e ‘o hono va‘e to‘omata‘u. ²⁴ Pea ne ‘omi ‘ae ngaahi foha ‘o ‘Elone, pea ‘ai ‘e Mōsese ‘ae toto ki honau mu‘a telinga to‘omata‘u, pea ki he motu‘a nima ‘o honau nima to‘omata‘u, pea ki he motu‘a va‘e ‘o honau va‘e to‘omata‘u: pea na‘e luluku ‘aki ‘e Mōsese ‘ae toto ‘ae funga feilaulau‘anga ‘o takatakai. ²⁵ Pea na‘a ne ‘ave ‘ae ngako, mo e tu‘ungaiku, mo e ngako kotoa pē na‘e ‘i he to‘oto‘onga, mo e ‘ahu ‘i ‘olunga ‘i he ‘ate, mo hono kofuua ‘e ua, mo hona ngako, mo e alanga mu‘a to‘omata‘u: ²⁶ Pea to‘o ‘e ia ‘ae fo‘i mā ‘e taha ta‘efakalēvani mei he kato mā ta‘efakalēvani ‘i he ‘ao ‘o Sihova, mo e fo‘i mā na‘e lolo‘i mo e fo‘i mā manifinifi, ‘o ne ‘ai ia ki he ngako, pea ki he alanga mu‘a to‘omata‘u: ²⁷ Pea na‘e tuku ‘e ia kotoa pē ki he nima ‘o ‘Elone, pea ki he nima ‘o hono ngaahi foha, pea ta‘alo‘alo ‘aki ia ko e feilaulau ta‘alo‘alo ‘i he ‘ao ‘o Sihova. ²⁸ Pea

na'e to'o ia 'e Mōsese mei honau nima, 'o ne tutu ia ki he funga 'oe feilaulau'anga ki he me'a tutu: ko e ngaahi me'a 'oe fakanofa ko e me'a namu kakala ko e feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova.

²⁹ Pea na'e 'ave 'e Mōsese 'ae fatafata, 'o ta'alo'alo 'aki ia ko e feilaulau ta'alo'alo 'i he 'ao 'o Sihova: ko hono 'inasi ia 'o Mōsese 'i he sipitangata 'oe fakanofa; 'o hangē ko e fekau 'a Sihova kia Mōsese.

³⁰ Pea na'e 'ave 'e Mōsese 'ae lolo tākai, pea mo e toto 'aia na'e 'i he funga feilaulau'anga, 'o ne luluku 'aki ia 'a 'Elone, pea mo hono ngaahi kofu, pea mo hono ngaahi foha, pea mo e ngaahi kofu 'o hono ngaahi foha; 'o ne fakatapui 'a 'Elone, mo hono ngaahi kofu, mo hono ngaahi foha, mo e ngaahi kofu 'o hono ngaahi foha.

³¹ ¶ Pea na'e fekau 'e Mōsese kia 'Elone pea ki hono ngaahi foha, "Haka 'ae kakano 'i he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai: pea kai ia 'i ai, mo e mā 'oe ngaahi fakanofa 'oku 'i he kato, 'o hangē ko 'eku fekau, 'o pehē, Ko 'Elone mo hono ngaahi foha tenau kai ia. ³² Pea ko ia 'oku toe 'i he kakano, pea mo e mā te mou tutu 'aki 'ae afi. ³³ Pea 'oua na'a mou hū kitu'a 'i he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai 'i he 'aho 'e fitu, ke 'oua, ke ngata 'ae ngaahi 'aho 'o homou fakanofa: 'i he 'aho 'e fitu te ne fakanofa 'akimoutolu. ³⁴ Hangē ko ia kuo fai 'e ia he 'aho ni, ko ia kuo fekau 'e Sihova ke fai, ke fai 'ae fakalelei ma'amoutolu. ³⁵ Ko ia te mou nofoma'u ai 'i he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai 'i he 'aho mo e pō 'i he 'aho 'e fitu, 'o tauhi 'ae fekau 'a Sihova; telia na'a mou mate: he kuo pehē hono fekau 'i au."

³⁶ Pea na'e fai 'e 'Elone 'ae ngaahi me'a ni 'aia na'e fekau 'e Sihova 'i he nima 'o Mōsese.

9

1 Ko e 'uluaki feilaulau 'a 'Elone koe'uhi ko ia mo e kakai. 8 Ko e feilaulau ma'ae angahala. 12 Mo e feilaulau tutu 'a'ana. 15 Ko e ngaahi feilaulau 'ae kakai. 23 'Oku tāpuaki 'ae kakai 'e Mōsese mo 'Elone. 24 'Oku ha'u 'ae afi meia Sihova ki he feilaulau'anga.

¹ Pea 'i hono valu 'oe 'aho na'e ui 'a Mōsese kia 'Elone mo hono ngaahi foha, pea ki he kau mātu'a 'o 'Isileli: ² Pea pehē 'e ia kia 'Elone, "Ke ke to'o kiate koe 'ae 'uhiki pulu mui ko e feilaulau ki he angahala, mo e sipitangata ko e feilaulau tutu, ta'ehanomele, 'o 'atu ia 'i he 'ao 'o Sihova. ³ Pea ke lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē, To'o 'ekimoutolu 'ae 'uhiki'i kosi ko e feilaulau ma'ae angahala; mo e 'uhiki pulu mo e lami 'i he 'uluaki ta'u fakatou'osi, ta'ehanomele, ko e feilaulau tutu; ⁴ Pea mo e pulu mo e sipitangata ko e feilaulau fakamelino, ke feilaulau 'aki 'i he 'ao 'o Sihova; mo e feilaulau me'akai kuo felingi'aki 'ae lolo: he ko e 'aho ni 'e hā mai 'a Sihova kiate kimoutolu."

⁵ ¶ Pea na'a nau 'omi 'aia na'e fekau 'e Mōsese ki he fale fehikitaki 'oe kakai: pea na'e 'unu'unu atu 'ae kakai kotoa pē 'o tu'u 'i he 'ao 'o Sihova. ⁶ Pea pehē 'e Mōsese, "Ko eni 'ae me'a kuo fekau 'e Sihova ke mou fai: pea 'e fakahā ai 'ae nāunau 'o Sihova kiate kimoutolu." ⁷ Pea pehē 'e Mōsese kia 'Elone, "'Alu ki he feilaulau'anga, 'o 'atu 'a ho'o feilaulau ma'ae angahala, mo ho'o feilaulau tutu, pea fai 'ae fakalelei koe'uhi ko koe, pea ma'ae kakai: pea 'atu 'ae feilaulau 'ae kakai, mo fai 'ae fakalelei koe'uhi ko kinautolu; 'o hangē ko e fekau 'a Sihova."

⁸ ¶ Pea na'e 'alu 'a 'Elone ki he feilaulau'anga, 'o ne tāmata'i 'ae pulu mui 'oe feilaulau ma'ae

angahala, 'aia ko e me'a ma'ana. ⁹ Pea na'e 'omi 'e he ngaahi foha 'o 'Elone 'ae toto kiate ia: pea na'a ne 'ai hono tuhu ki he toto, 'o ne 'ai ia ki he ngaahi nifo 'oe feilaulau'anga, 'o ne lingi 'ae toto ki he tefito'i feilaulau'anga: ¹⁰ Ka ko hono ngako, mo e kofuua, mo e 'ahu 'oku 'i 'olunga 'i he 'ate 'oe feilaulau koe'uhi ko e angahala, na'a ne tutu ia 'i he funga 'oe feilaulau'anga; 'o hangē ko e fekau 'a Sihova kia Mōsese. ¹¹ Pea ko hono sino mo hono kili ne ne tutu 'aki 'ae afi 'i tua'ā 'i he 'apitanga. ¹² Pea na'a ne tāmāte'i 'ae feilaulau tutu; pea ko e ngaahi foha 'o 'Elone na'a nau 'atu kiate ia 'ae toto, pea na'a ne luluku ia ki he feilaulau'anga 'o takatakai. ¹³ Pea na'a nau 'atu kiate ia 'ae feilaulau tutu, mo hono ngaahi kongā 'o ia mo e 'ulu: pea ne tutu ia ki he funga 'oe feilaulau. ¹⁴ Pea na'e fufulu 'e ia 'ae to'oto'onga mo e keukeu, pea tutu ia ki he funga 'oe feilaulau tutu 'i he feilaulau'anga.

¹⁵ ¶ Pea na'a ne 'omi 'ae feilaulau 'ae kakai, 'o ne 'ave 'ae kosi, 'aia ko e feilaulau koe'uhi ko e angahala 'ae kakai, 'o ne tāmāte'i ia, 'o ne 'atu ia koe'uhi ko e angahala, 'o hangē ko e 'uluaki. ¹⁶ Pea na'e 'omi 'e ia 'ae feilaulau tutu, 'o 'atu ia 'o fakatatau mo e fekau. ¹⁷ Pea na'a ne 'omi 'ae feilaulau me'akai, pea ne to'o 'ae mahoa'a 'o ia, 'o ne tutu ia ki he funga feilaulau'anga, 'o ofi ki he feilaulau tutu 'oe pongipongi. ¹⁸ Pea na'a ne tāmāte'i 'ae pulu mo e sipitangata ko e feilaulau 'oe feilaulau fakamelino, 'aia na'e fai koe'uhi ko e kakai: pea ko e ngaahi foha 'o 'Elone na'a nau 'atu 'ae toto kiate ia, 'aia na'a ne luluku ki he funga feilaulau'anga 'o takatakai hake, ¹⁹ Mo e ngako 'oe pulu mo e sipitangata, ko e tu'unga iku, mo

e punukete, mo e kofuua, mo e ‘ahu ‘i ‘olunga ‘i he ‘ate: ²⁰ Pea na‘a nau ‘ai ‘ae ngako ‘oe fatafata, pea tutu ‘e ia ‘ae ngako ‘i he funga feilaulau‘anga: ²¹ Pea ko e fatafata mo e alanga mu‘a to‘omata‘u na‘e ta‘alo‘alo ‘aki ‘e ‘Elone ko e feilaulau ta‘alo‘alo ia ‘i he ‘ao ‘o Sihova; ‘o hangē ko e fekau ‘a Mōsese. ²² Pea na‘e hiki ‘e ‘Elone hono nima ki ‘olunga ki he kakai, ‘o ne tāpuaki ‘akinautolu, pea ‘alu hifo ia mei he‘ene ‘atu ‘ae feilaulau ma‘ae angahala, mo e feilaulau tutu, mo e feilaulau fakamelino. ²³ Pea na‘e ‘alu ‘a Mōsese mo ‘Elone ki he fale fehikitaki ‘oe kakai, pea ha‘u mei ai mo e tāpuaki ki he kakai: pea na‘e hā mai ‘ae nāunau ‘o Sihova ki he kakai kotoa pē. ²⁴ Pea na‘e ha‘u ai ‘ae afi mei he ‘ao ‘o Sihova, ‘o ne fakavela ke ‘osi ‘ae feilaulau tutu mo e ngako ‘i he funga ‘oe feilaulau‘anga: pea ‘i he mamata ki ai ‘ae kakai kotoa pē, na‘a nau kalanga, pea tō fakafo‘ohifo ki honau mata.

10

1 ‘Oku vela ‘a Natapi mo ‘Apiu he‘ena ‘atu ‘ae afi kehe. 6 ‘Oku ta‘ofi ‘a ‘Elone mo hono ngaahi foha ke ‘oua na‘a nau tangi ‘i ai. 8 ‘Oku tapu ‘ae uaine ki he kau taula‘eiki ‘i he‘enau hū ki he fale fehikitaki. 12 Ko e fono ki he kai ‘oe ngaahi me‘a mā‘oni‘oni. 16 Ko e lau ‘a ‘Elone ‘i he‘ene li‘aki ia.

¹ Pea ko Natapi mo ‘Apiu ko e ongo foha ‘o ‘Elone, na‘a na taki taha to‘o ‘ene ipu ‘ai‘anga afi, ‘o ‘ai ‘ae afi ki ai, pea ‘ai ‘ae me‘a nanamu ki ai, ‘o na ‘atu ‘ae afi kehe ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ‘aia na‘e fekau ‘e ia ke ‘oua na‘a fai. ² Pea na‘e ‘oho atu ‘ae afi meia Sihova, pea na vela ai, pea mate ‘akinaua ‘i he ‘ao ‘o Sihova. ³ Pea pehē ‘e Mōsese kia ‘Elone, “Ko eni ia na‘e folofola‘aki ‘e Sihova, ‘o pehē, “E ‘apasia

‘iate au ‘akinautolu ‘oku ‘unu‘unu mai kiate au, pea ‘e fakahikihiki au ‘i he ‘ao ‘oe kakai kotoa pē.’” Pea na’e longo pe ‘a ‘Elone. ⁴ Pea na’e ui ‘e Mōsese ke ha’u ‘a Misaeli, mo ‘Elisafani, ko e ongo foha ‘o ‘Usaeli ko e tu‘asina ‘o ‘Elone, ‘o ne pehē kiate kinaua, “Mo omi ke ofi, ‘o fua homou kāinga mei he ‘ao ‘oe fale fehikitaki kitua‘ā ‘i he ‘apitanga.” ⁵ Pea na’a na ‘unu‘unu atu, ‘o na fua ia ‘i hona kofu kitua‘ā ‘i he ‘apitanga; ‘o hangē ko e fekau ‘a Mōsese. ⁶ Pea pehē ‘e Mōsese kia ‘Elone mo hono ongo foha ko ‘Eleisa mo ‘Itama, “‘Oua na’a to’o ‘ae tatā mei homou ‘ulu, pea ‘oua na’a hae homou kofu; telia na’a mou mate, pea telia na’a tō ‘ae houhau ki he kakai kotoa pē: kae tuku ki homou ngaahi kāinga ko e fale kotoa ‘o ‘Isileli, kenau tēngihia ‘ae vela kuo tutu ‘e Sihova. ⁷ Pea ‘oua na’a mou ‘alu kitua‘ā ‘i he matapā ‘oe fale fehikitaki ‘oe kakai, telia na’a mou mate: he ko e lolo tākai ‘a Sihova ‘oku ‘iate kimoutolu.” Pea na’a nau fai ‘o hangē ko e lea ‘a Mōsese.

⁸ ¶ Pea na’e folofola ‘a Sihova kia ‘Elone, ‘o pehē, ⁹ “‘Oua na’a ke inu uaine pe ha inu mālohi, ‘a koe, pe ko ho ngaahi foha mo koe, ‘oka mou ka hū ki he fale fehikitaki ‘oe kakai, telia na’a mou mate: ko e fekau ia ‘e fai ma’uaipē ‘i homou ngaahi to’utangata kotoa pē: ¹⁰ Pea koe’uhi ke mou ‘ai ‘ae faka’ilonga kehekehe, ‘i he me’a mā’oni’oni, mo e me’a ta’emā’oni’oni, pea ki he me’a ta’ema’a, mo e me’a ma’a; ¹¹ Pea koe’uhi ke mou ako ‘aki ki he fānau ‘a ‘Isileli, ‘ae ngaahi fekau kotoa pē ‘aia kuo folofola’aki ‘e Sihova kiate kinautolu ‘i he nima ‘o Mōsese.”

¹² ¶ Pea na’e lea ‘a Mōsese kia ‘Elone, pea mo

‘Eliesa mo ‘Itama, ko hono ongo foha na’e toe, ‘o pehē, “To’o ‘ae feilaulau me‘akai, ‘aia ‘oku toe ‘i he ngaahi feilaulau kia Sihova ‘oku tutu ‘i he afi, pea kai ia ta‘efakalēvani ‘i he potu ‘oe feilaulau‘anga, he ‘oku fungani mā‘oni‘oni ia: ¹³ Pea mou kai ia ‘i he potutapu, he ko ho ‘inasi ia, mo e ‘inasi ‘o ho ngaahi foha, ‘i he ngaahi feilaulau tutu kia Sihova: he ‘oku pehē pe ‘ae fekau kiate au. ¹⁴ Pea ko e fatafata ta‘alo‘alo mo e alanga mu‘a hiki hake te mou kai ‘i he potu ma‘a; ‘a koe, mo ho ngaahi foha, mo ho ngaahi ‘ofefine mo koe: he ko ho ‘inasi ia, mo e ‘inasi ‘o ho ngaahi foha, ‘aia kuo foaki mei he ngaahi feilaulau ‘oe feilaulau fakamelino ‘oe fānau ‘a ‘Isileli. ¹⁵ Ko e alanga mu‘a hiki hake, mo e fatafata ta‘alo‘alo tenau ‘omi fakataha mo e ngaahi feilaulau mo e ngako ‘oku tutu ‘i he afi, ke ta‘alo‘alo ‘aki ia ko e me‘a ‘atu ta‘alo‘alo ‘i he ‘ao ‘o Sihova: pea ‘e ‘iate koe ia, mo ho ngaahi foha mo koe, ‘i he tu‘utu‘uni ta‘engata; ‘o hangē ko e fekau ‘a Sihova.

¹⁶ ¶ Pea na’e kumi lahi ‘e Mōsese ki he kosi ‘oe feilaulau ma‘ae angahala, pea vakai, kuo tutu ia: pea na’e ‘ita ai ia kia ‘Eliesa mo ‘Itama, ko e ongo foha ‘o ‘Elone, ‘aia na’e mo‘ui mo toe, ‘o pehē, ¹⁷ “Ko e hā na’e ‘ikai temou kai ai ‘ae feilaulau ma‘ae angahala ‘i he potu mā‘oni‘oni, he koe‘uhi ‘oku fungani mā‘oni‘oni ia, pea kuo foaki ia ‘e he ‘Otua kiate kimoutolu ke mou fua ‘ae hia ‘ae kakai ‘oe fakataha, ke fai ‘aki ‘ae fakalelei ma‘anautolu ‘i he ‘ao ‘o Sihova? ¹⁸ Vakai, na’e ‘ikai ‘omi hono toto ki loto ‘i he potu mā‘oni‘oni: ko e mo‘oni na’e totonu ho‘omou kai ia ‘i he potu mā‘oni‘oni, ‘o hangē ko ‘eku fekau.” ¹⁹ Pea pehē ‘e ‘Elone kia Mōsese, “Vakai, kuo nau ‘atu he ‘aho ni ‘enau feilaulau

ma'ae angahala mo 'enau feilaulau tutu 'i he 'ao 'o Sihova: pea kuo tō 'ae ngaahi me'a pehē ni kiate au: pea ka ne u kai he 'aho ni 'ae feilaulau ma'ae angahala, pea he 'e lelei ia 'i he 'ao 'o Sihova?"
²⁰ Pea 'i he fanongo 'a Mōsesa ki ai, na'a ne fiamālie.

11

1 Ko e fanga manu 'oku ngofua ke kai, 4 Mo e manu 'oku 'ikai ngofua. 9 Mo e ngaahi ika. 13 Mo e ngaahi manu kapakau. 29 Ko e ngaahi me'a totolo 'aia 'oku ta'ema'a.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsesa mo 'Elone, 'o ne pehē kiate kinaua, ² Lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē, Ko eni 'ae ngaahi manu 'aia temou kai 'i he ngaahi manu 'oku 'i he funga 'o māmani. ³ 'Ilonga 'aia 'i he fanga manu 'oku mavaeua hono pesipesi, pea va'e mafahi, pea 'oku toe lamulamu 'angaua 'ene kai, temou kai ia. ⁴ Ka ko e ni'ihī 'i ai 'oku lamu 'angaua 'ene kai, mo vaeua 'ae va'e 'e 'ikai temou kai: 'o hangē ko e kāmeli, koe'uhi 'oku ne toe lamu 'ene kai, ka 'oku 'ikai mavahevahe 'ae va'e: 'oku ta'ema'a ia kiate kimoutolu. ⁵ Pea mo e koni, koe'uhi 'oku ne toe lamu 'ene ma'anga, ka 'oku 'ikai mavaeua 'ae va'e; 'oku ta'ema'a ia kiate kimoutolu. ⁶ Pea ko e hea, koe'uhi 'oku ne toe lamu 'ene kai, ka 'oku 'ikai mavaeua hono pesipesi: 'oku ta'ema'a ia kiate kimoutolu. ⁷ Pea ko e puaka, 'oku mavahevahe hono pesipesi, pea va'e mafahi, ka 'oku 'ikai fakahake 'ene kai 'o toe lamu ia; 'oku ta'ema'a ia kiate kimoutolu. ⁸ 'Oua na'a mou kai honau sino, pe ala ki honau kakano; 'oku ta'ema'a ia kiate kimoutolu. ⁹ Ko eni ia temou kai 'i he ngaahi me'a 'oku 'i he ngaahi vai: 'ilonga 'aia 'oku 'i he vai 'oku ne ma'u 'ae kaponga, mo e 'uno, 'i he

tahi mo e ngaahi vaitafe, ko ia te mou kai. ¹⁰ Pea ko e me'a 'i tahi, pea 'i he ngaahi vaitafe, 'oku 'ikai ma'u 'ae kaponga mo e 'uno, 'i he ngaahi me'a kotoa pē 'oku ngaue 'i he vai, pe ko ha me'a 'e taha 'oku mo'ui 'i he ngaahi vai, ko e me'a kovi ia kiate kimoutolu. ¹¹ 'Io, 'e 'iate kimoutolu ia ko e me'a fakalielia: 'oua na'a mou kai honau sino, pea ko honau kakano ko e me'a fakalielia ia kiate kimoutolu. ¹² 'Ilonga 'aia 'i he ngaahi vai 'oku 'ikai hano kaponga pe 'uno, ke 'iate kimoutolu ia ko e me'a fakalielia.

¹³ ¶ Pea ko eni ia 'i he ngaahi manu kapakau 'e tapu kiate kimoutolu; 'e 'ikai temou kai ia, he ko e me'a fakalielia ia kiate kimoutolu: ko e 'ikale, mo e 'osifalesi, mo e 'osipale, ¹⁴ Mo e volita, mo e kaite 'i hona fa'ahinga. ¹⁵ 'Ae leveni kotoa pē 'i honau fa'ahinga, ¹⁶ Mo e 'ositalesi, mo e taiseni 'oe po'uli, mo e koku, mo e taiseni 'i hono fa'ahinga, ¹⁷ Mo e lulu iiki, mo e komolaniti, mo e lulu lahi, ¹⁸ Mo e suani, mo e lofa, mo e Lahami, ¹⁹ Mo e sitoaka, mo e motuku 'i hono fa'ahinga, mo e lapiuingi, mo e peka. ²⁰ Ko e ngaahi manu kapakau 'oku totolo, 'o 'alu 'i honau va'e, ko e me'a fakalielia ia kiate kimoutolu. ²¹ Ka ko e ngaahi me'a ni temou kai 'i he ngaahi me'a puna 'oku totolo, 'o 'alu 'i hono va'e, 'aia 'oku ma'u 'ae va'e 'i 'olunga 'i honau va'e, ke hopo 'aki 'i he kelekele; ²² 'Io, ko eni ia 'i ai temou kai; ko e he'e lalahi 'i honau fa'ahinga, ko e solami 'i honau fa'ahinga, mo e kakoli 'i honau fa'ahinga, mo e kakapi 'i honau fa'ahinga: ²³ Ka ko e ngaahi manupuna kotoa pē 'oku totolo, 'aia 'oku ve'e fā: ko e me'a fakalielia ia kiate kimoutolu. ²⁴ Pea temou ta'ema'a koe'uhi ko ia he ko ia 'e ala

ki honau 'anga'anga 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ²⁵ Pea ko ia 'e to'o ha potu 'o honau sino 'e fō 'e ia hono ngaahi kofu, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ²⁶ Ko e sino 'oe manu kotoa pē 'oku vahe ua hono pesipesi ka 'oku 'ikai va'e mafahifahi, pe toe lamu 'ene kai, 'oku nau ta'ema'a kiate kimoutolu: ko ia kotoa pē 'oku ala ki ai 'e ta'ema'a ia. ²⁷ Pea 'ilonga 'aia 'i he ngaahi manu kotoa pē 'oku 'alu 'i hono 'aofiva'e 'o fakave'e fā; 'oku nau ta'ema'a kiate kimoutolu: ko ia 'oku ala ki honau sino 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ²⁸ Pea ko ia 'oku ne fua honau sino 'e fō 'e ia hono ngaahi kofu, pea ta'ema'a ia ke 'oua ke efiafi: 'oku nau ta'ema'a kiate kimoutolu.

²⁹ ¶ Ko e ngaahi me'a ni 'oku totolo 'i he kelekele 'oku ta'ema'a kiate kimoutolu; ko e uiseli, mo e kumā, mo e fonu papālangi 'i hono fa'ahinga. ³⁰ Mo e felite, mo e fokai, mo e moko, mo e sineli, mo e mole. ³¹ Ko eni ia 'oku ta'ema'a kiate kimoutolu 'i he me'a 'oku totolo; ko ia 'e ala ki ai ka kuo mate, 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ³² Pea 'ilonga ha me'a 'e tō ki ai ha taha 'iate kinautolu ka kuo mate, 'e ta'ema'a ia; pe ko e ipu 'akau ia, pe ko e kofu, pe ko e kili, pe ko e kato, ha ipu, pe ha me'a 'e taha 'oku fai 'aki ha ngāue, 'oku tonu ke tuku ia ki he vai, pea tuku ke ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi; pea 'e fakama'a ai ia. ³³ Pea 'ilonga ha ipu 'umea 'aia 'e tō hanau taha ki ai, ko ia 'oku 'i ai 'e ta'ema'a ia; pea temou foa'i ia. ³⁴ 'Ilonga 'ae me'akai 'oku ngofua ke kai, pea kuo tō ki ai 'ae vai ko ia 'e ta'ema'a ia; pea ko e me'ainu kotoa pē 'aia 'oku ngofua ke inu 'i he ngaahi ipu pehē, 'e ta'ema'a ia. ³⁵ Pea 'ilonga ha me'a 'e tō ki ai ha kongā 'o honau sino, 'e ta'ema'a ia; pe ko e ngoto'umu,

pe ko e hili'anga kulo, 'e maumau'i ia; he 'oku nau ta'ema'a, pea tenau ta'ema'a kiate kimoutolu.

³⁶ Ka koe'uhi ko e vai mo'ui, pe ha luo 'oku 'i ai 'ae vai lahi, 'e ma'a ia: ka ko ia 'oku ala ki honau sino 'e ta'ema'a ia. ³⁷ Pea kapau 'e tō ha potu 'o honau sino ki he tenga'i 'akau 'aia 'oku tuku ki he tō ta'u, 'e ma'a ia. ³⁸ Pea kapau kuo lingi ha vai ki he ngaahi tenga, pea tō ki ai ha potu 'o honau sino ki ai, 'e ta'ema'a ia kiate kimoutolu. ³⁹ Pea kapau 'oku mate mahaki ha manu, 'aia 'oku ngofua ke kai: ko ia 'oku ala ki hono sino, 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ⁴⁰ Pea ko ia 'oku ne kai mei hono sino, 'e fō hono kofu, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi; mo ia foki 'oku ne fua hono sino 'o ia, 'e fō 'e ia hono kofu, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ⁴¹ Pea ko e me'a totolo kotoa pē 'oku totolo ki he kelekele ko e me'a ta'ema'a ia; 'e 'ikai kai ia.

⁴² 'Ilonga 'aia 'oku ngaolo ki hono kete, mo ia kotoa pē 'oku 'alu ve'e fā, mo ia 'i he ngaahi me'a totolo 'i he kelekele 'oku lahi hono va'e, 'e 'ikai temou kai ia he 'oku nau ta'ema'a. ⁴³ 'Oua na'a mou fakalielia'i 'akimoutolu 'aki ha me'a 'e taha 'oku totolo; pea 'oua na'a faka'uli'i 'akimoutolu 'i ai, koe'uhi ke mou ta'ema'a ai. ⁴⁴ He ko au ko Sihova ko homou 'Otua: ko ia temou fakamā'oni'oni'i 'akimoutolu, pea temou mā'oni'oni; he 'oku ou mā'oni'oni: pea 'oua na'a mou 'uli'i 'akimoutolu 'aki ha me'a totolo 'e taha 'oku totolo 'i he funga kelekele. ⁴⁵ He ko au Sihova 'oku ou 'omi 'akimoutolu mei he fonua ko 'Isipite, ke hoko ko homou 'Otua: ko ia temou mā'oni'oni ai, he 'oku ou mā'oni'oni. ⁴⁶ Ko eni 'ae fono ki he ngaahi manu lahi, pea ki he fanga manu kapakau, pea ki he me'a mo'ui kotoa pē 'oku ngaue 'i he ngaahi vai, mo e ngaahi me'a totolo kotoa

pē 'i he funga kekekele. ⁴⁷ Ke fai kehekehe ki he me'a ta'ema'a mo e me'a ma'a, pea ki he manu 'oku ngofua ke kai mo e manu 'oku 'ikai ngofua ke kai.

12

1 Ko e fakama'a 'ae fefine hili 'ae fā'ele. 6 Ko 'ene feilaulau 'i hono fakama'a.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ² Lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē, Kapau 'oku feitama ha fefine, pea fā'ele'i 'ae tama tangata: pea 'e ta'ema'a ia 'i he 'aho 'e fitu; 'e ta'ema'a ia 'o fakatatau ki he ngaahi 'aho fakamavahe 'i hono mahaki. ³ Pea 'i hono valu 'oe 'aho 'e kamu 'ae mu'a kili 'o hono potu 'oe tama tangata. ⁴ Pea 'e nofo pē 'ae fefine 'i he toto 'o hono fakama'a 'i he 'aho 'e tolungofulu ma tolu; 'e 'ikai te ne ala ki ha me'a tapu, pe hū ki he faletapu, kae'oua ke kakato 'ae ngaahi 'aho 'o hono fakama'a. ⁵ Pea kapau te ne fā'ele'i ha ta'ahine, 'e ta'ema'a ai ia 'i he uike 'e ua, 'o hangē ko hono mavahe: pea te ne nofo 'i he 'aho 'e onongofulu ma ono koe'uhi ko e toto mo hono fakama'a. ⁶ Pea ka kakato 'ae ngaahi 'aho 'o hono fakama'a, koe'uhi ko e tama, pe ko e ta'ahine, te ne 'omi 'e ia ha lami 'oe 'uluaki ta'u ki he feilaulau tutu, mo e lupe mui, pe ha kulukulu, ko e feilaulau ma'ae angahala, ki he taula'eiki 'i he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai: ⁷ 'Aia te ne 'atu ia 'i he 'ao 'o Sihova, 'o ne fai 'ae fakalelei ma'ana; pea 'e fakama'a ai ia mei he 'au 'o hono toto. Ko eni 'ae fono kiate ia kuo ne fā'ele'i 'ae tama pe ko e ta'ahine. ⁸ Pea kapau 'oku 'ikai fa'a 'omi 'e ia ha lami, te ne toki 'omi 'e ia ha kulukulu 'e ua, pe ko e lupe mui 'e ua; ko e taha ki he feilaulau tutu, pea

ko e taha ki he feilaulau ma'ae angahala: pea 'e fai 'e he taula'eiki 'ae fakalelei ma'ana, pea 'e ma'a ai ia.

13

1 Ko e ngaahi fono mo e ngaahi faka'ilonga ke fakahinohino 'ae taula'eiki 'i he'ene 'eke ke 'ilo 'ae kilia.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese mo 'Elone, 'o pehē, ² 'Oka tupu 'i ha tangata 'i he kili 'o hono sino ha me'a pupula, ha mongumangu, pe ha 'ila ngingila, pea 'oku 'i he kili 'o hono sino ia 'o hangē ko e mahaki ko e kilia; 'e 'omi ai ia ki he taula'eiki ko 'Elone, pe ki ha tokotaha 'o hono ngaahi foha 'oku taula'eiki. ³ Pea 'e sio 'ae taula'eiki ki he mahaki 'i he kili 'oe sino: pea kapau kuo liliu 'o hinehina 'ae fulufulu 'i he hangatāmaki, pea 'oku a'u hifo ki lalo 'i he kili 'o hono sino 'ae mahaki, ko e mahaki ia ko e kilia: pea 'e vakai kiate ia 'e he taula'eiki, 'o ne fakahā ko e ta'ema'a ia. ⁴ Kapau 'oku hinehina 'ae 'ila ngingila 'i he kili 'oe sino, pea hā ia ka 'oku 'ikai 'i lalo 'i he kili, pea 'oku te'eki liliu 'o hinehina 'ae fulufulu 'i ai; 'e toki tuku ia 'oku mahaki 'e he taula'eiki ke nofoma'u ki fale 'i he 'aho 'e fitu: ⁵ Pea 'e mamata kiate ia 'ae taula'eiki 'i hono fitu 'oe 'aho: pea vakai, kapau 'oku ne sio 'oku pehē pe 'ae mahaki, ka 'oku te'eki tupu 'o mafola 'i he kili: 'e toe tuku ia 'e he taula'eiki ki ha fale tāpuni ke 'aho fitu: ⁶ Pea 'e toe mamata kiate ia 'e he taula'eiki 'i hono fitu 'oe 'aho: pea vakai kapau 'oku mata 'uli'uli 'ae hangatāmaki, pea 'oku 'ikai tupu ke mafola atu 'i he kili, 'e fakahā ia 'e he taula'eiki 'oku ma'a: ko e mongumangu pe ia: pea 'e fō 'e ia 'a hono ngaahi

kofu 'o ma'a ai. ⁷ Pea kapau 'e totolo atu 'o lahi 'ae mongumangu 'i he kili, hili hono mamata kiate ia 'e he taula'eiki 'i hono fakama'a, 'e toe mamata 'ae taula'eiki kiate ia: ⁸ Pea kapau 'oku mamata 'ae taula'eiki, pea vakai, 'oku tupu 'o totolo atu pe 'ae mongumangu 'i he kili, 'e toki fakahā ia 'e he taula'eiki ko e ta'ema'a: ko e kilia ia.

⁹ ¶ 'Oka hoko ki he tangata 'ae mahaki ko e kilia, 'e 'omi ai ia ki he taula'eiki; ¹⁰ Pea 'e mamata 'ae taula'eiki kiate ia: pea vakai, kapau 'oku hinehina 'ae me'a kuo tupu hake 'i he kili, pea kuo ne liliu 'ae fulufulu ke hinehina, pea 'oku tu'u 'i he hangatāmaki 'ae mata'i kakano 'oku kalakala'ia, ¹¹ Ko e kilia fuoloa ia 'i he kili 'oe kakano, pea 'e fakahā ia 'e he taula'eiki ko e ta'ema'a, pea 'e 'ikai tāpuni ia ki fale: he 'oku ta'ema'a ia. ¹² Pea kapau 'e tupu 'o lahi ha kilia 'itu'a 'i he kili, pea tupu 'ae kilia 'o ne 'ufi'ufi 'ae kili kotoa pē 'o ia 'oku mahaki, mei hono 'ulu 'o a'u ki he va'e, 'i he potu kotoa pē 'oku sio ki ai 'ae taula'eiki; ¹³ Pehē 'e fifili ki ai 'ae taula'eiki: pea vakai, kapau kuo 'ufi'ufi 'e he kilia 'ae sino kotoa, te ne fakahā 'oku ma'a ia 'aia 'oku mahaki: kuo liliu ia 'o hinehina kotoa pē: 'oku ma'a ia. ¹⁴ Ka 'oka hā 'ae kanomate kalakala'ia 'iate ia 'e ta'ema'a ia. ¹⁵ Pea 'e mamata 'ae taula'eiki ki he kanomate kalakala'ia, 'o ne fakahā 'oku ta'ema'a ia: he ko e kanomate kalakala'ia 'oku ta'ema'a ia: ko e kilia ia. ¹⁶ Pea kapau 'e toe liliu 'ae kanomate kalakala'ia pea toe liliu ia 'o hinehina, 'e toe ha'u ia ki he taula'eiki; ¹⁷ Pea 'e mamata kiate ia 'ae taula'eiki, pea vakai, kapau kuo liliu 'ae mahaki 'o hinehina; pea 'e toki fakahā 'e he taula'eiki 'oku ma'a ia 'aia 'oku mahaki: 'oku ma'a ia.

18 ¶ Pea ko e sino foki 'aia na'e 'i ai 'i hono kili 'ae vakafoha, pea kuo mo'ui, 19 Pea 'i he potu na'e 'i ai 'ae vakafoha 'oku tupu ai 'ae me'a hinehina, pe ko e 'ila ngingila, 'oku hinehina, pea mata fakakulokula, pea 'oku fakahā ia ki he taula'eiki: 20 Pea 'oka mamata ki ai 'ae taula'eiki, pea kapau 'oku hā ia 'o mā'ulalo 'i he kili, pea liliu 'o hinehina 'ae ngaahi fulufulu 'i ai 'e fakahā ia 'e he taula'eiki ko e ta'ema'a ko e mahaki ia ko e kilia, kuo tupu mei he vakafoha. 21 Pea kapau 'oku mamata ki ai 'ae taula'eiki, pea vakai, 'oku 'ikai ha fulufulu hinehina 'i ai, pea kapau 'oku 'ikai 'i lalo ia 'i he kili, ka 'oku mata 'uli'uli: pea 'e toki tuku ia ki ha fale tāpuni 'e he taula'eiki 'i he 'aho fitu: 22 Pea kapau 'e totolo lahi 'i he kili, 'e fakahā ia 'e he taula'eiki ko e ta'ema'a ko e mahaki ia. 23 Pea kapau 'oku tu'u pehē ai pe 'ae 'ila ngingila, pea 'ikai totolo atu, ko e vakafoha kalakala'ia ia; pea 'e fakahā ia 'e he taula'eiki ko e ma'a.

24 ¶ Pea kapau 'e ai ha kakano 'i he kili 'oku vela lahi, pea tu'u 'i he kanomate 'oku vela 'ae 'ila hinehina ngingila, 'oku mata fakakulokula, pe hinehina; 25 'E toki sio ki ai 'ae taula'eiki: pea vakai, kapau kuo liliu 'o hinehina 'ae fulufulu 'i he 'ila ngingila, pea hā 'i lalo 'i he kili; ko e kilia ia kuo tupu mei he me'a kalakala: ko ia, 'e fakahā ia 'e he taula'eiki ko e ta'ema'a: ko e mahaki ia ko e kilia. 26 Pea kapau 'oku mamata ki ai 'e he taula'eiki, pea vakai, 'oku 'ikai ha fulufulu hinehina 'i he 'ila ngingila, pea 'oku 'ikai 'i lalo 'i he kili, ka 'oku matamata 'uli'uli si'i ia; 'e toki tāpuni ia 'e he taula'eiki *ki fale* 'i he 'aho 'e fitu: 27 Pea 'e mamata kiate ia 'ae taula'eiki 'i hono fitu 'oe 'aho: pea

kapau kuo totolo lahi atu ia 'i he kili, 'e fakahā ia 'e he taula'eiki 'oku ta'ema'a: ko e mahaki ko e kilia. ²⁸ Pea kapau 'oku tu'u 'i he potu pe taha 'ae 'ila ngingila ka 'oku 'ikai totolo atu 'i he kili, ka 'oku matamata 'uli'uli ia: ko e me'a tupu pe ia 'i he'ene kalakala, pea 'e fakahā ia 'e he taula'eiki 'oku ma'a: he ko e hangatāmaki ia 'i he'ene kalakala'ia.

²⁹ ¶ Kapau 'oku tupu 'i ha tangata pe 'i ha fefine 'ae mahaki 'i he 'ulu pe 'i he kava; ³⁰ 'E mamata ai 'e he taula'eiki ki he mahaki: pea vakai, kapau 'oku hā mai ia ki lalo 'i he kili; pea 'oku 'i ai ha tu'oni fulufulu melomelo fuoiiki; 'e toki fakahā 'e he taula'eiki 'oku ta'ema'a ia: ko e kamaa mōmoa ia, 'io, ko e kilia 'oe 'ulu pe 'oe kava. ³¹ Pea kapau 'oku mamata 'e he taula'eiki ki he mahaki ko e kamaa, pea vakai, 'oku 'ikai hā mai ia 'i lalo 'i he kili, pea 'oku 'ikai 'i ai ha fulufulu 'uli'uli; 'e toki tāpuniki *fale* 'e he taula'eiki 'aia 'oku mahaki 'i he kamaa 'i he 'aho 'e fitu: ³² Pea 'e mamata 'e he taula'eiki 'i hono fitu 'oe 'aho ki he mahaki: pea vakai, kapau 'oku 'ikai totolo atu 'ae kama, pea 'oku 'ikai 'i ai ha fulufulu melomelo, pea 'oku 'ikai matamata 'i lalo 'i he kili 'ae kama. ³³ 'E fafai ia ka 'e 'ikai fafai 'ae kamaa pea 'e toe tāpuniki *fale* 'a ia 'oku kamaa 'i he 'aho 'e fitu: ³⁴ Pea 'e mamata 'ae taula'eiki ki he kamaa 'i hono fitu 'oe 'aho: pea vakai, kapau 'oku 'ikai totolo 'ae kamaa 'i he kili, pea 'ikai hā 'i lalo 'i he kili; 'e toki fakahā 'e he taula'eiki 'oku ma'a ia: pea ke fō 'e ia hono ngaahi kofu, pea 'e ma'a ai ia. ³⁵ Pea kapau 'oku totolo lahi 'ae kamaa 'i he kili 'oka hili hono fakama'a: ³⁶ Pea 'e mamata kiate ia 'ae taula'eiki pea vakai, kapau kuo totolo 'ae kamaa, 'i he kili, 'oua na'a kumi 'e he taula'eiki ki he fulufulu melomelo; 'oku ta'ema'a

ia. ³⁷ Pea kapau 'oku hā mai 'ae kamaa 'oku pehē ai pe, pea kuo tupu 'i ai 'ae fulufulu 'uli'uli; kuo mo'ui 'ae kamaa, 'oku ma'a ia: pea 'e fakahā ia 'e he taula'eiki 'oku ma'a ia.

³⁸ ¶ Kapau 'oku 'i ha tangata pe ko e fefine 'ae ngaahi 'ila ngingila 'i he kili 'o honau sino, 'io, 'ae ngaahi 'ila hinehina 'oku ngingila; ³⁹ Pea 'e mamata ai 'ae taula'eiki pea vakai, kapau 'oku hinehina 'uli'uli 'ae ngaahi 'ila 'i hona sino; ko e 'ila ia 'oku tupu 'i hona sino; 'oku ma'a ia. ⁴⁰ Pea ko e tangata kuo mokulu hono lou'ulu, kuo tula ia; ka 'oku ne ma'a pe: ⁴¹ Pea ko ia kuo mokulu hono lou'ulu mei hono mu'a la'ē ki 'ao, ko e tula mu'a la'ē ia; ka 'oku ne ma'a. ⁴² Pea kapau 'oku 'i he 'ulu tula pe 'i he mu'a la'ē tula ha me'a pupula 'oku hinehina kulokula; ko e kilia ia kuo tupu 'i hono 'ulu tula pe 'i hono mu'a la'ē tula. ⁴³ Pea 'e mamata ki ai 'ae taula'eiki pea vakai, kapau 'oku hinehina kulokula 'ae me'a kuo tupu 'i hono 'ulu tula, pe ki hono mu'a la'ē tula, pea hā ia 'o hangē ko e kilia 'i he kili 'oe sino: ⁴⁴ Ko e tangata kilia ia, 'oku ta'ema'a ia; 'e fakahā ia 'e he taula'eiki 'oku ta'ema'a 'aupito ia; 'oku 'i hono 'ulu 'a hono mahaki. ⁴⁵ Pea ko e kilia 'aia 'oku 'iate ia 'ae mahaki, 'e haehae hono ngaahi kofu, pea 'e tekefua hono 'ulu, pea 'e 'ai 'e ia ha me'a 'ufi'ufi ki hono lOUNGUTU 'i 'olunga, pea 'e kalanga ia, "Ta'ema'a, ta'ema'a." ⁴⁶ 'E ta'ema'a ia 'i he ngaahi 'aho kotoa pē 'o hono mahaki; 'oku ta'ema'a ia: 'e nofo tokotaha ia; 'e tu'u 'a hono nofo'anga 'i tua'a 'i he 'apitanga.

⁴⁷ ¶ Ko e kofu foki 'oku 'i ai 'ae mahaki ko e kilia, pe ko ha kofu sipi ia, pe ko e kofu tupenu tu'ovalevale; ⁴⁸ 'I hono lalanga fakamāukupu pe 'i

he lōloa: 'i he tupenu, pe 'i he kofu fulufulu'i sipi; ko e me'a 'i ha kili'i manu, pe 'i ha me'a kuo ngaohi 'aki 'ae kili'i manu; ⁴⁹ Pea kapau 'oku hangē ko e lanu 'akau mata 'ae mahaki, pe kulokula 'i he kofu, pe 'i he kili'i manu, 'i hono lalanga fakamāukupu pe 'i hono lōloa, pe 'i ha me'a 'e taha he kili'i manu; ko e mahaki ia ko e kilia, pea 'e fakahā ia ki he taula'eiki. ⁵⁰ Pea 'e mamata 'ae taula'eiki ki he mahaki, pea 'e tāpuni *ki fale* 'aia 'oku mahaki 'i he 'aho 'e fitu: ⁵¹ Pea 'e mamata 'e ia ki he mahaki 'i hono fitu 'oe 'aho: pea kapau kuo totolo 'ae mahaki 'i he kofu, 'i hono lalanga fakamāukupu pe 'i hono lōloa, pe 'i ha kili'i manu, pe 'i ha me'a 'e taha kuo ngaohi 'aki 'ae kili'i manu; ko e kilia fakamamahi ia: 'oku ta'ema'a ia. ⁵² 'E tutu 'e ia 'ae kofu ko ia 'aia 'oku 'i ai 'ae kilia, 'i hono māukupu pe 'i hono lōloa, 'i he kofu sipi, pe 'i he tupenu, pe 'i ha kili'i manu, he ko e kilia fakamamahi ia; 'e tutu ia 'i he afi. ⁵³ Pea kapau 'oku mamata 'ae taula'eiki, pea vakai, 'oku 'ikai tupu 'ae mahaki 'i he kofu, 'i hono māukupu, pe 'i hono lōloa, pe 'i ha kili'i manu 'e taha; ⁵⁴ 'E toki fekau 'e he taula'eiki kenau fō 'ae me'a 'oku 'i ai 'ae mahaki, pea ke tuku tāpuni ia ke toe 'aho fitu: ⁵⁵ Pea 'e mamata 'ae taula'eiki ki he mahaki, hili hono fō ia: pea vakai, kapau kuo 'ikai liliu 'o mata kehe 'ae mahaki, pea 'oku 'ikai totolo atu 'ae mahaki; 'oku ta'ema'a ia; ke ke tutu ia 'i he afi; he kuo kai ia 'i loto kuo molemole ia 'i loto mo tu'a. ⁵⁶ Pea kapau 'oku mamata 'ae taula'eiki, pea vakai, 'oku mata 'uli'uli 'ae mahaki hili hono fō; pea 'e hae ia mei he kofu, pe mei he kili'i manu, pe mei hono lōloa pe mei hono māukupu 'oe kofu. ⁵⁷ Pea kapau 'oku kei hā ia 'i he kofu, 'i hono lōloa,

pe 'i he māukupu, pe 'i ha kili 'i manu 'e taha: pehē 'e toki tutu 'aia 'oku 'i ai 'ae mahaki. ⁵⁸ Pea ko e kofu, pe ko e lōloa pe māukupu, pe ko e kili 'i manu 'aia 'oku ke fō, kapau 'oku mahu 'i mei ai 'ae mahaki, pea 'e toe fō ia ke liunga ua, pea 'e ma'a ia. ⁵⁹ Ko eni 'ae fono ki he mahaki ko e kilia 'i he kofu sipi pe ko e tupenu, 'i hono lōloa pe 'i hono māukupu, pe ha kili 'i manu 'e taha, ke fakahā ai hono ma'a, pe fakahā 'a hono ta'ema'a.

14

1 Ko e ngāue mo e feilaulau 'i he fakama'a 'oe kilia. 33 Ko e faka'ilonga 'oe kilia 'i ha fale. 43 Ko hono fakama'a 'oe fale ko ia.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōse, 'o pehē, ² Ko eni 'ae fono ki he kilia 'i he 'aho 'o hono fakama'a: 'E 'omi ia ki he taula'eiki: ³ Pea 'e 'alu 'ae taula'eiki kitua'a 'i he 'apitanga; pea 'e mamata 'ae taula'eiki, pea vakai, pe kuo mo'ui 'ae mahaki ko e kilia 'i he kilia; ⁴ Pea 'e toki fekau 'e he taula'eiki ke to'o ma'ana 'e ia 'oku te u fakama'a, 'ae manu si'i 'e ua 'oku mo'ui mo ma'a, mo e 'akau ko e sita, mo e kula'aho'aho, mo e 'isope: ⁵ Pea 'e fekau 'e he taula'eiki ke tāmata'i 'ae manu 'e taha 'i ha ipu 'umea 'i 'olunga 'i he vaitafe. ⁶ Pea ko e manu mo'ui, 'e to'o 'e ia ia, mo e 'akau ko e sita, mo e kula'aho'aho, mo e 'isope, pea 'e unu ia mo e manu mo'ui ki he toto 'oe manu na'e tāmata'i 'i 'olunga 'i he vaitafe, ⁷ Pea te ne luluku 'aki ia 'aia 'oku fakama'a mei he kilia, ke liunga fitu, pea fakahā 'oku ma'a ia, pea 'e tukuange 'ae manu mo'ui ke 'alu ki he 'ata'atā 'oe fonua. ⁸ Pea 'e fō 'e ia 'oku te u fakama'a 'a hono ngaahi kofu, pea 'e tekefua ia pea kaukau ia 'i he vai, koe'uhi ke ma'a ai ia:

pea hili ia, 'e ha'u ia ki he 'apitanga, pea toe tatali mama'o mei hono fale fehikitaki 'i he 'aho 'e fitu.

⁹ Pea ka hokosia 'a hono fitu 'oe 'aho, 'e tele 'e ia 'ae lou'ulu mei hono 'ulu kotoa mo hono kava, mo hono tuotua mata, 'io, 'e tele hono fulufulu kotoa pē: pea 'e fō 'e ia hono ngaahi kofu, pea kaukau mo hono sino 'i he vai, pea 'e ma'a ia.

¹⁰ Pea 'i hono valu 'oe 'aho te ne to'o 'e ia ha lami tangata 'e ua ta'eha'ana-mele, mo e lami fefine 'e taha 'oe 'uluaki ta'u ta'ehanomele, mo e oma 'e tolu 'oe mahoa'a lelei ko e feilaulau me'akai, kuo fefiofi mo e lolo, mo e lolo ko e fua si'i 'e taha.

¹¹ Pea ko e taula'eiki 'oku ne fakama'a ia, 'e 'atu 'e ia 'ae tangata 'oku teu ke fakama'a mo e ngaahi me'a ni, 'i he 'ao 'o Sihova, 'i he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai: ¹² Pea 'e to'o 'e he taula'eiki 'ae lami tangata 'e taha, 'o 'atu ia ko e feilaulau ma'ae angahala, mo e fua si'i 'oe lolo, pea ta'alo'alo 'aki ia ko e feilaulau ta'alo'alo ia kia Sihova: ¹³ Pea te ne tāmate'i 'ae lami 'i he potu 'aia 'oku ne tāmate'i ai 'ae feilaulau ma'ae angahala mo e feilaulau tutu, 'i he potu mā'oni'oni: he 'oku hangē 'oku 'oe taula'eiki 'ae feilaulau ma'ae angahala, pea 'oku pehē pe foki 'ae feilaulau ma'ae fai hala:

ko e me'a mā'oni'oni lahi ia: ¹⁴ Pea 'e to'o 'e he taula'eiki 'ae toto 'oe feilaulau ma'ae fai hala, pea 'e 'ai ia 'e he taula'eiki ki he potu 'i 'olunga 'oe telinga to'omata'u 'o ia 'oku fakama'a, pea ki he motu'a nima 'o hono nima to'omata'u, pea ki he motu'a va'e 'oe va'e to'omata'u: ¹⁵ Pea 'e to'o 'e he taula'eiki 'ae lolo mei he fua si'i 'oe lolo, 'o lingi ia ki he 'aofi nima 'o hono nima to'ohema 'o'ona: ¹⁶ Pea 'e 'ai 'e he taula'eiki 'ae tuhu 'o hono nima to'omata'u ki he lolo 'oku 'i hono nima to'ohema,

pea 'e luluku 'ae lolo 'aki hono tuhu ke liunga fitu 'i he 'ao 'o Sihova: ¹⁷ Pea 'e 'ai 'e he taula'eiki, mei he toe 'oe lolo 'oku 'i hono nima, ki he potu 'i 'olunga 'oe telinga to'omata'u 'o ia 'oku fakama'a, pea ki he motu'a nima 'o hono nima to'omata'u, pea ki he motu'a va'e 'o hono va'e to'omata'u, pea ki he toto 'oe feilaulau ma'ae fai hala: ¹⁸ Pea ko hono toe 'oe lolo 'oku 'i he nima 'oe taula'eiki 'e lingi ia ki he 'ulu 'o ia 'oku fakama'a: pea 'e fai 'ae fakalelei ma'ana 'e he taula'eiki 'i he 'ao 'o Sihova. ¹⁹ Pea 'e 'atu 'e he taula'eiki 'ae feilaulau ma'ae angahala, 'o fai 'ae fakalelei ma'ana 'aia 'oku te u fakama'a ta'ema'a: pea hili ia 'e tāmata'i 'e ia 'ae feilaulau tutu: ²⁰ Pea 'e 'atu 'e he taula'eiki 'ae feilaulau tutu mo e feilaulau me'akai 'i he feilaulau'anga: pea 'e fai 'ae fakalelei ma'ana 'e he taula'eiki, pea 'e ma'a ai ia. ²¹ Pea kapau 'oku masiva ia, pea 'e 'ikai fa'a ma'u 'e ia ha me'a lahi pehē: 'e toki to'o 'e ia ha lami 'e taha pe ki he feilaulau ma'ae fai hala, ke ta'alo'alo 'aki, ke fai 'ae fakalelei ma'ana, mo e oma 'e taha 'oe maho'a lelei kuo felingi'aki 'ae lolo, ko e feilaulau me'akai, mo e fua si'i 'e taha 'oe lolo; ²² Mo e kulukulu 'e ua, pe ko e lupe mui 'e ua, 'o hangē ko 'ene fa'a ma'u; pea ko e feilaulau ma'ae angahala 'ae taha, pea ko e taha ko e feilaulau tutu. ²³ Pea te ne 'omi ia ki he taula'eiki 'i hono valu 'oe 'aho 'o hono fakama'a, ki he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai 'i he 'ao 'o Sihova. ²⁴ Pea 'e to'o 'e he taula'eiki 'ae lami ki he feilaulau ma'ae fai hala, mo e fua si'i 'oe lolo, pea 'e ta'alo'alo 'aki ia 'e he taula'eiki ko e feilaulau ta'alo'alo kia Sihova: ²⁵ Pea 'e tāmata'i 'e ia 'ae lami ki he feilaulau ma'ae fai hala, pea 'e to'o 'e he taula'eiki 'ae toto 'oe feilaulau ma'ae fai hala,

‘o ‘ai ia ki he potu ‘i ‘olunga ‘oe telinga to‘omata‘u
‘o ia ‘oku fakama‘a, pea ki he motu‘a nima ‘o hono
nima to‘omata‘u, pea ki he motu‘a va‘e ‘o hono
va‘e to‘omata‘u: ²⁶ Pea ‘e lingi ‘e he taula‘eiki ‘ae
lolo ki hono ‘aofinima to‘ohema ‘o‘ona: ²⁷ Pea ‘e
luluku ‘aki hono tuhu to‘omata‘u ‘e he taula‘eiki
‘ae toto ‘oku ‘i hono nima to‘ohema ke liunga fitu ‘i
he ‘ao ‘o Sihova. ²⁸ Pea ‘e ‘ai ‘e he taula‘eiki ‘ae lolo
‘oku ‘i hono nima ki he potu ‘i ‘olunga ‘oe telinga
to‘omata‘u ‘o ia ‘oku fakama‘a, pea ki he motu‘a
nima ‘o hono nima to‘omata‘u, pea ki he motu‘a
va‘e ‘o hono va‘e to‘omata‘u, ‘i he potu ‘oe toto ‘oe
feilaulau ma‘ae fai hala: ²⁹ Pea ko hono toe ‘oe lolo
‘oku ‘i he nima ‘oe taula‘eiki ‘e lingi ‘e ia ia ki he ‘ulu
‘o ia ‘oku fakama‘a, ke fai ‘ae fakalelei ma‘ana ‘i he
‘ao ‘o Sihova. ³⁰ Pea te ne ‘atu ‘e ia ha kulukulu ‘e
taha, pe ha lupe mui, ‘o tatau mo ‘ene fa‘a ma‘u;
³¹ Ko ia ‘oku ne fa‘a ma‘u, ko e taha ko e feilaulau
ma‘ae angahala. Ko e taha ki he feilaulau tutu,
mo e feilaulau me‘akai: pea ‘e fai ‘ae fakalelei ‘e
he taula‘eiki ma‘ana, ‘aia ‘oku fai ke fakama‘a ‘i he
‘ao ‘o Sihova. ³² Ko eni ‘ae fono kiate ia ‘oku ‘i ai
‘ae mahaki ko e kilia, pea ‘oku ‘ikai mafai ‘e hono
nima ke ma‘u ‘aia ‘oku kau ki hono fakama‘a.

³³ ¶ Pea na‘e folofola ‘a Sihova kia Mōsese mo
‘Elone, ‘o pehē, ³⁴ Oka mou ka hoko atu ki he fonua
ko Kēnani, ‘aia ‘oku ou foaki kiate kimoutolu ke
mou ma‘u, peau ‘ai ‘ae mahaki ko e kilia ki ha
fale ‘i homou fonua: ³⁵ Pea ka ha‘u ia ‘oku ‘o‘ona
‘ae fale ‘o tala ki he taula‘eiki, ‘o pehē, ‘Oku hā
kiate au ‘o hangē ‘oku ai ‘ae mahaki ko e kilia ‘i
he fale: ³⁶ ‘E toki fekau leva ‘e he taula‘eiki kenau
fetuku ‘ae me‘a kotoa pē mei he fale ‘i he te‘eki hū
ki ai ‘ae taula‘eiki ke mamata ki he mahaki, telia

na'a hoko 'o ta'ema'a 'aia kotoa pē 'oku 'i he fale: pea 'e toki 'alu ki ai 'ae taula'eiki ke mamata ki he fale: ³⁷ Pea te ne sio ki he mahaki, pea vakai, kapau 'oku 'i he ngaahi holisi 'oe fale 'ae mahaki kuo matohitohi luoluo, pea lanu lou'akau mata, pe kulokula, 'aia 'oku matamata luoluo 'i hefunga holisi: ³⁸ Pea 'e toki 'alu kitu'a fale 'ae taula'eiki ki he matapā 'oe fale, pea tāpuni 'ae fale 'i he 'aho 'e fitu: ³⁹ Pea 'e toe ha'u 'ae taula'eiki 'i hono fitu 'oe 'aho, pea mamata: pea vakai, kapau kuo totolo 'ae mahaki 'i he holisi 'oe fale; ⁴⁰ 'E toki fekau 'e he taula'eiki kenau to'o 'o 'ave 'ae ngaahi maka 'oku 'i ai 'ae mahaki, 'o lī ia ki he potu ta'ema'a 'i tua'ā 'i he kolo: ⁴¹ Pea 'e fekau 'e ia ke teletele kotoa 'ae lahe 'oe loto fale 'o 'osi, pea ke nau lilingi 'ae efu 'oku nau teletele mei ai ki he potu ta'ema'a 'i tua'ā 'i he kolo: ⁴² Pea tenau to'o 'ae ngaahi maka kehe 'o 'ai ke fetongi 'aki 'ae ngaahi maka ko ia; pea 'e 'omi 'e ia 'ae lahe kehe, ke 'aofi 'aki 'ae fale: ⁴³ Pea kapau 'e toe ha'u 'ae mahaki 'o tupu 'i he fale, hili 'a 'ene to'o 'o 'ave 'ae ngaahi maka, pea hili 'a 'ene teletele 'ae fale, pea hili hono toe 'aofi ia; ⁴⁴ 'E toki ha'u 'ae taula'eiki 'o mamata, pea vakai, kapau 'oku tupu 'o totolo atu 'ae mahaki, ko e kilia tupu kovi ia 'i he fale: 'oku ta'ema'a ia. ⁴⁵ Pea 'e holoki hifo 'e ia 'ae fale, 'a hono ngaahi maka, mo e ngaahi 'akau 'o ia, mo e lahe kotoa pē 'oe fale; pea fetuku kotoa pē ia kitua'ā 'i he kolo ki ha potu ta'ema'a. ⁴⁶ Pea 'ilonga 'aia 'e hū ki he fale 'i he lolotonga 'a hono tāpuni 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ⁴⁷ Pea ko ia 'e mohe 'i he fale 'e fō 'e ia hono ngaahi kofu; pea ko ia 'oku kai 'i he fale 'e fō 'e ia hono kofu. ⁴⁸ Pea kapau 'e ha'u 'ae taula'eiki,

‘o mamata ki ai, hili hono ‘aofi ‘ae fale, pea vakai, ‘oku te‘eki totolo ‘ae mahaki: pea ‘e toki fakahā ‘e he taula‘eiki ‘oku ma‘a ‘ae fale, koe‘uhi kuo mahu‘i ‘ae mahaki. ⁴⁹ Pea te ne to‘o ‘e ia ke fakama‘a ‘ae fale ‘ae ‘uhiki‘i manupuna ‘e ua, mo e ‘akau ko e sita, mo e kula‘aho‘aho, mo e ‘isope; ⁵⁰ Pea te ne tāmata‘i ‘ae manupuna ‘e taha ‘i he ipu ‘umea ‘i ‘olunga ‘i ha vai ‘oku tafe. ⁵¹ Pea ‘e to‘o ‘e ia ‘ae ‘akau ko e sita, mo e ‘isope, mo e kula‘aho‘aho, mo e manupuna mo‘ui, ‘o unu ia ‘i he toto ‘oe manu kuo tāmata‘i, pea ki he vai ‘oku tafe, pea ‘e luluku ‘aki ia ‘ae fale ke liunga fitu: ⁵² Pea te ne fakama‘a ‘ae fale ‘aki ‘ae toto ‘oe manu, mo e vai ‘oku tafe, pea mo e manu mo‘ui, mo e ‘akau ko e sita, pea mo e ‘isope, pea mo e kula‘aho‘aho: ⁵³ Ka ‘e tukuangē ‘e ia ‘ae manupuna mo‘ui mei he kolo ki he ‘ata‘atā ‘oe fonua, pea fai ‘ae fakalelei ma‘ae fale: pea ‘e ma‘a ia. ⁵⁴ Ko eni ‘ae fono ki he mahaki kehekehe ‘oe kilia, mo e kamaa, ⁵⁵ Pea ki he kilia ‘oe kofu, pea mo e fale, ⁵⁶ Pea ki he hangatāmaki pupula, pea ki he mongumangu, pea ki he ‘ila ngingila; ⁵⁷ Ke fakahā ‘ene ta‘ema‘a mo ‘ene ma‘a; ko eni ‘ae fono ‘oe kilia.

15

1 Ko e ta‘ema‘a ‘oe tangata ‘i honau ‘au. 13 Ko honau fakama‘a. 19 Ko e ta‘ema‘a ‘oe fefine. 28 Ko honau fakama‘a.

¹ Pea na‘e folofola ‘a Sihova kia Mōsese mo ‘Elone, ‘o pehē, ² Lea ki he fānau ‘a ‘Isileli, ‘o pehē kiate kinautolu, ‘Oka mahaki ‘ae tangata ‘i he ‘au ‘a hono sino, ko ‘ene ‘au ko ia ‘oku ta‘ema‘a ai ia. ³ Pea ko hono ta‘ema‘a eni ‘o ‘ene ‘au; pe kuo ‘au hono sino ‘i he‘ene mahaki, pē kuo matu‘u mei

hono sino; ko 'ene ta'ema'a ia. ⁴ Ko e mohenga kotoa pē 'oku mohe ai 'aia 'oku 'iate ia 'ae 'au, 'oku ta'ema'a ia; pea ko e me'a kotoa pē 'oku nofo ai ia, 'oku ta'ema'a ia. ⁵ Pea ko ia 'e ala ki hono mohenga 'e fō 'e ia hono kofu, pea kaukau 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ⁶ Pea ko ia 'oku nofo 'i ha me'a na'e nofo ai 'aia 'oku 'iate ia 'ae 'au, 'e fō 'e ia hono kofu, pea kaukau 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia, 'o a'u ki he efiafi. ⁷ Pea ko ia 'oku lave ki he sino 'o ia 'oku 'iate ia 'ae 'au, 'e fō 'e ia hono kofu, pea kaukau 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ⁸ Pea kapau 'e 'a'anu 'aia 'oku 'iate ia 'ae 'au kiate ia 'oku ma'a; pea 'e fō 'e ia hono kofu, pea kaukau 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ⁹ Pea 'ilonga ha me'a heka'anga 'oku heka ai 'aia 'oku 'iate ia 'ae 'au 'e ta'ema'a ia. ¹⁰ Pea ko ia 'e ala ki ha me'a na'e 'i lalo 'iate ia, 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi: pea ko ia 'oku ne fua 'ae me'a ko ia, 'e fō 'e ia hono ngaahi kofu, pea kaukau hono sino 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ¹¹ Pea 'ilonga 'aia 'oku ala ki ai 'aia 'oku mo'ua 'i he mahaki ko e 'au, pea na'e 'ikai fanofano hono nima, 'e fō 'e ia hono kofu, pea kaukau ia 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ¹² Pea ko e ipu 'umea 'oku ala ki ai 'aia 'oku 'iate ia 'ae 'au, 'e foa ia: pea ko e ipu 'akau kotoa pē 'e fufulu ia 'i he vai. ¹³ Pea ka fakama'a ia mei he'ene 'au, 'aia na'e mahaki ai: 'e toki lau kiate ia 'ae 'aho 'e fitu mo'ono fakama'a, pea 'e fō hono ngaahi kofu, pea kaukau hono sino 'i he vai 'oku tafe, pea ma'a ai. ¹⁴ Pea 'i hono valu 'oe 'aho 'e to'o 'e ia kiate ia 'ae kulukulu 'e ua, pē ko e lupe mui 'e ua, pea 'e ha'u ia ki he 'ao 'o Sihova ki he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai, 'o 'atu ia ki

he taula'eiki: ¹⁵ Pea 'e 'atu ia 'e he taula'eiki, ko e taha ko e feilaulau ma'ae angahala, ko e taha kehe ko e feilaulau tutu; pea koe'uhi ko 'ene 'au 'e fai 'ae fakalelei 'e he taula'eiki ma'ana 'i he 'ao 'o Sihova. ¹⁶ Pea kapau 'e 'au noa mei he tangata hono huhu'a fakatangata pea 'e kaukau 'e ia hono sino kotoa, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ¹⁷ Pea ko e kofu kotoa pē, mo e kili kotoa pē, 'aia 'oku 'i ai 'ae me'a, 'e fō ia 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ¹⁸ Pea ko e fefine foki 'aia 'e mohe ki ai 'ae tangata, kena kaukau fakatou'osi pe 'i he vai, pea kena ta'ema'a 'o a'u ki he efiafi.

¹⁹ ¶ Pea kapau 'oku mahaki 'ae fefine 'i he 'au, pea ko e mahaki 'i hono sino ko e 'au toto, 'e tuku tokotaha ia ke 'aho fitu: pea ko ia 'e lave kiate ia 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ²⁰ Pea ko e me'a kotoa pē 'oku tokoto ki ai ia 'i he'ene vahe'i 'e ta'ema'a ia; pea ko e me'a kotoa pē 'oku nofo ki ai ia 'e ta'ema'a ia. ²¹ Pea ko ia 'e ala ki hono mohenga, 'e fō 'e ia hono ngaahi kofu, pea kaukau 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ²² Pea ko ia 'oku ala ki ha me'a na'e nofo ki ai ia, 'e fō 'e ia hono kofu, pea kaukau 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ²³ Pea kapau 'oku 'i hono mohenga 'ae me'a, pe 'i ha me'a 'e taha 'oku nofo ia ki ai, 'i he'ene ala ki ai, 'e ta'ema'a ai ia 'o a'u ki he efiafi. ²⁴ Pea kapau 'oku mohe ha tangata kiate ia, pea hoko hono mahaki kiate ia, 'e ta'ema'a ia 'i he 'aho 'e fitu; pea mo e mohenga kotoa pē 'oku mohe ai ia 'e ta'ema'a ia. ²⁵ Pea kapau 'oku mahaki 'ae fefine 'i he 'au 'oe toto 'i he 'aho 'oku lahi hake 'i he ngaahi 'aho 'o hono vahe'i, pea kapau 'oku fai ai pe ia hili 'ae ngaahi 'aho 'oe vahe'i: ko e ngaahi 'aho kotoa pē 'o 'ene

mahaki ta'ema'a 'e tatau pe ia mo e ngaahi 'aho 'o hono vahe'i: 'e ta'ema'a ia. ²⁶ Ko e mohenga kotoa pē 'oku ne mohe ai 'i he ngaahi 'aho 'o 'ene mahaki 'e tatau ia kiate ia mo e mohenga 'o hono vahe'i: pea ko ia 'e nofo ki ai ia 'e ta'ema'a, 'o hangē ko e ta'ema'a 'o hono vahe'i. ²⁷ Pea ko ia 'e ala ki he ngaahi me'a ni, 'e ta'ema'a ia, pea 'e fō hono kofu, pea kaukau ia 'i he vai, pea 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi. ²⁸ Pea kapau kuo fakama'a ia mei hono mahaki, 'e toki lau 'e ia kiate ia 'ae 'aho 'e fitu, pea hili ia, 'e toki ma'a ia. ²⁹ Pea 'i hono valu 'oe 'aho te ne to'o 'e ia 'ae kulukulu 'e ua, pe ko e lupe mui 'e ua, 'o 'omi ia ki he taula'eiki, ki he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai. ³⁰ Pea 'e 'atu 'e he taula'eiki 'ae taha ko e feilaulau ma'ae angahala, mo e taha ko e feilaulau tutu; pea 'e fai 'e he taula'eiki 'ae fakalelei ma'ana 'i he 'ao 'o Sihova koe'uhi ko e mahaki 'o 'ene ta'ema'a. ³¹ Te mou vahe'i pehē pe 'ae fānau 'a 'Isileli mei he'enau ta'ema'a; telia na'a nau mate 'i he'enau ta'ema'a, 'i he'enau 'uli'i hoku fale fehikitaki 'oku 'iate kinautolu. ³² Ko eni 'ae fono 'o ia 'oku 'iate ia 'ae 'au, mo ia 'oku 'au noa meiate ia hono huhu'a, pea ne ta'ema'a ai. ³³ Pea mo efefine 'oku mahaki 'i hono mahaki, mo ia 'oku 'iate ia 'ae 'au noa, pe ko e tangata, pe ko e fefine, pea mo ia 'oku mohe kiate ia 'oku ta'ema'a.

16

1 Ko e anga 'ae hū 'ae taula'eiki lahi ki he potu mā'oni'oni. 11 Ko e feilaulau ma'ae angahala ma'ana. 15 Ko e feilaulau ma'ae angahala 'ae kakai. 20 Ko e kosi fetuku. 29 Ko e kātoanga fai ma'u 'i he ta'u 'oe fakalelei.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova hili 'ae mate 'ae ongo foha 'o 'Elone, 'i he'ena fai 'ae feilaulau 'i he 'ao 'o Sihova, pea na mate; ² Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, "Lea ki ho ta'okete ko 'Elone, ke 'oua na'a fa'a ha'u ia ki he potu mā'oni'oni 'i he loto puipui 'i he 'ao 'oe nofo'anga 'alo'ofa, 'aia 'oku 'i he funga puha; telia na'a mate ia: he te u fakahāhā au 'i he nofo'anga 'alo'ofa. ³ 'E pehē ni 'ae ha'u 'a 'Elone ki he potu mā'oni'oni: 'e 'omi 'e ia 'ae pulu mui ko e feilaulau ma'ae angahala, mo e sipitangata ki he feilaulau tutu." ⁴ Pea 'e 'ai 'e ia 'ae kofu tupenu hinehina mā'oni'oni, pea ke 'ai ki hono sino 'ae kofu va'e tupenu hinehina, pea ke nono'o 'aki 'ae no'o tupenu hinehina, pea tatā 'aki 'ae tatā tupenu hinehina: ko e ngaahi kofu mā'oni'oni 'eni; ko ia te ne kaukau ai hono sino 'aki 'ae vai, pea 'ai ia *kiate ia*. ⁵ Pea te ne to'o 'e ia mei he fakataha 'oe fānau 'a 'Isileli, 'ae 'uhiki'i kosi 'e ua ko e feilaulau ma'ae angahala, mo e sipitangata 'e taha ko e feilaulau tutu. ⁶ Pea 'e 'atu 'e 'Elone 'ae pulu ki he feilaulau ma'ae angahala, 'aia 'oku ma'ana, 'o fai 'aki 'ae fakalelei ma'ana pea mo hono fale. ⁷ Pea 'e to'o 'e ia 'ae ongo kosi, 'o 'atu ia 'i he 'ao 'o Sihova 'i he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe kakai. ⁸ Pea 'e fai 'ae talotalo 'e 'Elone ki he ongo kosi: ke vahe 'ae taha ma'a Sihova, pea ko e taha ko e kosi fetuku. ⁹ Pea 'e 'omi 'e 'Elone 'ae kosi na'e talotalo ke vahe ma'a Sihova, 'o 'atu ia ko e feilaulau ma'ae angahala. ¹⁰ Ka ko e kosi, 'aia na'e talotalo ke vahe ke hoko ko e kosi fetuku, 'e 'atu mo'ui pe ia 'i he 'ao 'o Sihova, ke fai 'aki ia 'ae fakalelei, pea ke tukuange ia ke 'alu ki he toafa ngaongao ko e kosi fetuku. ¹¹ Pea 'e 'omi 'e 'Elone

‘ae pulu ki he feilaulau ma‘ae angahala, ‘aia ‘oku ‘atu ma‘ana, pea ne fai ‘aki ‘ae fakalelei ma‘ana, pea mo hono fale, pea ‘e tāmāte‘i ‘e ia ‘ae pulu ‘oe feilaulau ma‘ae angahala, ‘aia ‘oku ‘atu ma‘ana.

¹² Pea ‘e to‘o ‘e ia ‘ae ipu ‘aingaafi ‘oku fonu ‘i he malala‘i afi vela mei he funga feilaulau‘anga ‘i he ‘ao ‘o Sihova, pea mo e falukunga lahi ‘oe me‘a namu kakala kuo tuki ke iiki, pea te ne ‘omi ia ki loto ‘i he puipui: ¹³ Pea ‘e ‘ai ‘e ia ‘ae me‘a namu kakala ki he afi ‘i he ‘ao ‘o Sihova, koe‘uhi ke ‘ufi‘ufi ‘e he kohu ‘oe me‘a namu kakala ‘ae nofo‘anga ‘alo‘ofa, ‘aia ‘oku ne ‘ufi‘ufi ‘ae fuakava, telia na‘a mate ai ia: ¹⁴ Pea ‘e to‘o ‘e ia mei he toto ‘oe pulu, ‘o luluku ‘aki hono tuhu ki he nofo‘anga ‘alo‘ofa ki he potu hopo‘angala‘ā; pea te ne luluku ‘ae toto ‘i he ‘ao ‘oe nofo‘anga ‘alo‘ofa ‘aki ‘a hono tuhu ke liunga fitu.

¹⁵ ¶ Pea te ne toki tāmāte‘i ‘e ia ‘ae kosi ki he feilaulau ma‘ae angahala, ‘aia ‘oku ma‘ae kakai, pea ‘e ‘omi hono toto ki loto ‘i he puipui, pea ‘e fai ‘aki ‘ae toto ‘o hangē ko ia na‘e fai ‘aki ‘ae toto ‘oe pulu, ‘o luluku ia ki he nofo‘anga ‘alo‘ofa, pea ‘i he ‘ao ‘oe nofo‘anga ‘alo‘ofa: ¹⁶ Pea te ne fai ha fakalelei koe‘uhi ko e potu mā‘oni‘oni, ko e me‘a ‘i he ta‘ema‘a ‘ae fānau ‘a ‘Isileli, pea ko e me‘a ‘i he‘enau ngaahi talangata‘a mo ‘enau ngaahi angahala: pea ‘e fai pehē ‘e ia ki he fale fehikitaki ‘oe fakataha, ‘aia ‘oku tu‘u ‘iate kinautolu ‘i he lotolo-tonga ‘o ‘enau ngaahi me‘a ta‘ema‘a. ¹⁷ Pea ‘e ‘ikai ‘alu ki he fale fehikitaki ‘oe fakataha ha tangata ‘e tokotaha, ‘oka hū ia ki ai ke fai ‘ae fakalelei ‘oe potu mā‘oni‘oni, kae‘oua ke ha‘u ia kitu‘a, pea ‘osi ‘ene fai ‘e ia ‘ae fakalelei ma‘ana, pea mo hono fale,

pea koe'uhi ko e kakai kotoa pē 'o 'Isileli. ¹⁸ Pea te ne 'alu kitu'a ki he feilaulau'anga 'aia 'oku 'i he 'ao 'o Sihova, pea fai 'ae fakalelei koe'uhi ko ia; pea 'e to'o 'ae toto 'oe pulu, mo e toto 'oe kosi, pea 'e 'ai ia ki he ngaahi nifo 'oe feilaulau'anga 'o takatakai. ¹⁹ Pea te ne luluku 'ae toto ki ai 'aki hono tuhu ke liunga fitu, 'o fakama'a ia, 'o fakatapui ia mei he ngaahi ta'ema'a 'ae fānau 'a 'Isileli.

²⁰ ¶ Pea 'oka hili 'ene faka'osi hono fakalelei 'oe potu mā'oni'oni, mo e fale fehikitaki 'oe fakataha, mo e feilaulau'anga, 'e toki 'omi 'e ia 'ae kosi mo'ui: ²¹ Pea 'e hilifaki 'e 'Elone hono nima fakatou'osi ki he 'ulu 'oe kosi mo'ui, 'o vete ki ai 'ae ngaahi hia kotoa pē 'ae fānau 'a 'Isileli, mo 'enau ngaahi talangata'a kotoa pē, mo 'enau ngaahi angahala, 'o ne hilifaki ia ki he 'ulu 'oe kosi, pea te ne fekau ke tataki atu ia ki he toafa 'e ha tangata 'oku ngalingali mo ia: ²² Pea 'e fua 'e he kosi 'o 'ave ki he fonua lala, 'enau ngaahi hia kotoa pē: pea te ne tukuange 'e ia 'ae kosi 'i he toafa. ²³ Pea 'e ha'u 'a 'Elone ki he fale fehikitaki 'oe fakataha, pea to'o hono ngaahi kofu tupenu hinehina, 'aia na'a ne 'ai 'i he'ene 'alu ki he potu mā'oni'oni, pea te ne tuku ia 'i ai: ²⁴ Pea te ne kaukau 'e ia hono sino 'aki 'ae vai 'i he potu mā'oni'oni, pea 'ai hono kofu, pea 'alu atu, pea te ne 'atu 'ae feilaulau tutu 'a'ana, mo e feilaulau tutu 'ae kakai, 'o ne fai 'ae fakalelei ma'ana, pea mo e kakai. ²⁵ Pea ko e ngako 'oe feilaulau ma'ae angahala 'e tutu 'e ia ia ki he feilaulau'anga. ²⁶ Pea ko ia na'a ne tukuange 'ae kosi ko e kosi fetuku 'e fō 'e ia hono kofu, pea kaukau hono sino 'i he vai pea hili ia, 'e ha'u ia ki he 'apitanga. ²⁷ Pea ko e pulu ki he feilaulau

ma'ae angahala, mo e kosi ki he feilaulau ma'ae angahala, 'aia na'e 'omi hono toto ke fai 'aki 'ae fakalelei 'i he potu mā'oni'oni, 'e fetuku ia kitua'ā 'i he 'apitanga: pea 'e tutu 'i he afi hona kili, mo hona sino, pea mo hona kinoha'a. ²⁸ Pea ko ia 'oku fai 'a hono tutu 'e fō 'e ia hono kofu, pea kaukau hono sino 'i he vai, pea toki ha'u ia ki he 'apitanga.

²⁹ ¶ Pea ko e fekau tu'uma'u 'eni kiate kimoutolu 'o ta'engata: koe'uhi 'i hono fitu 'oe māhina, 'i hono hongofulu 'oe 'aho 'oe māhina ke mou fakavaivai 'akimoutolu, pea 'oua na'a fai ha momo'i ngāue, pe ko ha tokotaha 'o homou fonua pe ko ha tokotaha 'oku 'āunofu 'iate kimoutolu. ³⁰ Koe'uhi 'e fai 'e he taula'eiki ke fakalelei ma'amoutolu, ke fakama'a 'akimoutolu, koe'uhi ke mou ma'a mei ho'omou ngaahi angahala 'i he 'ao 'o Sihova. ³¹ 'E 'iate kimoutolu ia ko e Sāpate mālōlō, pea te mou fakavaivai 'akimoutolu, ko e fekau ia fai ma'u 'o ta'engata. ³² Pea ko e taula'eiki ko ia 'aia kuo ne fakanofu, mo ne fakatapui 'e ia ke ngāue 'i he ngāue fakataula'eiki 'o fetongi 'ene tamai, 'e fai 'e ia 'ae fakalelei, pea 'e 'ai 'e ia 'ae ngaahi kofu tupenu hinehina, 'io, 'ae ngaahi kofu mā'oni'oni: ³³ Pea 'e fai 'e ia 'ae fakalelei koe'uhi ko e potu tapu lahi, pea fai 'e ia 'ae fakalelei koe'uhi ko e fale fehikitaki 'oe fakataha, pea koe'uhi ko e feilaulau'anga, pea 'e fai 'e ia 'ae fakalelei ma'ae ngaahi taula'eiki, pea koe'uhi ko e kakai kotoa pē 'oe fakataha. ³⁴ Pea ko e fekau fai ma'u eni 'o ta'engata kiate kimoutolu, ke fai 'ae fakalelei ma'ae fānau 'a 'Isileli 'o tu'o taha 'i he ta'u koe'uhi ko 'enau ngaahi angahala. Pea na'a ne fai ia 'o hangē ko e fekau 'a Sihova kia Mōsese.

17

1 Ko e toto 'oe manu kotoa pē 'oku tāmāte'i 'oku 'atu ia kia Sihova 'i he matapā 'oe fehikitaki. 7 'Oua na'a feilaulau ki he ngaahi fa'ahikehe. 10 Ko e kai toto 'oku tapu, 15 Mo e me'a 'oku 'ilo kuo mate, mo ia kuo hae.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē,
² Lea kia 'Elone, pea ki hono ngaahi foha, pea ki he fānau kotoa pē 'a 'Isileli 'o pehē kiate kinautolu, Ko eni 'ae me'a 'aia kuo fekau 'e Sihova, 'o pehē,
³ Ko e tangata kotoa pē 'iate kimoutolu 'i he fānau 'a 'Isileli 'oku ne tāmāte'i 'ae pulu pē ko e lami, pe ko e kosi, 'i he 'apitanga, pe tāmāte'i ia 'itu'a he 'apitanga, ⁴ Pea 'ikai 'omi ia ki he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe fakataha, ke 'atu ha feilaulau kia Sihova 'i he 'ao 'oe fale fehikitaki 'o Sihova; 'e tuku 'ae toto ki he tangata ko ia: kuo lingi 'e ia 'ae toto; pea 'e motuhi 'ae tangata ko ia mei hono kakai: ⁵ Koe'uhi ke 'omi 'e he fānau 'a 'Isileli 'enau ngaahi feilaulau, 'aia 'oku nau 'atu 'i he ngoue 'ata'atā, 'io, kenau 'omi ia kia Sihova, ki he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe fakataha, ki he taula'eiki, pea ke 'atu ia ko e ngaahi feilaulau fakalelei kia Sihova. ⁶ Pea 'e luluku 'e he taula'eiki 'ae toto ki he feilaulau'anga 'o Sihova 'i he matapā 'oe fale fehikitaki 'oe fakataha, pea tutu 'ae ngako ko e me'a namu kakala kia Sihova. ⁷ Pea 'e 'ikai tenau toe 'atu 'enau ngaahi feilaulau ki he ngaahi fa'ahikehe, 'aia na'a nau holi kovi ki ai. Ko e fekau fai ma'u eni kiate kinautolu 'o ta'engata 'i honau ngaahi to'utangata kotoa pē.

⁸ ¶ Pea te ke pehē kiate kinautolu, Ko e tangata ko ia 'iate kimoutolu 'i he fale 'o 'Isileli, pe 'i he muli

‘oku nofo ‘āunofo ‘iate kimoutolu, ‘oku ne ‘atu ha feilaulau tutu pe ha feilaulau, ⁹ Pea ‘oku ‘ikai ‘omi ia ki he matapā ‘oe fale fehikitaki ‘oe fakataha, ke ‘atu ia kia Sihova; ko e tangata ko ia ‘e motuhi mei hono kakai.

¹⁰ ¶ Pea ko e tangata kotoa pē ko ia ‘iate kimoutolu ‘i he fale ‘o ‘Isileli, pe ‘i he muli ‘oku ‘āunofo ‘iate kimoutolu, ‘oku kai ‘e ia ha toto: teu sio fakafufula ki he tangata ko ia ‘oku kai toto, pea motuhi ia mei hono kakai. ¹¹ He ko e mo‘ui ‘ae kakano ko e toto pea kuo u tuku ia kiate kimoutolu ki homou feilaulau‘anga ke fai ‘ae fakalelei ma‘a homou laumālie; he ko e toto ‘oku ne fai ‘ae fakalelei ma‘ae laumālie. ¹² Ko ia na‘aku pehē ai ki he fānau ‘a ‘Isileli, ‘oua na‘a kai toto ‘e ha tokotaha ‘iate kimoutolu, pea ‘oua na‘a kai toto ‘e ha muli ‘e tokotaha ‘oku ‘āunofo ‘iate kimoutolu. ¹³ Pea ‘ilonga ‘ae tangata kotoa pē ‘i he fānau ‘a ‘Isileli, pe ‘i he muli ‘oku ‘āunofo ‘iate kimoutolu, ‘aia ‘oku tuli pe ma‘u ha manu ha manu kapakau ‘oku ngofua ke kai: ko e mo‘oni ‘e lingi ‘e ia hono toto, ‘o ‘ufi‘ufi ‘aki ia ‘ae efu. ¹⁴ He ko e mo‘ui ia ‘ae kakano kotoa pē; ko hono toto ko ‘ene mo‘ui ia; ko ia ne u pehē ai ki he fānau ‘a ‘Isileli, ‘oua na‘a mou kai ‘ae toto ‘o ha me‘a mo‘ui ‘e taha: he ko e toto ko e mo‘ui ia ‘ae kakano kotoa pē; ko ia ‘oku ne kai ia ‘e motuhi ia. ¹⁵ Pea ko ia ‘oku ne kai ‘aia na‘e mate mahaki, pē ko ia kuo haehae ‘e he manu, pe ko ha tokotaha ia ‘o homou fonua pe ko ha muli, ‘e fō ‘e ia hono kofu mo kaukau ia ‘i he vai, pea ‘e ta‘ema‘a ia ‘o a‘u ki he efiafi: pea ‘e toki ma‘a ia. ¹⁶ Pea kapau ‘oku ‘ikai fō ia, pe kaukau hono sino; pea ‘e ‘iate ia pe ‘ene hia.

18

1 Ko e ngaahi fakama'u mali 'oku 'ikai ngofua. 19 Ko e ngaahi holi kovi 'oku tapu.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ² Lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē kiate kinautolu, "Ko au ko Sihova ko homou 'Otua. ³ 'Oua na'a mou fai 'o hangē ko e faianga 'ae fonua ko 'Isipite, 'aia na'a mou nofo ai: pea 'e 'ikai te mou fai 'o hangē ko e faianga 'ae fonua ko Kēnani, 'aia te u 'omi 'akimoutolu ki ai; pea 'oua na'a mou 'alu 'i he'enau ngaahi fekau. ⁴ Ka mou fai ki he'eku ngaahi fekau 'o tauhi 'eku ngaahi tu'utu'uni, ke fai ki ai; Ko au ko Sihova ko homou 'Otua. ⁵ Ko ia ke mou tauhi 'eku ngaahi tu'utu'uni, mo 'eku ngaahi fekau; 'aia kapau 'e fai ia 'e ha tangata, 'e mo'ui ai ia: Ko au ko Sihova."

⁶ ¶ 'Oua na'a ofi atu ha taha 'iate kimoutolu ki ha tokotaha 'oku kāinga mo'oni mo ia ko hono fakatelefua'i: Ko au ko Sihova. ⁷ Ko e telefua 'o ho'o tamai pe ko e telefua 'o ho'o fa'ē 'oua na'a ke tatala: he ko ho'o fa'ē ia; 'e 'ikai te ke fakatelefua'i ia. ⁸ 'Oua na'a ke fakatelefua 'ae mali 'o ho'o tamai; he ko e telefua ia 'o ho'o tamai. ⁹ 'Oua na'a ke fakatelefua 'a ho tuofefine ko e 'ofefine 'o ho'o tamai, pe ko e tama 'o ho'o fa'ē, pe kuo ne tupu 'i 'api, pe tupu 'i he mama'o, 'oua na'a ke tatala honau telefua. ¹⁰ 'Oua na'a ke fakatelefua 'ae 'ofefine 'o ho foha, pe ko e tama 'a ho 'ofefine; he ko honau telefua ko ho telefua 'o'ou ia. ¹¹ Pea ko e telefua 'oe tama 'ae mali 'o ho'o tamai, kuo tupu 'i ho'o tamai, ko ho'o tuofefine ia, 'oua na'a ke fakatelefua ia. ¹² 'Oua na'a ke fakatelefua 'ae tuofefine 'o ho'o tamai: he ko e kāinga fefine ofi ia 'o ho'o tamai. ¹³ 'Oua na'a ke fakatelefua 'ae

tokoua 'o ho'o fa'ē: he ko e kāinga fefine ofi ia 'o ho'o fa'ē. ¹⁴ 'Oua na'a ke fakatelefua 'ae tokoua 'o ho'o tamai; 'oua na'a ke 'unu'unu 'o ofi ki hono mali; he ko ho mehikitanga ia, ¹⁵ 'Oua na'a ke fakatelefua 'a ho 'ofefine 'i he fono: he ko e mali ia 'o ho foha; 'oua na'a ke fakatelefua ia. ¹⁶ 'Oua na'a ke fakatelefua 'ae mali 'o ho tokoua: he ko e telefua 'o ho tokoua ia. ¹⁷ 'Oua na'a ke fakatelefua ha fefine mo 'ene tama, pea 'oua na'a ke 'ave 'ae 'ofefine 'o 'ene tama, pe ko e tama 'a 'ene tama, ke fakatelefua ia; he ko hono kāinga fefine ofi 'akinautolu; ko e me'a kovi ia. ¹⁸ Pea 'oua na'a ke mali mo e tokoua 'o ho mali ke fakamamahi 'aki ia, mo fakatelefua ia 'i he'ene kei mo'ui 'a'ana. ¹⁹ Pea 'oua na'a ke 'unu'unu 'o ofi ki ha fefine ke fakatelefua ia, lolotonga kuo vahe'i ia 'i he'ene ta'ema'a. ²⁰ Pea 'oua foki na'a ke mohe angahala mo e uafi 'o ho kaungā'api, ke faka'uli'i koe mo ia. ²¹ Pea 'oua na'a ke tuku ke 'alu 'a ho hako 'i he afi kia Moleki, pea 'oua na'a ke fakaongokovi 'ae huafa 'o ho 'Otua; Ko au ko Sihova. ²² 'Oua na'a ke mohe mo ha tangata 'o hangē ko e mohe mo e fefine: ko e me'a fakalielia ia. ²³ Pea 'e 'ikai te ke mohe mo ha manu ke faka'uli'i koe 'i ai: pea 'oua na'a tu'u ha fefine 'i he 'ao 'oe manu ke tokoto ki ai: ko e me'a kovi faka'ulia ia. ²⁴ 'Oua na'a mou fakalielia'i 'akimoutolu 'i ha ngaahi me'a pehē: he 'oku 'uli'i 'i he ngaahi me'a ni 'ae ngaahi pule'anga 'aia 'oku ou kapusi mei homou 'ao: ²⁵ 'Oku fakalielia'i 'ae fonua: ko ia 'oku ou totongi ki ai 'ene hia, pea 'oku lua 'aki foki 'e he fonua ko ia 'a hono kakai. ²⁶ Ko ia te mou tauhi 'eku ngaahi tu'utu'uni mo 'eku ngaahi fekau, pea 'oua na'a mou fai ha me'a 'e taha 'i he ngaahi me'a fakalielia ni, 'e ha tokotaha 'i homou pule'anga, pe

ha muli, 'oku 'āunofa 'iate kimoutolu. ²⁷ (He ko e ngaahi me'a fakalielia ni kuo fai 'e he kau tangata 'oe fonua, pea kuo pani 'uli fōfō 'ae fonua:.) ²⁸ Telia na'a lua 'aki 'akimoutolu foki 'e he fonua, 'o hangē ko 'ene lua 'aki kitu'a 'ae ngaahi pule'anga na'e mu'omu'a 'iate kimoutolu. ²⁹ He ko ia 'e fai ha me'a 'i he ngaahi me'a fakalielia ni, 'io, ko e laumālie 'e fai ia 'e motuhi ia mei hono kakai. ³⁰ Ko ia te mou tauhi ai 'eku ngaahi fekau, koe'uhi ke 'oua na'a mou fai ha me'a 'e taha 'i he ngaahi anga fakalielia ni, 'aia na'e fai 'i mu'a 'i homou 'ao, pea ke 'oua na'a mou 'uli'i 'akimoutolu 'i ai: Ko au ko Sihova ko homou 'Otua.

19

1 Ko e si'aki 'oe ngaahi fono ni'ih.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ² Lea ki he fakataha kotoa pē 'oe fānau 'a 'Isileli mo ke pehē kiate kinautolu, "Ke mou mā'oni'oni; he ko au ko Sihova ko homou 'Otua 'oku ou mā'oni'oni.

³ ¶ "Te mou faka'apa'apa taki taha kotoa pē 'ae tangata ki he'ene fa'ē, mo 'ene tamai, pea tauhi hoku ngaahi Sāpate: Ko au ko Sihova ko homou 'Otua.

⁴ ¶ "'Oua na'a mou tafoki ki he ngaahi 'otua loi, pea 'oua na'a mou ngaahi mo'omoutolu 'ae ngaahi 'otua 'i he ukamea haka: Ko au ko Sihova ko homou 'Otua.

⁵ ¶ "Pea kapau 'oku mou 'atu 'ae feilaulau ko e ngaahi feilaulau fakalelei kia Sihova, te mou 'atu ia 'i homou loto lelei ki ai. ⁶ 'E kai ia 'i he 'aho 'oku mou 'atu ia, pea 'i he 'aho 'oku na fehelo'i: pea kapau 'oku ai hano toe ki hono 'aho tolu, 'e tutu 'aki ia 'ae afi. ⁷ Pea kapau 'e momo'i kai ia 'i hono

‘aho tolu, ko e me‘a kovi ia; ‘e ‘ikai ma‘u ia. ⁸ Ko ia, ko e tangata kotoa pē ‘oku kai ia ‘e ‘iate ia ‘ene hia, koe‘uhi kuo fakahala ‘e ia ‘ae me‘a tapu ‘a Sihova: pea ‘e motuhi ‘ae tangata ko ia mei hono kakai.

⁹ ¶ “Pea ka mou ka tu‘usi ‘ae fua ‘o homou fonua, ‘oua na‘a ke tu‘usi ke ‘osi ‘ae ngaahi tuliki ‘o ho‘o ngoue, pea ‘e ‘ikai te ke tākaki ‘ae ngaahi toenga tufi ‘o ho‘o ututa‘u. ¹⁰ Pea ‘oua na‘a ke tufi ‘ae toenga ‘o ho‘o ngoue vaine, pea ‘oua na‘a ke tākaki ‘ae kālepi kotoa pē ‘o ho‘o ngoue vaine; ka ke tuku ia ki he masiva mo e muli: Ko au ko Sihova ko homou ‘Otua.

¹¹ ¶ “‘Oua na‘a mou kaiha‘a, pe fai fakakākā, pe feloi‘aki ‘ae taha ki he taha.

¹² ¶ “Pea ‘oua na‘a mou fuakava loi ‘i hoku hingoa, pea ‘oua na‘a ke takuanoa ‘ae huafa ‘o ho ‘Otua: Ko au ko Sihova.

¹³ ¶ “‘Oua na‘a ke kākaa‘i ho kaungā‘api, pea ‘oua na‘a ke kaiha‘a meiate ia: ko e totongi ngāue ‘o ia na‘a mo alea ki ai, ‘oua na‘a tuku ia ‘iate koe ‘i he pō ‘o ‘aho.

¹⁴ ¶ “‘Oua na‘a ke kape‘i ‘ae tuli, pe ‘ai ‘ae tūkia‘anga ‘i he ‘ao ‘oe kui, ka ke manavahē ki ho ‘Otua: Ko au ko Sihova.

¹⁵ ¶ “‘Oua na‘a mou fai ta‘etotonu ‘i he fakamaau: ‘oua na‘a ke tokanga koe‘uhi ko e mata ‘oe masiva, pe faka‘apa‘apa koe‘uhi ko e mata ‘oe ‘eiki: ka te ke fakamaau‘i ho kaungā‘api ‘i he angatonu.

¹⁶ ¶ “‘Oua na‘a ke fe‘alu‘aki fano ke fetuku talanoa ‘i ho‘o kakai; pea ‘oua na‘a ke lea ke mate ai ho kaungā‘api: Ko au ko Sihova.

¹⁷ ¶ “‘Oua na‘a ke fehi‘a ki ho tokoua ‘i ho loto: ko e mo‘oni ke ke valoki‘i ho kaungā‘api, pea ‘oua na‘a tuku ai pe ‘ene angahala.

18 ¶ “Oua na’a ke totongi kovi pe angafakamolokau ki he fānau ‘a ho kakai, ke ke ‘ofa ki ho kaungā‘api ‘o hangē pe ko koe: Ko au ko Sihova. 19 Te mou tauhi ‘eku ngaahi fekau. ‘Oua na’a ke tuku ho‘o fanga manu ke tau‘i ‘e he fa‘ahinga manu kehe: ‘oua na’a ke tūtuu‘i ho‘o ngoue ‘aki ‘ae ngaahi tenga kuo felavai; pea ke ‘oua na’a ke ‘ai ha kofu ‘oku felalanga‘aki ‘ae filo tupenu mo e fulufulu‘i sipi.

20 ¶ “Pea ko ia ‘e mohe angahala mo e fefine ‘oku pōpula, kuo polo‘i ki ha mali, pea ‘oku te‘eki ai huhu‘i, pe tau‘atāina ia; ‘e haha ia; ‘e ‘ikai tāmata‘i ‘akinaua, koe‘uhi na‘e ‘ikai ‘ata‘atā ia. 21 Pea ke ‘omi ‘e *he tangata* ‘ene feilaulau fai hala kia Sihova, ki he matapā ‘oe fale fehikitaki ‘oe kakai, ‘io, ko e sipitangata ki he feilaulau ma‘ae fai hala. 22 Pea ke fai ‘e he taula‘eiki ‘ae fakalelei ma‘ana ‘aki ‘ae sipitangata ‘oe feilaulau ma‘ae fai hala ‘i he ‘ao ‘o Sihova ‘i he‘ene angahala ‘aia kuo ne fai: pea ‘e fakamolemole kiate ia ‘ae angahala kuo ne fai.

23 ¶ “Pea ka mou ka hoko atu ki he fonua pea mou tō ai ‘ae ngaahi ‘akau kehekehe ki he kai, te mou lau hono ngaahi fua ko e me‘a tapu; ko e ta‘u ‘e tolu ‘e tapu ia kiate kimoutolu; ‘oua na’a kai ia. 24 Ka ‘i hono fā ‘oe ta‘u ko e ngaahi fua kotoa pē ‘o ia ko e me‘a mā‘oni‘oni ia ke fakafeta‘i ‘aki kia Sihova. 25 Pea ‘i hono nima ‘oe ta‘u te mou kai hono ngaahi fua, koe‘uhi ke tupu ‘o fua lahi hake kiate kimoutolu: Ko au ko Sihova ko homou ‘Otua.

26 ¶ “Oua na’a mou kai ha me‘a ‘e taha mo hono toto: pea ‘oua na’a mou fai tuki, pe fai ‘ae talotalo kovi. 27 ‘Oua na’a mou kosi ke fuopotopoto homou lou‘ulu, pe maumau‘i hono potu tuliki ‘o

ho‘omou kava. ²⁸ ‘Oua na‘a mou tafatafa‘i homou sino koe‘uhi ko e pekia, pea ‘oua na‘a mou tātatau; Ko au ko Sihova.

²⁹ ¶ “‘Oua na‘a ke fakaangahala‘i ho ‘ofefine, pe fakahoko ia ko e fefine fai angahala; telia na‘a hinga ‘ae fonua ki he fe‘auaki, pea hoko ‘o fonu ‘ae fonua ‘i he anga kovi.

³⁰ ¶ “Te mou tauhi hoku ngaahi Sāpate, ‘o faka‘apa‘apa ki hoku faletapu; Ko au ko Sihova.

³¹ ¶ “‘Oua na‘a tokanga kiate kinautolu ‘oku vaka ai ‘ae kau laumālie ‘uli, pea ‘oua na‘a kumi ki he ngaahi taulafa‘ahikehe tuki, ke mou ‘uli ai ‘iate kinautolu. Ko au ko Sihova ko homou ‘Otua.

³² ¶ “Ke ke tu‘u hake ‘i he ‘ao ‘oe ‘uluhinā, ‘o faka‘apa‘apa ki he mata ‘oe tangata motu‘a, pea manavahē ki ho ‘Otua; Ko au ko Sihova.

³³ ¶ “Pea kapau ‘oku nofo ‘āunofo ha muli mo koe ‘i ho fonua, ‘oua na‘a ke fakamamahi‘i ia. ³⁴ Ka ko e muli ‘oku nofo mo koe ‘e tatau ia mo e tokotaha kuo tupu ‘iate kimoutolu, pea te ke ‘ofa kiate ia ‘o hangē ko ho‘o ‘ofa kiate koe; he na‘a mou nofo ko e muli ‘i he fonua ko ‘Isipite; Ko au ko Sihova ko homou ‘Otua.

³⁵ ¶ “‘Oua na‘a mou fai ta‘etotonu ‘i he fakamaau, pe ‘i he me‘a fuofua pe ‘i he fakamamafa, pe ‘i he fakafuofua me‘a. ³⁶ Te mou fua ‘aki ‘ae me‘a fakatatau totonu, mo e fakamamafa totonu mo e efa totonu, mo e hini totonu: Ko au ko Sihova ko homou ‘Otua, ‘aia na‘e ‘omi ‘akimoutolu mei he fonua ko ‘Isipite. ³⁷ Ko ia te mou tokanga ai ki he‘eku ngaahi tu‘utu‘uni, mo ‘eku ngaahi fekau, ‘o fai ki ai. Ko au ko Sihova.

20

1 Ko e fono kiate ia 'oku 'atu hono hako kia Moleki. 4 Mo ia 'oku loto lelei ki ai. 6 Ko e kumi ki he kau taulafa'ahikehe 7 Ko e fakamā'oni'oni. 9 Ko ia 'oku kape'i 'ene mātu'a. 13 Ko e tono fefine. 11 Ko e fai angakovi. 13 Ko e anga-fakalielia. 15 Ko e fai ki he manu. 18 Ko e ta'ema'a. 22 Ko e talangofua mā'oni'oni. 27 Ke tāmata'i 'ae kau taulafakafa'ahikehe.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōse, 'o pehē,
² “Ko eni foki, ke ke lea ki he fānau 'a 'Isileli, Ko ia fulipē 'i he fānau 'a 'Isileli, pe 'i he kau muli 'oku 'āunofo 'i 'Isileli, 'oku ne foaki hono hako kia Moleki; ko e mo'oni 'e tāmata'i ia: 'e tolongaki ia 'aki 'ae maka 'e he kakai 'oe fonua. ³ Pea te u fakahangatonu hoku fofonga ki he tangata ko ia, ke motuhi ia mei hono kakai: ko e me'a 'i he'ene foaki 'a hono hako kia Moleki, ke 'uli'i hoku fale-tapu, mo fakaongokovi'i hoku huafa mā'oni'oni.
⁴ Pea kapau 'oku fufū honau mata 'e he kakai 'oe fonua mei he tangata, 'i he'ene foaki hono hako kia Moleki, pea 'ikai tāmata'i ia; ⁵ Pea te u fakahanga hoku fofonga ki he tangata ko ia, pea ki hono fale, pea ko ia, mo kinautolu kotoa pē 'oku fai hala 'o muimui 'iate ia, ke fai angahala mo Moleki, teu motuhi mei honau kakai.

⁶ ¶ “Pea ko ia 'oku tafoki kiate kinautolu 'oku vaka ai 'ae ngaahi laumālie 'uli, mo e kau taulafakafa'ahikehe, ke 'alu holi kovi kiate kinautolu, te u fakahanga mo'oni hoku fofonga ki he tangata ko ia, pea teu motuhi ia mei hono kakai.

⁷ ¶ “Ko ia mou fakamā'oni'oni'i 'akimoutolu, pea ke mou mā'oni'oni: he ko au ko Sihova ko homou 'Otua. ⁸ Pea ke mou tauhi 'eku ngaahi fekau 'o

fai ki ai: Ko au ko Sihova ‘oku ou fakamā‘oni‘oni‘i ‘akimoutolu.”

⁹ ¶ He ko ia kotoa pē ‘oku kape‘i ‘ene tamai pe ko ‘ene fa‘ē, ko e mo‘oni ‘e tāmāte‘i ia kuo ne kape‘i ‘ene tamai pe ko ‘ene fa‘ē pea ‘e ‘iate ia pe hono toto.

¹⁰ ¶ Pea ko e tangata ‘oku tonoi ‘ae uafi ‘oe tangata ‘e tokotaha, ‘io, ko ia ‘oku tonoi ‘ae uafi ‘o hono kaungā‘api, ko e tangata tonofine mo e fefine tonotangata, ‘e tāmāte‘i mo‘oni ‘akinaua. ¹¹ Ko e tangata ‘oku mohe mo e mali ‘o ‘ene tamai kuo fakatelefua ‘e ia ‘a ‘ene tamai: ‘e tāmāte‘i ‘akinaua fakatou‘osi pe; ‘e ‘iate kināua hona toto. ¹² Pea kapau ‘e mohe ‘ae tangata mo hono ‘ofefine ‘i he fono, ‘e tāmāte‘i ‘akinaua fakatou‘osi pe: kuo na fai fakamaveuveu; ‘e ‘iate kināua hona toto. ¹³ Pea kapau ‘e mohe ha tangata mo e tangata, ‘o hangē ko ‘ene mohe mo e fefine, kuo na fai fakalielia fakatou‘osi pe; ke tāmāte‘i mo‘oni ‘akinaua; ‘e ‘iate kināua hona toto. ¹⁴ Pea kapau ‘oku ‘omi ‘e ha tangata mo hono mali ‘ae fa‘ē ‘a hono mali kena mali, ko e me‘a kovi ia: ‘e tutu ‘akinautolu ‘aki ‘ae afi, ‘aia mo kināua; koe‘uhi ke ‘oua na‘a ai ha kovi ‘iate kimoutolu. ¹⁵ Pea kapau ‘e mohe ha tangata mo e manu, ‘e tāmāte‘i mo‘oni ia: pea ke mou tāmāte‘i ‘ae manu. ¹⁶ Pea kapau ‘e ‘unu‘unu atu ha fefine ki ha manu, pea tokoto ki ai ia, ‘e tāmāte‘i ‘ae fefine, mo e manu: ‘e tāmāte‘i mo‘oni ‘akinaua; ‘e ‘iate kināua hona toto. ¹⁷ Pea kapau ‘e ‘ave ‘e ha tangata hono tuofefine, ko e ‘ofefine ‘o ‘ene tamai, pe ko e tama ‘a ‘ene fa‘ē, ‘o mamata ki he‘ene telefua, pea mamata ia ki he‘ene telefua ‘a‘ana; ko e me‘a kovi ia: pea ‘e motuhi ‘akinaua ‘i he ‘ao ‘o hona kakai: kuo tatala ‘o fakatelefua ‘a hono

tuofefine; 'e fua 'e ia 'ene hia. ¹⁸ Pea kapau 'e mohe ha tangata mo e fefine 'oku 'iate ia hono mahaki, pea tatala hono mahaki; kuo ne fakatelefua hono mahaki, pea kuo tatala 'e ia 'ae mata 'o hono toto: pea 'e motuhi 'akinaua fakatou'osi mei hona kakai. ¹⁹ Pea 'oua na'a ke fakatelefua 'ae tokoua 'o ho'o fa'e, pe ko e tuofefine 'o ho'o tamai: he ko ia 'oku ne *fai pehē* 'oku fakatelefua hono kāinga ofi: te na fua 'ena hia. ²⁰ Pea kapau 'e mohe ha tangata mo e uaifi 'oe tokoua 'o 'ene tamai, kuo fakatelefua 'e ia 'a hono tu'asina: te na fua 'ena angahala: te na mate ta'ehafānau. ²¹ Pea kapau 'e ma'u 'e ha tangata 'ae uaifi 'a hono tokoua, ko e me'a ta'ema'a ia: kuo fakatelefua 'a hono tokoua; te na mate ta'ehafānau.

²² ¶ “Ko ia ke mou tauhi ai 'eku ngaahi tu'utu'uni ni, mo 'eku ngaahi fekau, 'o fai ki ai: telia na'a lua 'aki 'akimoutolu 'e he fonua 'oku ou 'omi 'akimoutolu ki ai. ²³ Pea 'e 'ikai te mou fai ki he ngaahi anga 'oe pule'anga, 'aia 'oku ou kapusi mei homou 'ao: he kuo nau fai 'ae ngaahi me'a ni, pea ko ia kuo u fehi'a ai kiate kinautolu. ²⁴ Ka kuo u lea kiate kimoutolu, Te mou ma'u honau fonua, pea te u 'atu ia kiate kimoutolu ke mou ma'u ia, ko e fonua 'oku mahu tāfea 'i he hu'ahuhu mo e honi: Ko au ko Sihova ko homou 'Otua, 'aia kuo u vahe'i 'akimoutolu mei he kakai kehe. ²⁵ Ko ia ke mou vahe'i 'ae fanga manu ma'a mo e ta'ema'a, pea lau kehe 'ae fanga manu ta'ema'a 'oku kapakau mo e ma'a: pea 'oua na'a mou fakalielia'i 'akimoutolu 'i he manu, pe ha manu kapakau, pe 'i ha me'a 'e taha 'oku totolo 'i he kelekele, 'aia kuo vahe'i ia 'iate kimoutolu ko e ta'ema'a. ²⁶ Pea te mou mā'oni'oni kiate au: he ko au Sihova 'oku ou

mā'oni'oni, pea kuo u fakamavahe 'akimoutolu mei he kakai kehe, koe'uhi ke 'o'oku 'akimoutolu.

27 ¶ “Ko e tangata foki, pe ko e fefine 'oku vaka ai 'ae laumālie 'uli, pea ko e taulafakafa'ahikehe, 'e tāmāte'i mo'oni ia: 'e tolongaki 'akinautolu 'aki 'ae maka: 'e 'iate kinautolu honau toto.

21

1 Ko e fai putu 'ae kau taula'eiki. 6 Ki he'enau mā'oni'oni 7 Ki he'enau ngaahi fakama'u mali. 17 Ko e kau taula'eiki 'oku ai honau ngaahi mele, ke 'oua na'a fai ngāue 'akinautolu.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, Lea ki he kau taula'eiki ko e ngaahi foha 'o 'Elone, 'o pehē kiate kinautolu, “Oua na'a faka'uli'i ha tokotaha koe'uhi ko e pekia 'oku 'i hono kakai: ² Ka koe'uhi ko hono kāinga mo'oni, 'oku ofi kiate ia, koe'uhi ko 'ene fa'ē, pea mo 'ene tamai, pea mo hono foha, pea mo hono 'ofefine, pea mo hono tokoua, ³ Pea koe'uhi ko hono tuofefine ko e tāupo'ou, 'aia 'oku ofi kiate ia, pea kuo te'eki ai hano husepāniti; 'oku ngofua 'ene ta'ema'a koe'uhi ko ia. ⁴ Kae'oua na'a ne faka'uli'i ia koe'uhi ko ha tāha 'eiki 'i hono kakai, ke ne ta'ema'a ai. ⁵ “E 'ikai tenau tekefua honau 'ulu, pe tele hono potu tuliki 'oe kava, pe fai ha tafatafa'i 'i honau sino. ⁶ Tenau mā'oni'oni ki honau 'Otua, kae'oua na'a fakaongokovi'i 'ae hua'fa 'o honau 'Otua: he ko e ngaahi feilaulau kia Sihova 'oku ngaahi 'i he afi, pea 'oku nau 'atu 'ae mā 'a honau 'Otua; ko ia 'e mā'oni'oni ai 'akinautolu. ⁷ 'E 'ikai tenau fakama'u mali mo ha fefine fa'a fe'auaki, pe ha ta'elotu; pea 'oua na'a nau ma'u 'ae fefine kuo tukuange mei hono mali: he 'oku mā'oni'oni ia ki hono 'Otua. ⁸ Ko ia

ke ke fakamā'oni'oni'i ia; he 'oku ne 'atu 'ae mā 'a ho 'Otua; 'e mā'oni'oni ia kiate koe: he ko au Sihova, 'oku ou fakamā'oni'oni'i 'akimoutolu, 'oku ou mā'oni'oni. ⁹ Pea ko e 'ofefine 'o ha taula'eiki, kapau 'oku ne fakahala'i 'e ia ia 'i he fai fe'auaki, 'oku ne fakahala'i 'ene tamai: 'e tutu 'aki ia 'ae afi.

¹⁰ ¶ “Pea ko ia 'oku taula'eiki lahi 'i hono ngaahi kāinga, 'aia na'e lingi ki hono 'ulu 'ae lolo 'oe fakanofa, pea kuo fakatapui ke 'ai 'ae ngaahi kofu, 'e 'ikai to'o 'e ia hono tatā, pe hae hono kofu;

¹¹ Pea 'e 'ikai te ne 'alu ia ki ha sino 'oku mate, pe fakahala'i 'e ia ia koe'uhi ko 'ene tamai, pe ko 'ene fa'ē;

¹² Pea 'e 'ikai 'alu ia kitua'ā 'i he faletapu, pe fakahala'i 'ae faletapu 'o hono 'Otua; he ko e tatā 'oe lolo tākai 'o hono 'Otua 'oku 'iate ia: Ko au ko Sihova. ¹³ Pea te ne fili 'e ia hono uaifi ko e tāupo'ou.

¹⁴ Ko e fefine paea, pe ko e fefine fakamāvae, pe ko e ta'elotu, pe ko e fe'auaki, ko kinautolu ni 'e 'ikai te ne fili: kae ma'u 'e ia ha ta'ahine mei hono kakai ko hono uaifi. ¹⁵ Pea 'e 'ikai te ne fakahala'i 'e ia hono hako 'i he lotolotonga 'o hono kakai: he ko au ko Sihova 'oku ou fakamā'oni'oni'i ia.”

¹⁶ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ¹⁷ Lea kia 'Elone, 'o pehē, “Ko ia 'i ho hako 'i honau to'utangata kotoa pē, 'oku 'iate ia hano mele, 'oua na'a 'unu'unu mai ia ke 'atu 'ae mā 'a hono 'Otua. ¹⁸ He ko e tangata ko ia 'oku ai hano mele, 'oua na'a 'unu'unu mai ia: ko e tangata kui, pe ko e ketu, pe ko ia 'oku ihu lafalafa, pe ai ha'ane anga 'oku kehe, ¹⁹ Pe ha tangata 'oku ve'e fasi, pe nima fasi, ²⁰ 'Ae tu'a piko pe ko e kihi, pe hangatāmakia hono mata, pe ko e kamaa, pe ko e mongumangu, pe ko e tangapula. ²¹ 'Ilonga 'ae tangata 'i he fānau 'a 'Elone ko e taula'eiki 'oku 'iate

ia ha mele, ke 'oua na'a 'unu'unu mai ia ke 'atu kia Sihova 'ae feilaulau kuo ngaahi 'aki 'ae afi: 'oku 'iate ia hano mele; 'e 'ikai ofi mai ia ke 'atu 'ae mā 'a hono 'Otua. ²² 'E kai 'e ia 'ae mā 'a hono 'Otua, 'io, 'ae mā'oni'oni lahi, pea mo e mā'oni'oni pe. ²³ Ka koe'uhi pe 'e 'ikai te ne 'alu ki he lotu puipui, pe hoko 'o ofi ki he feilaulau'anga, koe'uhi 'oku 'iate ia hano mele; ke 'oua na'a fakahala'i 'e ia hoku ngaahi potu tapu: he ko au ko Sihova 'oku ou fakamā'oni'oni 'akinautolu." ²⁴ Pea na'e tala ia 'e Mōsese kia 'Elone, pea ki hono ngaahi foha, pea ki he fānau kotoa pē 'a 'Isileli.

22

1 'I he ta'ema'a 'ae kau taula'eiki ke 'oua na'a nau ala ki he ngaahi me'a mā'oni'oni. 6 'E fakama'a fefee'i 'akinautolu. 10 Ko ia 'oku 'i he fale 'oe taula'eiki 'oku ngofua ke kai 'ae ngaahi me'a mā'oni'oni. 17 Ke ta'ehanomele 'ae ngaahi feilaulau. 26 Ko hono motu'a 'oe me'a feilaulau. 29 Ko e fono ki he kai 'oe feilaulau fakafeta'i.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē,
² Lea kia 'Elone pea ki hono ngaahi foha, koe'uhi kenau fakamavae 'akinautolu mei he ngaahi me'a mā'oni'oni 'ae fānau 'a 'Isileli, pea ke "Oua na'a nau fakahala'i hoku huafa mā'oni'oni 'i he ngaahi me'a ko ia 'oku nau fakatapui kiate au: Ko au ko Sihova. ³ Tala kiate kinautolu, Ko ia 'iate kimoutolu 'i homou hako kotoa pē 'i homou ngaahi to'utangata, 'oku 'alu ki he ngaahi me'a mā'oni'oni, 'aia 'oku fakatapui 'e he fānau 'a 'Isileli kia Sihova, ka 'oku ne ta'ema'a, 'e motuhi 'ae laumālie ko ia mei hoku 'ao: Ko au ko Sihova. ⁴ "Ko e tangata ko ia 'i he hako 'o 'Elone 'oku kilia, pe

mahaki ko e 'au; 'oua na'a kai ia 'i he ngaahi me'a mā'oni'oni, kae'oua ke ma'a ia. Pea mo ia 'oku ala ki ha me'a ta'ema'a 'i he mate, pe 'i ha tangata 'oku 'au noa hono mahaki; ⁵ Pe ha taha 'oku ala ki ha me'a totolo, 'aia 'e hoko 'o ta'ema'a ai, pe 'i ha tangata 'aia 'e hoko 'o pihia ai, 'i he mahaki 'oku ta'ema'a ai ia; ⁶ Ko e tangata kuo ala ki ha me'a pehē 'e ta'ema'a ia 'o a'u ki he efiafi, pea 'e 'ikai kai 'e ia 'ae ngaahi me'a mā'oni'oni, kae'oua ke kaukau hono sino 'i he vai. ⁷ Pea ka tō 'ae la'ā, 'e toki ma'a ia, pea kai 'e ia 'ae ngaahi me'a mā'oni'oni; he koe'uhi ko 'ene me'akai ia. ⁸ Ko ia 'oku mate mahaki pe, pe ko ia kuo haehae 'e he manu, 'oua na'a ne kai ia ke fakahala ai ia: Ko au ko Sihova. ⁹ “Ko ia kenau tauhi 'eku ngaahi tu'utu'uni ni, telia na'a nau halaia ai, pea mate ai, 'o kapau 'oku nau fakahala'i ia: Ko au ko Sihova 'oku ou fakamā'oni'oni'i 'akinautolu. ¹⁰ “E 'ikai kai 'e ha muli ki he ngaahi me'a mā'oni'oni: ko e 'āunofo 'ae taula'eiki, pe ko e tamaio'eiki unga ngāue, 'e 'ikai kai ia 'i he me'a mā'oni'oni. ¹¹ Pea kapau 'e fakatau ha tokotaha 'e he taula'eiki 'aki 'ene pa'anga, 'e ngofua 'ene kai 'a'ana, pea mo ia kuo fānau 'i hono fale: te na kai 'i he'ene me'akai. ¹² Pea kapau 'oku mali 'ae 'ofefine 'oe taula'eiki mo e tangata kehe, 'e 'ikai ngofua 'a 'ene kai 'a'ana 'i he me'a 'atu 'oe ngaahi me'a mā'oni'oni. ¹³ Pea kapau ko e fefine paea 'ae 'ofefine 'oe taula'eiki, pe kuo fakamāvae'i pea 'ikai ha'ane tamasi'i, pea kuo toe 'omi ia ki he fale 'o 'ene tamai, 'o hangē ko 'ene kei si'i, 'e kai ia 'i he me'akai 'a 'ene tamai: kae'oua na'a kai ia 'e ha muli.

¹⁴ ¶ “Pea kapau 'e kai faainoa pe 'e ha tangata 'ae

me'a mā'oni'oni, te ne fakalahi 'aki ia hono nima 'oe vahe 'o ia, pea 'atu ia ki he taula'eiki fakataha mo e me'a mā'oni'oni. ¹⁵ Pea 'e 'ikai tenau fakahala'i 'ae ngaahi me'a mā'oni'oni 'ae fānau 'a 'Isileli, 'aia 'oku nau 'atu kia Sihova: ¹⁶ Pe tuku 'akinautolu ke fua 'ae hia 'ae fai hala, 'i he'enau kai 'enau ngaahi me'a mā'oni'oni: he ko au ko Sihova 'oku ou fakamā'oni'oni'i 'akinautolu."

¹⁷ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ¹⁸ Lea kia 'Elone, pea ki hono ngaahi foha, pea ki he fānau kotoa pē 'a 'Isileli, pea ke pehē kiate kinautolu, 'ilonga 'ae tangata 'i he fale 'o 'Isileli, pe 'i he ngaahi muli 'i 'Isileli, 'oku loto ke 'atu 'ene me'a'ofa 'i he'ene ngaahi fuakava, pea ki he'ene ngaahi me'a 'oku 'atu loto 'ata'atā pe, 'aia 'oku nau 'atu kia Sihova ko e feilaulau tutu: ¹⁹ Ke mou 'atu 'o fai loto lelei pe, 'ae manu tangata ta'ehanomele mei he fanga pulu pe ko e fanga sipi, pe ko e fanga kosi. ²⁰ Ka ko ia 'oku ai hano mele, 'oua na'a mou 'atu ia; koe'uhi 'e 'ikai lelei'ia ai 'akimoutolu. ²¹ Pea ko ia 'oku ne 'atu kia Sihova 'ae feilaulau 'oe ngaahi me'a fakamelino ke fakahoko 'aki 'ene fuakava, pea ko e me'a 'atu loto lelei 'i he fanga pulu, pe 'i he fanga sipi, ke haohaoa ia koe'uhi ke ma'u lelei ia; 'oua na'a 'i ai hano mele. ²² Ko e kui, pe ko e fasi, pe ko e mutu, pe ko e me'a fufula, pe ko e kamaa, pe ko e mongumangu, 'oua na'a mou 'atu mei ai kia Sihova, pe fai 'aki ia ha feilaulau tutu 'aki 'ae afi ki he funga feilaulau'anga 'o Sihova. ²³ Ko e pulu pe ko e lami 'oku 'i ai ha me'a kovi, pe 'oku ta'ehaohaoa 'i ha me'a 'e taha, 'e ngofua ke 'atu ia ko e feilaulau loto 'ata'atā ia: ka 'e 'ikai ma'u lelei ia 'i he fuakava. ²⁴ 'Oua na'a mou 'atu kia Sihova 'aia kuo fakavolu, pe kuo ta'omia, pe

kuo mafesi, pe kuo mahifi; pea 'oua na'a mou fai ha feilaulau 'aki ia 'i homou fonua. ²⁵ Pea 'oua na'a ke 'atu 'i he nima 'o ha muli 'ae me'akai 'a homou 'Otua 'i he ngaahi me'a ni; koe'uhi 'oku 'i ai 'enau kovi, pea 'oku 'i ai 'ae ngaahi mele: 'e 'ikai 'aonga ia ma'amoutolu.

²⁶ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ²⁷ 'Oka fanau 'i ha pulu, pe ha sipi, pe ha kosi, tuku ia ke 'aho fitu mo 'ene fa'ē: pea mei he 'aho valu 'o fai ai pe 'e ma'u lelei pe ia ko e feilaulau kuo ngaahi 'aki 'ae afi kia Sihova. ²⁸ Pea kapau ko ha pulu fefine ia pe ha sipi fefine, 'oua na'a mou tāmata'i ia mo hono 'uhiki 'i he 'aho pe taha. ²⁹ Pea ka mou ka loto ke 'atu ha feilaulau fakafeta'i kia Sihova, 'atu ia 'i he loto 'ata'atā lelei pe. ³⁰ 'I he 'aho pe ko ia 'e kai ia ke 'osi 'oua na'a mou tuku hono toe ki he 'apongipongi; Ko au ko Sihova. ³¹ "Ko ia ke mou tauhi ai 'eku ngaahi fekau, mo fai ki ai; Ko au ko Sihova. ³² Pea 'oua na'a mou fakahala 'i hoku huafa mā'oni'oni; kae 'apasiasia kiate au 'ae fānau 'a 'Isileli: Ko au ko Sihova 'aia 'oku ou fakatapui 'akimoutolu; ³³ Na'aku 'omi 'akimoutolu mei he fonua ko 'Isipite, ke hoko ko homou 'Otua: Ko au ko Sihova."

23

1 Ko e ngaahi katoanga 'a Sihova, 3 Ko e Sāpate 4 Ko e Lakaatu 9 Ko e uite 'oe 'uluaki fua. 15 Ko e katoanga ko e Penitekosi. 22 Ko e ngaahi toenga me'a ke tuku ki he masiva. 23 Ko e katoanga 'oe me'a lea. 26 Ko e 'aho 'oe fakalelei. 33 Ko e katoanga 'oe ngaahi fale fehikitaki.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē,

² Lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē kiate kinau-

tolu, Ko e ngaahi kâtoanga kia Sihova, 'aia te mou fakahā ko e ngaahi fakataha mā'oni'oni, 'io, ko 'eku ngaahi kâtoanga 'a'aku ia. ³ Ko e 'aho 'e ono 'e fai ai 'ae ngāue: ka ko hono fitu 'oe 'aho ko e Sāpate mālōlō ia, ko e fakataha mā'oni'oni; 'oua na'a mou fai ai ha ngāue 'e taha; he ko e 'aho tapu ia 'o Sihova 'i homou ngaahi fale kotoa pē.

⁴ ¶ Ko e ngaahi kâtoanga eni 'a Sihova, 'io, 'ae ngaahi kâtoanga mā'oni'oni, 'aia te mou fanongonongo 'i honau ngaahi fa'ahita'u. ⁵ 'I he efiafi 'o hono hongofulu ma fā 'oe 'aho 'oe 'uluaki māhina, ko e Lakaatu 'o Sihova ia. ⁶ Pea 'i hono hongofulu ma nima 'oe 'aho 'i he māhina ko ia, ko e kâtoanga kai mā ta'efakalēvani kia Sihova; ke mou kai mā ta'efakalēvani 'i he 'aho 'e fitu. ⁷ Ke mou fai 'ae fakataha mā'oni'oni 'i he 'uluaki 'aho: 'oua na'a fai ha ngāue fa'iteliha 'i ai. ⁸ Ka mou 'atu 'ae feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova 'i he 'aho 'e fitu: ko hono fitu 'oe 'aho ko e kâtoanga mā'oni'oni; 'oua na'a mou fai ha ngāue fa'iteliha 'i ai.

⁹ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ¹⁰ Lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē kiate kinautolu, 'Oka mou ka hoko atu ki he fonua 'oku ou foaki kiate kimoutolu, pea 'oku mou tu'usi hono ngaahi fua, te mou toki 'omi 'ae faluku 'e taha 'oe 'uluaki fua 'o ho'o ngoue ki he taula'eiki: ¹¹ Pea 'e ta'alo'alo 'aki 'e ia 'ae faluku 'oe koane 'i he 'ao 'o Sihova, ke ma'u ia koe'uhi ko koe: 'i he pongipongi 'i he hili 'ae Sāpate 'e ta'alo'alo 'aki ia 'e he taula'eiki. ¹² Pea te mou 'atu 'i he 'aho ko ia 'oku mou ta'alo'alo 'aki 'ae faluku 'oe koane, 'ae lami tangata ta'ehanomele 'i hono 'uluaki ta'u, ko e feilaulau tutu kia Sihova. ¹³ Pea ko e feilaulau me'akai 'o ia ko e oma 'e ua 'oe maho'a'a lelei mo

e lolo, ko e feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova, ko e me'a namu kakala; pea ko e feilaulau inu 'o ia ko e uaine, ko hono fā 'oe vahe 'oe hini. ¹⁴ Pea 'e 'ikai te mou kai 'ae mā pe ko e uite tunu, pe ko e fua mata, kae'oua ke hokosia 'ae 'aho ko ia 'oku mou 'omi ai ha feilaulau ki homou 'Otua: ko e fekau fai mā'u ia 'i homou ngaahi to'utangata 'i homou ngaahi nofo'anga kotoa pē.

¹⁵ ¶ Pea ke mou lau kiate kimoutolu mei he pongipongi 'i he hili 'ae Sāpate, mei he 'aho na'a mou 'omi ai 'ae faluku 'oe feilaulau ke ta'alo'alo 'aki; 'e kātoa 'ae Sāpate 'e fitu: ¹⁶ 'Io, 'o hoko mo e pongipongi 'i he hili hono fitu 'oe Sāpate ke mou lau 'ae 'aho 'e nimangofulu; pea ke mou 'atu 'ae feilaulau fo'ou 'oe me'akai kia Sihova. ¹⁷ Ke mou 'omi mei homou ngaahi fale 'ae fo'i mā ta'alo'alo 'e ua 'oe oma 'e ua: 'e ngaohi 'aki ia 'ae maho'a lelei; 'e ta'o ia mo e lēvani; ko e 'uluaki fua ia kia Sihova. ¹⁸ Pea ke mou 'atu fakataha mo e mā 'ae lami 'e fitu ta'ehanaumele, 'i he 'uluaki ta'u, mo e pulu mui 'e taha, mo e sipitangata 'e ua: ko e feilaulau tutu ia kia Sihova, fakataha mo 'enau ngaahi feilaulau me'akai, mo e feilaulau inu, 'io, ko e feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi, ko e me'a namu kakala kia Sihova. ¹⁹ Pea ke mou feilaulau 'aki 'ae 'uhiki'i kosi 'e taha ko e feilaulau mā'ae angahala, mo e lami 'e ua 'oe 'uluaki ta'u ko e feilaulau fakamelino. ²⁰ Pea 'e ta'alo'alo 'aki ia 'e he taula'eiki fakataha mo e mā 'oe 'uluaki fua, mo e ongo lami ko e feilaulau ta'alo'alo 'i he 'ao 'o Sihova; 'e mā'oni'oni ia kia Sihova mā'ae taula'eiki. ²¹ Pea ke mou fanongonongo 'i he 'aho pe ko ia, ke 'iate kimoutolu ia ko e fakataha mā'oni'oni; 'oua na'a mou fai ha ngāue fa'iteliha 'i ai: ko e fekau fai

ma'u ia 'i homou ngaahi fale nofo'anga kotoa pē 'i homou to'utangata kotoa pē.

²² ¶ Pea 'oka ke ka tu'usi 'ae ngaahi fua 'o ho fonua, 'o 'ikai te ke fetuku ke 'osi mei he ngaahi tuliki 'o ho'ou ngoue 'oka ke ka tu'usi ia, pea 'e 'ikai te ke tănaki 'ae toenga 'o ho'ou fua: ka te ke tuku ia ki he masiva, pea ki he muli: Ko au ko Sihova ko homou 'Otua.

²³ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ²⁴ Lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē, 'I hono fitu 'oe māhina, 'i he 'uluaki 'aho 'oe māhina, 'e 'iate kimoutolu 'ae Sāpate, ko e fakamanatu 'oe ifi me'a lea, ko e fakataha mā'oni'oni. ²⁵ 'E 'ikai te mou fai ha ngāue fa'iteliha 'i ai: ka te mou 'atu 'ae feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova.

²⁶ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ²⁷ 'I hono hongofulu foki 'oe 'aho 'o hono fitu 'oe māhina ni 'e ai 'ae 'aho 'oe fakalelei: ko e 'aho ia 'oe fakataha mā'oni'oni kiate kimoutolu; pea ke mou fakamamahi homou laumālie, pea 'atu ha feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova. ²⁸ Pea 'e 'ikai te mou fai ha ngāue 'i he 'aho ko ia: he ko e 'aho ia 'oe fakalelei, ke fai ai 'ae fakalelei ma'amoutolu 'i he 'ao 'o Sihova ko homou 'Otua. ²⁹ He ko ia 'oku 'ikai fakamamahi 'i ia 'i he 'aho ko ia, 'e motuhi ia mei hono kakai. ³⁰ Pea ko ia 'e fai ha ngāue 'i he 'aho ko ia, te u tāmatae 'i ia mei hono kakai. ³¹ 'E 'ikai te mou fai ha momo'i ngāue; ko e fekau fai ma'u ia 'i homou ngaahi to'utangata 'i homou ngaahi nofo'anga kotoa pē. ³² 'E 'iate kimoutolu ia ko e Sāpate 'oe mālōlō, pea te mou fakamamahi homou laumālie: 'i hono hiva 'oe 'aho 'oe māhina 'i he efiāfi, mei he efiāfi 'o a'u ki he efiāfi, ke mou tauhi homou Sāpate.

³³ ¶ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ³⁴ Lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o pehē, Ko hono hongofulu ma nima 'oe 'aho 'a hono fitu 'oe māhina ni 'e hoko ia ko e katoanga kia Sihova 'oe ngaahi fale fehikitaki, 'i he 'aho 'e fitu. ³⁵ 'I he 'uluaki 'aho ke mou fai 'ae fakataha mā'oni'oni; oua na'a mou fai ha ngāue fa'iteliha 'i ai. ³⁶ Ko e 'aho 'e fitu ke mou 'atu ai 'ae feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova: 'i hono valu 'oe 'aho ke mou fai 'ae fakataha mā'oni'oni: pea te mou 'atu 'ae feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova: ko e fakataha mamalu: pea 'e 'ikai te mou fai ha ngāue fa'iteliha 'i ai. ³⁷ Ko e ngaahi katoanga eni 'a Sihova, 'aia ke mou fakahā ko e ngaahi fakataha mā'oni'oni, ke 'atu ai 'ae feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova, ko e feilaulau tutu, mo e feilaulau me'akai, mo e feilaulau me'ainu, taki taha pe 'i hono 'aho: ³⁸ Kae'uma'a foki 'ae ngaahi Sāpate 'o Sihova, pea mo ho'omou ngaahi foaki, mo ho'omou ngaahi fuakava, mo e ngaahi feilaulau 'oku fai loto lelei pe, 'aia 'oku mou foaki kia Sihova. ³⁹ Pea 'i hono hongofulu ma nima foki 'oe 'aho 'i hono fitu 'oe māhina, hili ho'omou tənaki 'ae fua 'oe fonua, ke mou fai ha katoanga kia Sihova 'i he 'aho 'e fitu: ko hono 'uluaki 'aho, ko e Sāpate ia, pea ko hono valu 'oe 'aho 'e Sāpate mo ia. ⁴⁰ Pea te mou fili 'ekimoutolu 'ae ngaahi va'a 'oe 'akau matamatalelei, 'ae ngaahi va'a ponga, mo e ngaahi va'a 'oe 'akau lalahi, mo e ngaahi uilou 'oe vaitafe; pea te mou fiefia 'i he 'ao 'o Sihova ko homou 'Otua 'i he 'aho 'e fitu. ⁴¹ Pea ke mou tauhi ia ko e katoanga kia Sihova 'i he 'aho 'e fitu 'i he ta'u. Ko e fekau fai ma'u ia 'i homou ngaahi to'utangata:

ke mou fai ia 'i hono fitu 'oe māhina. ⁴² Ke mou nofo 'i he ngaahi fale lou'akau 'i he 'aho 'e fitu; ko kinautolu kotoa pē kuo fanau'i ko e 'Isileli 'e nofo ia 'i he fale lou'akau: ⁴³ Koe'uhi ke 'ilo 'e homou ngaahi to'utangata na'aku pule'i 'ae fānau 'a 'Isileli ke nofo 'i he ngaahi fale fehikitaki, 'i he'eku 'omi 'akinautolu mei he fonua ko 'Isipite: Ko au ko Sihova ko homou 'Otua. ⁴⁴ Pea na'e fakahā 'e Mōsese ki he fānau 'a 'Isileli 'ae ngaahi katoanga 'a Sihova.

24

1 Ko e lolo ki he ngaahi maama, 5 Ko e mā 'oe 'ao 13 Ko e kape 'ae tama 'ae fefine ka Selomiti. 17 Ki he fakapō. 18 Ki he lavea. 23 'Oku tolongaki 'aki 'ae maka 'ae kape.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ² Fekau ki he fānau 'a 'Isileli, koe'uhi kenau 'omi kiate koe 'ae lolo 'olive lelei kuo tuki ki he maama, koe'uhi ke ulo lelei ma'uaipē 'ae maama. ³ 'E teuteu ia 'e 'Elone 'itu'a 'i he puipui 'oe fuakava 'i he fale fehikitaki 'oe kakai, mei he efiafi ki he pongipongi 'e fai ma'uaipē ia 'i he 'ao 'o Sihova; ko e fekau fai ma'u pe ia 'i homou to'utangata kotoa pē. ⁴ Ke te u ma'uaipē 'e ia 'ae ngaahi fo'i maama ki he tu'unga maama tapu 'i he 'ao 'o Sihova.

⁵ ¶ Pea ke to'o 'ae mahoa'a lelei, 'o ngaohi 'aki 'ae fo'i mā 'e hongofulu ma ua: 'e 'ai 'ae oma 'e ua 'i he fo'i mā pe taha. ⁶ Pea te ke fokotu'u ia 'i he 'otu 'e ua, ke taki ono 'i he 'otu pe taha, ki he palepale mā'oni'oni 'i he 'ao 'o Sihova. ⁷ Pea te ke 'ai ki he 'otu fakatou'osi pe 'ae laipeno mo'onia, koe'uhi ke 'i he mā ia ko e me'a fakamanatu, 'io, ko e feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova. ⁸ 'E

‘ai ia ‘o teuteu ‘i he ‘ao ‘o Sihova ‘o fai ma‘u pe ‘i he Sāpate kotoa pē, kuo to‘o ia mei he fānau ‘a ‘Isileli ‘i he fuakava ‘oku ta‘engata. ⁹ Pea ‘e ‘ia ‘Elone ia mo hono ngaahi foha; pea kenau kai ia ‘i he potu mā‘oni‘oni: he ko e me‘a mā‘oni‘oni lahi kiate ia ‘i he ngaahi feilaulau kia Sihova kuo ngaohi ‘aki ‘ae afi ‘i he fekau tu‘uma‘u.

¹⁰ ¶ Pea na‘e ‘alu kitua‘ā mo e fānau ‘a ‘Isileli ‘ae tama ‘ae fefine ‘Isileli, ka ko ‘ene tamai ko e tangata ‘Isipite; pea ko e tama ‘ae fefine ‘Isileli, mo e tangata ‘Isileli, na‘a na fekuki fakataha ‘i he ‘apitanga: ¹¹ Pea na‘e kape ‘ae tama ‘ae fefine ‘Isileli ki he huafa ‘o Sihova ‘o lea kovi. Pea na‘a nau ‘omi ia kia Mōsese, (pea ko e hingoa ‘o ‘ene fa‘ē, ko Selomiti, ko e ‘ofefine ‘o Tipili ‘i he fa‘ahinga ‘o Tani:) ¹² Pea na‘a nau tuku ha‘isia ia, ke ‘oua ke nau ‘ilo ‘ae finangalo ‘o Sihova ki ai. ¹³ Pea na‘e folofola ‘a Sihova kia Mōsese, ‘o pehē, ¹⁴ “Ko ia kuo kape, ‘omi ia kitua‘ā mei he ‘apitanga; pea ko kinautolu kotoa pē na‘e fanongo ki ai ke hilifaki honau nima ki hono ‘ulu, pea ke tolongaki ia ‘e he fakataha kotoa pē ‘aki ‘ae maka. ¹⁵ Pea ke lea koe ki he fānau ‘a ‘Isileli, ‘o pehē, Ko ia ‘oku kape‘i hono ‘Otua ‘e fua ‘e ia ‘ene angahala. ¹⁶ Pea ko ia ‘oku ne kape‘i ‘ae huafa ‘o Sihova, ko e mo‘oni ‘e tāmata‘i ia, ‘e tolongaki ia ‘aki ‘ae maka ‘e he kakai kotoa pē: ko e muli ia pe ko ia kuo tupu ‘i he fonua, ‘oka kape‘i ‘e ia ‘ae huafa ‘o Sihova ‘e tāmata‘i ia.

¹⁷ ¶ “Pea ko ia ‘oku ne tāmata‘i ha tangata ‘e tāmata‘i mo‘oni ia. ¹⁸ Pea ko ia ‘oku ne tāmata‘i ha manu ‘e totongi ke tatau ia; ko e manu ki he manu. ¹⁹ “Pea kapau ‘e fakamele‘i ‘e ha tangata hono kaungā‘api ‘e fai kiate ia ‘o hangē ko ia kuo ne fai

²⁰ Ko e lavea ki he lavea, ko e mata ki he mata, ko e nifo ki he nifo: 'o hangē ko 'ene fakamele'i ha tangata, 'e pehē pe hono fai kiate ia. ²¹ Pea ko ia 'oku ne tāmata'i ha manu, 'e 'atu ke tatau ia: pea ko ia 'oku ne tāmata'i ha tangata, 'e tāmata'i ia. ²² Ke mou ma'u 'ae fono pe taha, ki he muli, mo ia 'oku 'i homou fonua: he ko au ko Sihova ko homou 'Otua."

²³ ¶ Pea na'e lea 'a Mōsese ki he fānau 'a 'Isileli, koe'uhi kenau 'omi 'aia na'e kape kitua'ā mei he 'apitanga, 'o tolongaki 'aki ia 'ae maka. Pea na'e fai 'e he fānau 'a 'Isileli 'o hangē ko e fekau 'a Sihova kia Mōsese.

25

1 Ko e Sāpate 'o hono fitu 'oe ta'u. 8 Ko e Siupeli 'i hono nimangofulu ta'u. 14 Ki he fakamālohi. 18 Ko hono lelei 'ae fai talangofua. 23 Ko hono huhu'i 'oe fonua. 29 'Oe ngaahi fale. 35 Ko e fai 'ofa ki he kakai masiva. 39 Hono fai ki he tamaio'eiki. 47 Ko e huhu'i 'oe kau tamaio'eiki.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese 'i he mo'unga ko Sainai, 'o pehē, ² Lea ki he fānau 'a 'Isileli, mo ke pehē kiate kinautolu, 'Oka mou ka hoko atu ki he fonua 'aia 'oku ou foaki kiate kimoutolu, 'e toki fai ai 'e he fonua 'ae Sāpate kia Sihova. ³ Ko e ta'u 'e ono ke ke tō ai ho'o ngoue, mo e ta'u 'e ono ke ke 'auhani ho'o ngoue vaine, 'o tākaki hono fua; ⁴ Ka ko hono fitu 'oe ta'u ko e Sāpate ia ke mālōlō ai 'ae fonua, ko e Sāpate ia kia Sihova: 'oua na'a ke tō ai ho'o ngoue, pe 'auhani ho'o ngoue vaine. ⁵ Ko ia 'oku tupu 'iate ia pe 'i he ngaahi fua 'o ho'o ta'u 'oua na'a ke tu'usi, pe toli 'ae ngaahi kālepi 'oe vaine ta'e'auhani he ko

e ta'u mālōlō ia ki ho fonua. ⁶ Pea ko e Sāpate 'oe fonua ko e me'akai ia ma'amoutolu; kiate koe, pea ki ho'o tamaio'eiki, pea ki ho'o kaunanga, pea ki ho'o tamaio'eiki unga ngāue, pea ki he muli 'oku 'āunofo kiate koe, ⁷ Pea ki ho'o fanga manu lahi, pea ki ho'o fanga manu 'i ho fonua kotoa pē, ko ia kotoa pē 'oku tupu ko e me'akai ia kiate kinautolu.

⁸ ¶ Pea ke lau kiate koe 'ae Sāpate 'e fitu 'oe ngaahi ta'u; ko e ta'u 'e fitu lau 'e fitu; pea ko hono lau 'oe Sāpate 'e fitu 'oe ngaahi ta'u ko e ta'u 'e fāngofulu ma hiva. ⁹ Pea te ke toki fekau ke ifi 'ae me'a lea 'oe siupeli 'i hono hongofulu 'oe 'aho 'i hono fitu 'oe māhina, 'i he 'aho 'oe fakalelei ke mou fakaongo atu 'ae me'a lea 'i homou fonua kotoa pē. ¹⁰ Pea ke mou fakatapui hono nimangofulu 'oe ta'u, 'o fakahā 'ae huhu'i 'i he fonua kotoa pē ki hono kakai kotoa pē; 'e 'iate kimoutolu ia ko e siupeli: pea 'e toe hoko 'ae tangata taki taha kotoa pē ki hono 'api, pea 'e toe ha'u taki taha 'ae tangata ki hono fale. ¹¹ Ko e nimangofulu ta'u ko ia 'e 'iate kimoutolu ia ko e siupeli: 'oua na'a mou tūtuu'i, pe tu'usi 'aia 'oku tupu 'iate ia pe, pe tātaki mei he vaine 'oku ta'e'auhani. ¹² He ko e siupeli ia; 'e mā'oni'oni ia kiate kimoutolu: te mou kai 'a hono fua 'o ia mei he ngoue pe. ¹³ Pea 'i he ta'u 'oe siupeli ni 'e toe ha'u 'ae tangata taki taha kotoa pē ki hono tofi'a, ¹⁴ Pea kapau 'oku ke fakatau ha me'a ki ho kaungā'api, pe fakatau ha me'a meiate ia, 'oua na'a mou fefakamamahi'aki 'akimoutolu: ¹⁵ Ke ke fakatau mei ho kaungā'api 'o fakatatau ki hono lau 'oe ta'u 'i he hili 'ae siupeli, pea te ne fakatau kiate koe 'o fakatatau ki hono lau 'oe ta'u 'o hono ngaahi fua: ¹⁶ Te ke fakalahi 'a hono totongi 'o

fakatatau mo hono lahi 'oe ta'u, pea ke fakasi'isi'i hono totongi 'o fakatatau ki hono si'i 'oe ta'u: he 'oku ne fakatau ia kiate koe 'o fakatatau ki hono lau 'oe ta'u 'o hono fua 'o ia. ¹⁷ Ko ia 'oua na'a mou fefakamamahi'aki 'akimoutolu; ka ke manavahē ki ho 'Otua; he ko au ko Sihova ko homou 'Otua.

¹⁸ ¶ Ko ia ke mou fai 'eku ngaahi fekau, pea tauhi 'eku ngaahi tu'utu'uni, 'o fai ki ai; pea te mou nofo malu pe 'i he fonua. ¹⁹ Pea 'e tupu 'i he fonua hono fua, pea te mou kai 'o mākona, 'o nofo 'i ai 'i he fiemālie. ²⁰ Pea kapau 'oku mou pehē, Ko e hā te mau kai 'i hono fitu 'oe ta'u? Koe'uhi 'e 'ikai te mau tūtuu'i, pe tāmaki 'emau fua: ²¹ Teu toki fekau 'eku tāpuaki kiate kimoutolu 'i hono ono 'oe ta'u, pea 'e tupu 'i ai 'ae fua 'o fe'unga mo e ta'u 'e tolu. ²² Pea te mou tūtuu'i 'i hono valu 'oe ta'u, kae kai 'ae fua motu'a 'o a'u ki hono hiva 'oe ta'u: te mou kai 'ae me'akai motu'a kae'oua ke hoko 'a hono to'ukai.

²³ ¶ 'E 'ikai fakatau 'ae fonua 'o ta'engata: he 'oku 'o'oku 'ae fonua; he ko e kau muli mo e 'āunofa 'akimoutolu kiate au. ²⁴ Pea 'i he fonua kotoa pē 'oku mou ma'u te mou tuku ke huhu'i 'ae fonua.

²⁵ ¶ Kapau kuo faka'a'au 'o masiva 'a ho kāinga, pea kuo ne fakatau ha potu 'o hono 'api, pea kapau 'e ha'u ha ni'ihī 'i hono kāinga ke huhu'i ia, ke ne huhu'i ai 'aia na'e fakatau 'e hono kāinga. ²⁶ Pea kapau 'oku 'ikai 'i he tangata ha tokotaha ke huhu'i ia, pea 'oku fa'a huhu'i ia 'e ia pe; ²⁷ Tuku ai ke ne lau 'e ia 'ae ngaahi ta'u 'o hono fakatau 'o ia, pea 'atu hono toe 'o ia ki he tangata na'a ne fakatau ia ki ai; koe'uhi ke toe ha'u ia ki hono 'api. ²⁸ Pea kapau 'oku 'ikai mafai 'e ia ke toe 'omi ia kiate ia, pea ko e me'a na'e fakatau 'e tuku pe ia 'i he nima 'o ia na'a ne fakatau ia 'o a'u ki he ta'u 'oe siupeli:

pea 'i he siupeli 'e tukuange ia, pea 'e ha'u ia ki hono 'api. ²⁹ Pea kapau 'oku fakatau 'e ha tangata ha fale nofo'anga 'i loto kolo 'oku ai hano 'ā maka, 'e ngofua 'a 'ene huhu'i ia 'i he 'ikai 'osi 'ae ta'u kotoa hili hono fakatau: 'i he ta'u kotoa 'e ngofua 'a 'ene huhu'i ia. ³⁰ Pea kapau 'e 'ikai huhu'i ia 'i he ta'u kātoa, pea ko e fale ko ia 'oku 'i he kolo 'ā maka 'e 'o'ona ia na'a ne fakatau ia 'o ta'engata 'i hono ngaahi to'utangata; 'e 'ikai toe tukuange ia 'i he siupeli. ³¹ Ka ko e ngaahi fale 'i he ngaahi potu kakai 'oku 'ikai hanau 'ā, 'e lau ia fakataha mo e ngaahi ngoue 'oe fonua: 'e ngofua ke huhu'i ia, pea 'e tukuange ia 'i he siupeli. ³² Ka ko e ngaahi potu nofo'anga 'oe kau Livai, mo e ngaahi fale 'i he ngaahi potu nofo'anga 'o honau 'api, 'e ngofua ki he kau Livai, ke huhu'i ia 'i he kuonga kotoa pē. ³³ Pea kapau 'oku fakatau 'e ha tangata mei he kau Livai, pea ko e fale na'e fakatau, mo e potu kakai 'o hono 'api, 'e tukuange ia 'i he siupeli: he ko e ngaahi fale 'oe ngaahi potu kakai 'oe kau Livai, ko honau 'api ia 'i he fānau 'a 'Isileli. ³⁴ Ka ko e ngoue 'oku hoko 'o ofi mo honau ngaahi potu kakai, 'e 'ikai fakatau ia: he ko honau tofi'a tu'uma'u ia.

³⁵ ¶ Pea kapau kuo hoko 'o masiva 'a ho kāinga, pea kuo vaivai ia; pea te ke tokoni ia; neongo pe ko e muli ia pe ko ha 'āunofo kiate koe; koe'uhi ke ne mo'ui ai mo koe. ³⁶ 'Oua na'a ke to'o ha totongi 'iate ia, pe hano tupu; ka ke manavahē ki he 'Otua; koe'uhi ke mo'ui ho kāinga mo koe. ³⁷ 'Oua na'a ke 'atu ho'o koloa kiate ia ke ma'u ai 'ae totongi, pe nō ho'o me'akai ke ma'u ai hono tupu. ³⁸ Ko au ko Sihova ko homou 'Otua, kuo u 'omi 'akimoutolu mei he fonua ko 'Isipite, ke foaki kiate kimoutolu

‘ae fonua ko Kēnani, pea ke u hoko ko homou ‘Otua.

³⁹ ¶ Pea kapau kuo hoko ‘o masiva ho kāinga ‘oku nofo ofi kiate koe, pea fakatau ‘e ia ia kiate koe: ‘oua na‘a ke fakapōpula‘i ia ke fai ‘o hangē ha hopoate; ⁴⁰ Ka ‘e ‘iate koe ia ‘o hangē ha tamaio‘eiki ‘oku ngāue ki ha totongi, mo e ‘āunofo, pea te ne ‘iate koe ko e tauhi ‘o a‘u ki he ta‘u ‘oe siupeli: ⁴¹ Pea ‘e toki ‘alu ia ‘iate koe, ‘aia mo ‘ene fānau mo ia, pea ‘e toe hoko atu ia ki hono kāinga, pea ‘e hoko ki he ‘api ‘o ‘ene ngaahi tamai. ⁴² He ko ‘eku kau tamaio‘eiki ‘akinautolu, ‘aia na‘aku ‘omi mei he fonua ko ‘Isipite: ‘oua na‘a fakatau ‘akinautolu ke fakapōpula‘i. ⁴³ ‘E ‘ikai te ke pule‘i ‘akinautolu ‘i he mālohi lahi; ka ke manavahē ki ho ‘Otua. ⁴⁴ Ko ho‘o kau tamaio‘eiki mo ho‘o kau kaunanga ‘aia te ke ma‘u, ‘e ma‘u ia mei he kakai ta‘elotu ‘oku nofo takataakai ‘iate koe; ke mou fakatau ‘iate kinautolu ‘ae kau tamaio‘eiki mo e kau kaunanga. ⁴⁵ Pea koe‘uhi ko e fānau ‘ae kau muli ‘oku ‘āunofo ‘iate kimoutolu, te mou fakatau ‘iate kinautolu, pea ‘i honau ngaahi fa‘ahinga ‘oku ‘iate kimoutolu, ‘aia na‘a nau fakatupu ‘i homou fonua: pea ko homou kakai ‘akinautolu. ⁴⁶ Pea ke mou ma‘u ‘akinautolu ko e kakai ki ho‘omou fānau ‘oku muimui ‘iate kimoutolu, kenau ma‘u ‘akinautolu ko honau kakai; ko ho‘omou kau tamaio‘eiki ‘o ta‘engata; ka ‘e ‘ikai te mou pule mālohi ki he fānau ‘a ‘Isileli ko homou kāinga, ko e taha ki he taha.

⁴⁷ ¶ Pea kapau ‘e faka‘a‘au ‘o koloa‘ia ha ‘āunofo, pe ha muli ‘oku nofo ofi kiate koe, pea faka‘a‘au ‘o masiva ho kāinga ‘oku nofo ofi kiate ia, ‘o ne fakatau ia ki he muli pe ko e ‘āunofo ‘oku nofo ‘āunofo ofi kiate ia, pe ki ha tokotaha ‘i he hako ‘oe

mulī: ⁴⁸ Hili hono fakatau ia 'oku ngofua ke huhu'i ia: 'oku ngofua ke huhu'i ia 'e ha tokotaha 'i hono kāinga. ⁴⁹ 'E ngofua ke huhu'i ia 'e he tokoua 'o 'ene tamai, pe ko e foha 'o'ona, pe huhu'i ia 'e ha tokotaha 'oku kāinga ofi kiate ia 'i hono kāinga; pea kapau 'oku ne mafai, ke huhu'i ia 'e ia pe. ⁵⁰ Pea te ne lau kiate ia na'a ne fakatau ia 'o fai mei he ta'u na'e fakatau ai ia kiate ia 'o hoko ki he ta'u 'oe siupeli: pea ko e totongi 'oe fakatau 'e fakatatau ki hono lau 'oe ta'u, 'e fakatatau ia kiate ia mo e ngāue 'ae tamaio'eiki 'oku totongi. ⁵¹ Kapau 'oku toe lahi 'ae ta'u kimui, 'e toe 'atu 'e ia 'o fakatatau ki ai 'ae koloa 'o hono huhu'i mei he koloa na'e fakatau'aki ia. ⁵² Pea kapau 'oku toe si'i pe 'ae ta'u ki he siupeli, pea 'e lau ia ki ai mo ia, pea 'e toe 'atu kiate ia 'o fakatatau ki hono ta'u 'ae totongi 'o hono huhu'i. ⁵³ Pea 'e 'iate ia ia 'o hangē ha tamaio'eiki ngāue 'oku totongi 'i he ta'u taki taha; pea 'e 'ikai pule'i mālohi ia kiate ia 'i ho 'ao. ⁵⁴ Pea kapau 'e 'ikai huhu'i ia 'i he ngaahi ta'u ko ia, pea 'e toki tukuange ia 'i he ta'u 'oe siupeli, 'a ia, mo 'ene fānau mo ia. ⁵⁵ He ko e kau tamaio'eiki kiate au 'ae fānau 'a 'Isileli; ko 'eku kau tamaio'eiki 'akinautolu, 'aia kuo u 'omi mei he fonua ko 'Isipite: Ko au ko Sihova ko homou 'Otua.

26

1 Ki he tauhi 'otua loi. 2 Ko e lotu. 3 Hono lelei 'oe fai talangofua. 14 Ko hono kovi 'oe li'aki 'ae fekau. 40 'Oku fakahā 'e he 'Otua 'e manatu'i 'e ia 'akinautolu 'oku fakatomala.

¹ "E 'ikai te mou ngaohi hamou 'otua loi, pe ha fakatātā kuo tongitongi, pea 'oua na'a mou fokotu'u hake ha me'a fakatātā ke tu'u, pea 'e 'ikai

te mou fokotu'u hake ha fakatātā maka 'i homou fonua, ke punou hifo ki ai: he ko au Sihova ko homou 'Otua.

² ¶ “Ke mou tauhi hoku ngaahi Sāpate, pea fai faka'apa'apa ki hoku faletapu: Ko au ko Sihova.

³ ¶ “Kapau 'oku mou 'alu 'i he'eku ngaahi tu'utu'uni, pea tauhi 'eku ngaahi fekau, pea fai ki ai; ⁴ Te u tuku ai kiate kimoutolu 'ae 'uha 'i hono fa'ahita'u lelei, pea 'e tupu 'i he fonua 'a hono fua, pea 'e tupu mei he ngaahi 'akau 'oe ngoue honau ngaahi fua. ⁵ Pea 'e hoko atu homou kuonga haha ki he tata'o 'oe vaine, pea ko e tata'o vaine 'e hoko atu ia ki he tūtuu'i: pea te mou kai ho'omou mā pea mākona, pea nofo fiemālie pe 'i homou fonua. ⁶ Pea te u foaki 'ae melino ki he fonua, pea te mou tokoto hifo, pea 'e 'ikai fakamanavahē'i 'akimoutolu 'e ha tokotaha: pea te u fakase'ese'e 'ae fanga manu kovi mei he fonua, pea 'e 'ikai 'alu 'ae heletā 'o 'asi 'i homou fonua. ⁷ Pea te mou tuli homou ngaahi fili, pea tenau tō 'i he heletā 'i homou 'ao. ⁸ Pea 'e tuli 'e homou toko nima 'ae toko teau, pea ko e toko teau 'omoutolu 'e hola ai 'ae toko mano: pea 'e hinga homou ngaahi fili 'i homou 'ao 'i he heletā. ⁹ He teu tokanga kiate kimoutolu, 'o tāpuaki 'akimoutolu, 'o fakatokolahi 'akimoutolu, 'o fakatu'uma'u 'eku fuakava mo kimoutolu. ¹⁰ Pea te mou kai 'ae me'a motu'a, pea 'omi 'ae me'a motu'a koe'uhi ko e me'a fo'ou. ¹¹ Pea te u fokotu'u hoku fale fehikitaki 'iate kimoutolu: pea 'e 'ikai fehi'a hoku laumālie kiate kimoutolu. ¹² Pea te u 'eve'eva 'iate kimoutolu, pea ko homou 'Otua au, pea te mou hoko ko hoku kakai. ¹³ Ko au ko Sihova ko homou 'Otua, 'aia na'e 'omi 'akimoutolu mei he fonua ko 'Isipite, koe'uhi

ke 'oua na'a mou nofo pōpula kiate kinautolu; pea na'aku fesi'i 'ae no'o 'o ho'omou ha'amonga, 'o ngaohi 'akimoutolu ke mou 'alu totonu.

¹⁴ ¶ “Pea kapau 'e 'ikai te mou tokanga kiate au, pea 'ikai fai 'ae ngaahi fekau ni; ¹⁵ Pea kapau te mou li'aki 'eku ngaahi tu'utu'uni ni, pea kapau 'e fehi'a homou laumālie ki he'eku ngaahi fakamaau, pea 'ikai te mou fai 'eku ngaahi fekau kotoa pē, ka mou li'aki 'eku fuakava: ¹⁶ Ko au foki te u fai eni kiate kimoutolu; Te u tuku kiate kimoutolu 'ae fakailifia, mo e faka'au'ausino, mo e pupuke vela, 'aia 'e fakakui ai ho mata, pea ne langa'i 'ae mamahi 'i loto: pea te mou tūtuu'i ta'e'aonga ho'omou ngaahi tenga, koe'uhi 'e kai ia 'e homou ngaahi fili. ¹⁷ Pea te u sio fakafulofula kiate kimoutolu, pea 'e tāmāte'i 'akimoutolu 'i he 'ao 'o homou ngaahi fili: 'e pule kiate kimoutolu 'akinautolu 'oku fehi'a kiate kimoutolu; pea te mou hola ka 'oku 'ikai tuli 'akimoutolu 'e ha tokotaha. ¹⁸ Pea kapau te mou li'aki kotoa pē ia, 'o 'ikai si'i tokanga kiate au, pea te u toki tautea 'akimoutolu ke tā tu'o fitu 'i ho'omou ngaahi angahala. ¹⁹ Pea te u fesi'i 'ae laukau 'o homou mālohi; pea te u ngaohi homou langi ke hangē ko e ukamea, mo homou kelekele ke hangē ko e palasa: ²⁰ Pea 'e faka'osi ta'e'aonga homou mālohi: koe'uhi 'e 'ikai tuku hake 'e he fonua hono tupu, pea 'e 'ikai tupu 'i he ngaahi 'akau 'oe fonua honau fua.

²¹ ¶ “Pea kapau te mou 'alu kehe pe, pea 'ikai tokanga kiate au; te u 'omi kiate kimoutolu 'ae mamahi ke tā tu'o fitu 'o fakatatau mo ho'omou ngaahi angahala. ²² Pea te u 'omi 'ae ngaahi manu fekai kiate kimoutolu, 'aia 'e kaiha'asi ho'omou

fānau meiate kimoutolu, pea faka'auha ho'omou fanga manu, 'o fakatokosi'i 'akimoutolu; pea 'e vaoa homou ngaahi hala motu'a. ²³ “Pea kapau 'e 'ikai te mou tui kiate au 'i he ngaahi me'a ni 'o liliu ai, ka mou angatu'u kiate au; ²⁴ Pehē te u 'alu hake foki kiate kimoutolu, pea te u tautea 'akimoutolu ke tā tu'o fitu 'i ho'omou ngaahi angahala. ²⁵ Pea te u 'omi 'ae heletā kiate kimoutolu, 'aia te ne totongi kiate kimoutolu 'i hono maumau'i 'o 'eku fuakava; pea ka mou ka kātōa fakataha 'i ho'omou ngaahi kolo, te u fekau 'ae mahaki lahi kiate kimoutolu; pea 'e tukuange 'akimoutolu ki he nima 'oe fili. ²⁶ Pea hili 'eku fesi'i 'ae tokotoko 'o ho'omou mā, ko e kau fefine 'e toko hongofulu tenau ta'o ho'omou mā 'i he ngoto'umu pe taha, pea tenau toe 'atu fakatuhotuha pe ho'omou mā kiate kimoutolu: pea te mou kai, kae 'ikai mākona. ²⁷ “Pea kapau 'e 'ikai te mou tui kiate au neongo 'a 'eku fai eni kotoa pē, ka mou fai kehe pe kiate au: ²⁸ Pea te u toki 'alu kehe pe au 'iate kimoutolu 'i he houhau lahi: pea ko au, 'io, ko au te u tautea 'akimoutolu ke tā tu'o fitu 'i ho'omou ngaahi angahala. ²⁹ Pea te mou kai 'ae sino 'o homou ngaahi foha, mo e sino 'o homou ngaahi 'ofefine te mou kai. ³⁰ Pea te u maumau'i homou ngaahi potu mā'olunga, pea tā hifo ho'omou ngaahi me'a fakatātā, 'o laku homou ngaahi 'anga'anga ki he 'anga'anga 'o homou ngaahi 'otua loi, pea te u fakalili'a kiate kimoutolu. ³¹ Pea te u ngaahi ho'omou ngaahi kolo ke lala, pea te u tuku li'aki pe homou ngaahi faletapu, pea 'e 'ikai te u nanamu ki he namu kakala 'o ho'omou me'a namu kakala. ³² Pea te u fakalala 'ae fonua; pea ko homou ngaahi fili 'aia 'oku nofo ai tenau

ofo ki ai. ³³ Pea te u fakahē'i 'akimoutolu ki he ngaahi fonua ta'elotu, pea teu toho 'ae heletā ke tuli 'aki 'akimoutolu: pea 'e lala homou fonua, pea 'e li'aki homou ngaahi kolo. ³⁴ Pea 'e toki ma'u mālie pe 'e he fonua hono ngaahi Sāpate, lolotonga 'a 'ene lala, ka 'oku mou 'i he fonua 'o homou fili 'akimoutolu; 'io, 'e toki mālōlō 'ae fonua, pea ma'u pe hono ngaahi Sāpate. ³⁵ Lolotonga hono tuku li'aki ia 'e mālōlō; koe'uhi na'e 'ikai mālōlō ia 'i homou ngaahi Sāpate, lolotonga 'a ho'omou nofo ki ai. ³⁶ "Pea kiate kinautolu 'oku mo'ui mo toe, 'iate kimoutolu te u tuku 'ae vaivai ki honau loto 'i he ngaahi fonua 'o honau fili; pea ko e mumuhu 'oe lou'akau vilingia te ne tulia 'akinautolu; pea tenau hola 'o hangē ko e hola mei he heletā; pea tenau hinga 'i he 'ikai tuli 'akinautolu 'e ha tokotaha. ³⁷ Pea tenau tō 'o feta'ota'omi pe 'akinautolu, 'o hangē ko e tō 'i he 'ao 'oe heletā, ka 'oku 'ikai ha tokotaha 'oku tulia 'akinautolu: pea 'e 'ikai te mou ma'u ha mālohi ke tu'u 'i he 'ao 'o homou fili: ³⁸ Pea te mou 'auha 'i he ngaahi fonua ta'elotu, pea ko e fonua 'o homou ngaahi fili te ne kai 'o 'osi 'akimoutolu. ³⁹ Pea ko kinautolu 'oku toe 'iate kimoutolu tenau faka'a'au 'o 'osi 'i he'enua hia 'i he fonua 'o homou fili: pea 'i he hia 'a 'enua ngaahi tamai foki tenau faka'a'au 'o mole ai. ⁴⁰ "Kapau tenau vete 'enua ngaahi hia, pea mo e hia 'a 'enua ngaahi tamai, mo 'enua ngaahi fai hala 'aia kuo nau angahala ai kiate au, pea pehē mai foki, kuo nau 'alu 'o angatu'u kiate au; ⁴¹ Pea kuo u 'alu 'o fai kehe kiate kinautolu, pea kuo u 'omi 'akinautolu ki he fonua 'o honau fili; kapau kuo toki fakavaivai 'a honau loto ta'ekamu, pea nau ma'u loto lelei 'ae tautea 'o 'enua ngaahi

hia: ⁴² Pehē te u manatu ai ki he'eku fuakava kia Sēkope, pea mo 'eku fuakava mo 'Aisake, pea mo 'eku fuakava foki mo 'Epalahame te u manatu'i; pea te u manatu'i 'ae fonua. ⁴³ 'E tuku li'aki pe foki 'ae fonua 'ekinautolu, pea te ne ma'u mālie hono ngaahi Sāpate, 'i he'ene tuku li'aki pe 'ekinautolu: pea tenau tali lelei 'ae tautea 'o 'enau hia: koe'uhi, 'io, ko e me'a 'i he'enau li'aki 'eku ngaahi fono, pea ko e me'a 'i he'enau fehi'a ki he'eku ngaahi tu'utu'uni. ⁴⁴ Ka neongo 'a eni kotoa pē, 'oka nau ka 'i he fonua 'o honau fili, 'e 'ikai te u li'aki 'akinautolu, pea 'e 'ikai te u fehi'a kiate kinautolu, ke faka'osi 'aupito 'akinautolu, pea ke li'aki 'eku fuakava mo kinautolu: he ko au ko Sihova ko honau 'Otua. ⁴⁵ Ka te u manatu koe'uhi ko kinautolu, ki he fuakava 'a 'enau 'uluaki mātu'a, 'aia na'aku 'omi mei he fonua ko 'Isipite 'i he 'ao 'oe kakai ta'elotu, koe'uhi ke u hoko ai ko honau 'Otua: Ko au ko Sihova." ⁴⁶ Ko eni 'ae ngaahi tu'utu'uni mo e ngaahi fono, mo e ngaahi fekau, 'aia na'e fokotu'u 'e Sihova ke kau kiate ia mo e fānau 'a 'Isileli 'i he mo'unga ko Sainai 'i he nima 'o Mōsese.

27

1 Ko ia 'oku fai 'e ia ha fuakava 'e taha 'e 'a Sihova ia. 2 Ko hono fakatatau 'oe tangata. 9 Ki he manu 'oku 'atu mo e fuakava. 14 Ki he fale. 16 Ko e ngoue mo hono huhu'i 'o ia. 28 'Oua na'a huhu'i ha me'a tapu. 32 'Oua na'a fakakehe 'ae tukuhau.

¹ Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, 'o pehē, ² Lea ki he fānau 'a 'Isileli, 'o tala kiate kinautolu, 'Oka fai 'e ha tangata ha fuakava mamafa, 'e 'a Sihova 'ae tatau 'oe me'a ko ia te ke lau 'e koe. ³ Pea ko ho'o fakatatau 'ae tangata mei he ta'u 'e uofulu

‘o ‘ene motu‘a ‘o a‘u ki he ta‘u ‘e onongofulu ‘o ‘ene motu‘a, ‘io, ko ho‘o fakatatau ko e sikeli siliva ‘e fitungofulu, ‘o fakatatau ki he sikeli ‘oe faletapu. ⁴ Pea kapau ko e fefine ia, ko ho‘o fakatatau, ko e sikeli ‘e tolungofulu. ⁵ Pea kapau ko e ta‘u ‘e nima ‘ene motu‘a ‘o a‘u ki he ta‘u ‘e uofulu, pea ko ho‘o fakatatau ki he tangata ko e sikeli ‘e uofulu, pea ki he fefine ko e sikeli ‘e hongofulu. ⁶ Pea kapau ko e māhina pe taha ‘ene motu‘a ‘o a‘u ki he ta‘u ‘e nima ‘ene motu‘a, pea ko ho‘o fakatatau ki he tangata ko e sikeli siliva ‘e nima, pea ko ho‘o fakatatau ki he fefine ko e sikeli siliva ‘e tolu. ⁷ Pea kapau ‘oku onongofulu ta‘u mo e ta‘u ni‘ihi ‘ene motu‘a; kapau ko e tangata, ko ho‘o fakatatau ki ai ko e sikeli ‘e hongofulu ma nima, pea ki he fefine ko e sikeli ‘e hongofulu. ⁸ Pea kapau ‘oku masiva ‘aupito ia ‘i he me‘a kuo ke lau, pea te ne fakahā ia ‘i he ‘ao ‘oe taula‘eiki, pea ‘e fakatatau ia ‘e he taula‘eiki; pea ke fai ‘e he taula‘eiki ‘i he‘ene fakatatau, ‘o taau mo hono mafai ‘o ia ‘aia na‘a ne fuakava. ⁹ Pea kapau ko e manu, ‘aia ‘oku ‘omi ‘e he kakai ‘o ‘atu kia Sihova, ko ia kotoa pē ‘oku foaki ‘e ha tangata ‘i he me‘a pehē kia Sihova ‘e tapu ia. ¹⁰ ‘E ‘ikai te ne fakakehe ia, pe fetongi ia, ‘ae lelei ki he kovi, pe ha kovi ki he lelei: pea kapau ‘oku ne fetongi ‘ae manu ‘aki ‘ae manu, pea ko ia mo ia na‘e fetongi ‘aki ia ‘e fakatou tapu ia. ¹¹ Pea kapau ko e manu ta‘ema‘a ia, ‘aia ‘oku ‘ikai tenau fai ‘aki ha feilaulau kia Sihova, te ne toki ‘atu ‘ae manu ‘i he ‘ao ‘oe taula‘eiki. ¹² Pea ke fakatatau ia ‘e he taula‘eiki, pe ‘oku lelei pe ‘oku kovi: pea hangē ko ho‘o fakatatau ‘e koe ‘oku taula‘eiki ko ia pe ‘e fai. ¹³ Pea kapau ‘oku loto ia ke huhu‘i ia,

pea 'e fakalahi 'aki ia hono nima 'oe vahe ki ho'o fakatatau.

¹⁴ ¶ Pea kapau 'oku fakatapui 'e ha tangata hono fale ke mā'oni'oni ia kia Sihova, pea ke fakatatau ia 'e he taula'eiki, he 'oku lelei ia pe kovi: pea hangē ko ia 'oku fakatatau ia ki ai, 'e ma'u pe ia. ¹⁵ Pea kapau 'oku loto 'aia na'a ne fakatapui ia ke huhu'i hono fale, pea 'e fakalahi 'aki ia hono nima 'oe vahe 'oe koloa 'o ho'o fakatatau, pea 'e 'o'ona ia. ¹⁶ Pea kapau 'oku fakatapui 'e ha tangata kia Sihova ha potu ngoue 'i hono potu fonua, pea ko ho'o fakatatau, 'e fakatatau ki he tenga 'o ia: ko e oma 'e taha 'oe tenga'i pa'ale 'e fakatatau ia ki he sikeli siliva 'e nimangofulu. ¹⁷ Kapau 'oku ne fakatapu 'ene ngoue mei he ta'u 'oe siupeli, 'e tu'uma'u ia 'o tatau mo ho'o fakatatau. ¹⁸ Pea kapau 'oku ne fakatapui 'ene ngoue ka kuo hili 'ae siupeli, pea 'e lau 'e he taula'eiki 'ae pa'anga kiate ia 'o fakatatau ki he ngaahi ta'u 'oku toe, 'io, 'o a'u atu ki he ta'u 'oe siupeli, pea 'e fakasi'isi'i ia mei ho'o fakatatau. ¹⁹ Pea ko ia na'a ne fakatapui 'ae ngoue, kapau 'oku tokanga ia ke huhu'i ia, pea ke fakalahi 'aki 'e ia ia hono vahe nima 'oe koloa 'o ho'o fakatatau, pea 'e hoko ia kiate ia. ²⁰ Pea kapau 'oku 'ikai loto ia ke huhu'i 'ae ngoue, pea kapau kuo ne fakatau ia ki he tangata 'e taha, 'e 'ikai toe huhu'i ia. ²¹ Ka ko e ngoue 'i hono tukuange 'i he siupeli, 'e tapu ia kia Sihova, 'o hangē ha ngoue kuo fakatapui: 'e hoko ia ke 'oe taula'eiki. ²² Pea kapau 'oku ai ha tangata 'oku ne fakatapui kia Sihova 'ae ngoue na'a ne fakatau, 'aia 'oku 'ikai 'i he ngaahi ngoue 'o hono tofi'a; ²³ Pea 'e toki lau kiate ia 'e he taula'eiki hono fakatatau, 'io, 'o hoko

ki he ta'u 'oe siupeli: pea te ne 'atu 'e ia 'i he 'aho ko ia ho'o fakatatau, ko e me'a tapu kia Sihova. ²⁴ Pea 'i he ta'u 'oe siupeli 'e toe hoko 'ae ngoue kiate ia na'e fakatau ia mei ai, 'io, kiate ia na'e 'o'ona 'ae potu fonua ko ia. ²⁵ Pea 'e fai 'o taau mo e sikeli 'oe faletapu 'a ho'o ngaahi fakatatau kotoa pē: 'i he sikeli 'e taha 'ae kela 'e uofulu.

²⁶ ¶ Ka ko e ngaahi 'uluaki fānau 'ae fanga manu, 'aia 'oku totonu ke 'a Sihova 'ae 'uluaki tupu, ke 'oua na'a fakatapui ia 'e ha tangata 'e tokotaha; pe ko e pulu ia, pe ko ha sipi; 'oku 'a Sihova ia. ²⁷ Pea kapau 'oku 'i he manu ta'ema'a ia, pea 'e huhu'i ia 'o fakatatau ki ho'o fakatatau, pea te ne fakalahi 'aki ia hono nima 'o hono vahe 'o ia: pea kapau 'e 'ikai huhu'i ia, pea 'e fakatau ia 'o hangē ko ho'o fakatatau. ²⁸ Ka ko e mo'oni 'e 'ikai fakatau pe huhu'i ha me'a 'e taha, 'aia kuo fakatapui 'e ha tangata kia Sihova 'i he me'a kotoa pē 'oku ne ma'u, 'i he tangata, pe 'i he manu, pe 'i he ngoue 'o hono potu fonua: ko e me'a fakatapui kotoa pē 'oku mā'oni'oni lahi ia kia Sihova. ²⁹ 'E 'ikai huhu'i ha me'a kuo fakatapui 'aia kuo fakatapu 'e he tangata ka 'e tāmāte'i mo'oni ia. ³⁰ Pea ko hono hongofulu 'oe vahe kotoa pē 'oe fonua, pe ko e me'a 'i he tenga 'oe fonua, pe 'i he ngaahi fua 'oe 'akau 'oku 'a Sihova ia: 'oku mā'oni'oni ia kia Sihova. ³¹ Pea kapau 'oku tokanga 'e ha tangata ke huhu'i 'ae me'a ni'ihī 'i hono hongofulu 'oe vahe, 'e fakalahi 'aki 'e ia ia hono nima 'oe vahe 'o ia. ³² Pea ko e me'a 'i hono hongofulu 'oe vahe 'i he fanga manu lalahi, pe 'i he fanga manu si'i, 'io, 'i he manu kotoa pē 'oku 'alu 'i lalo 'i he va'akau, 'e mā'oni'oni hono hongofulu kia Sihova. ³³ 'E 'ikai te ne kumi

ke 'ilo pe 'oku lelei pe 'oku kovi ia, pea 'e 'ikai te ne fetongi ia: pea kapau 'oku ne fetongi ia, pea ko ia mo ia na'e fetongi 'aki 'e fakatou mā'oni'oni ia; 'e 'ikai huhu'i ia. ³⁴ Ko eni 'ae ngaahi fekau, 'aia na'e fekau 'e Sihova kia Mōsese ki he fānau 'a 'Isileli 'i he mo'unga ko Sainai.

KO E TOHI TAPU KĀTOA
The Holy Bible in the Tongan language of Tonga,
Revised West Version

Public Domain

Language: Tongan

Translation by: James Baxley

Cover and title page artist: Kitone Vailea

Digital editions and layout: Michael Johnson

Web site: <https://ebible.org/ton/>

Translator support: <https://worldoutreach.org/325>

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Nov 2021

2362cc12-5c8d-5627-ad4b-c1c163858892